

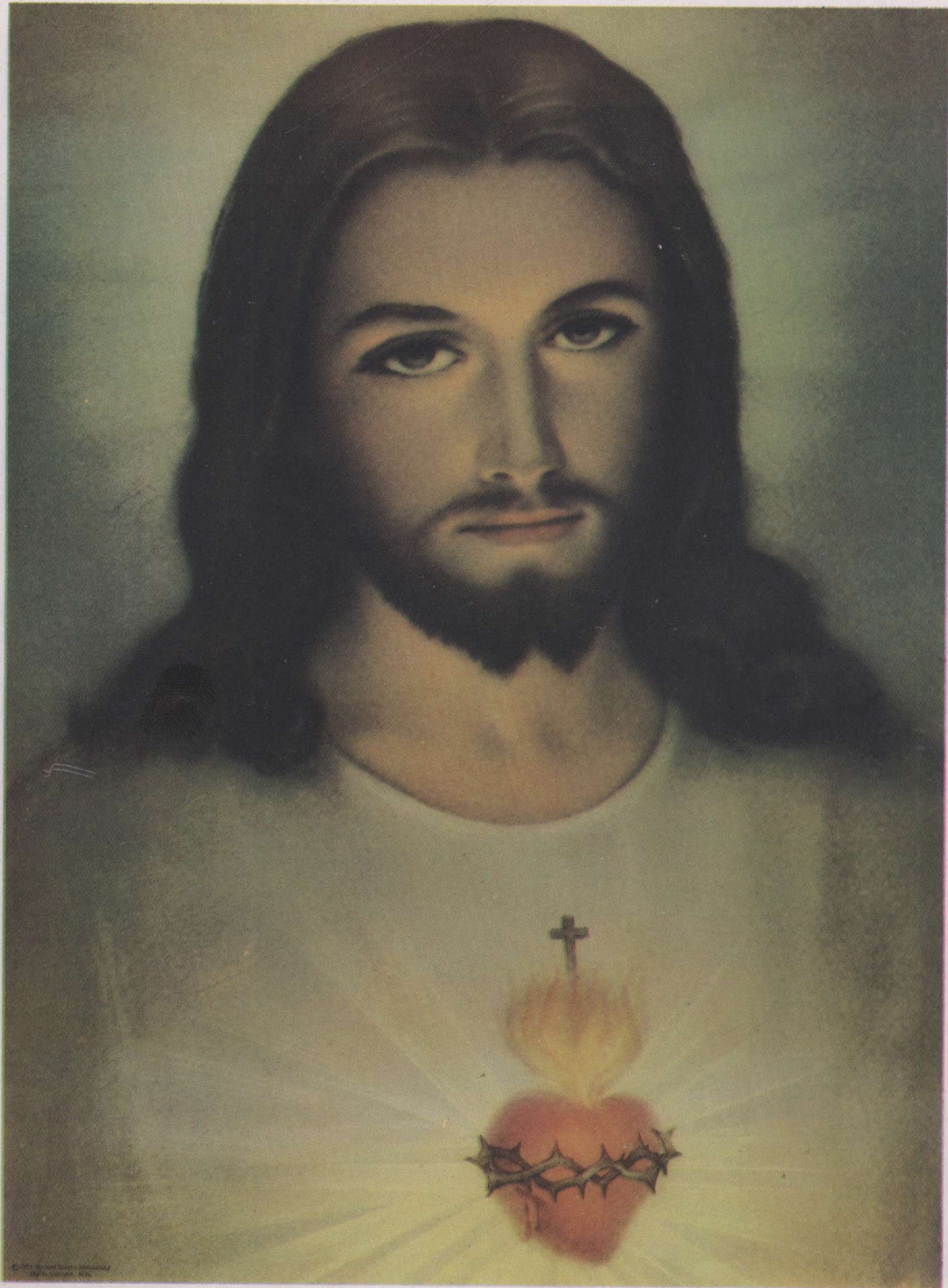

Christ College Annual

Chrysalis
1995-96

'Lead Kindly Light'

Blessed Kuriakose Elias Chavara

Rev. Fr. DOMITIAN MANIKATHAN, CMI
Rector

Rev. Fr. Dr. ANTHONY KARIYIL
Principal

EDITORIAL COMMITTEE

Sitting L to R

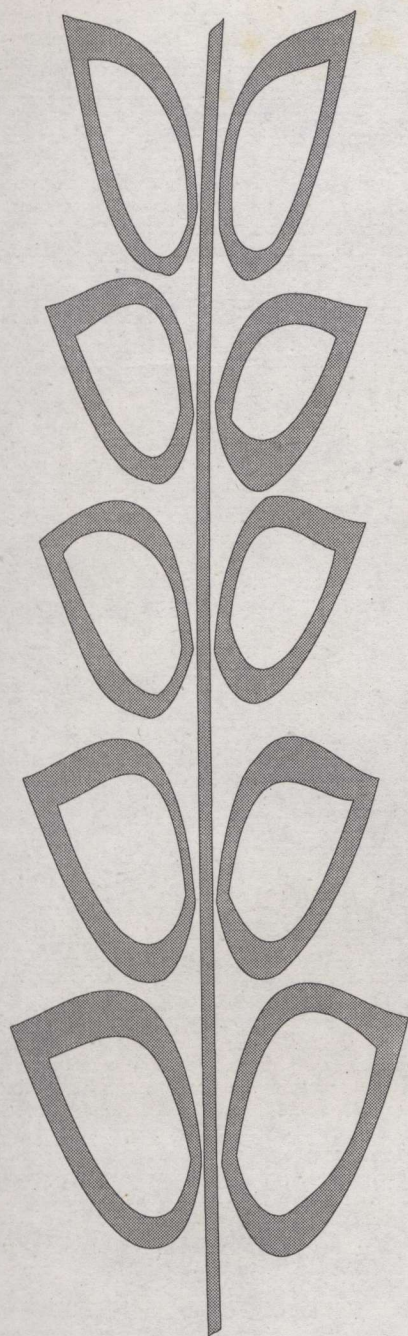
Mrs. Mallika
Krishnaswamy
Mr. Benny Joseph
Fr. Principal
Fr. V.M. Abraham

Standing L to R

Mr. Reuben David
Mr. Naresh Rao
Mr. Roshan Das Nair

TABLE OF CONTENTS

EDITORIAL	
INTERNATIONAL NETWORK	
PRINCIPAL'S REPORT	-3
SOCIAL SCIENCE ASSOCIATION	-5
NATURAL SCIENCE ASSOCIATION	-5
PHYSICAL SCIENCE ASSOCIATION	-6
RIDDLE	-7
ELECTRONIC'S CLUB	-7
MANAGEMENT ASSOCIATION	-8
SPEECH AND DEBATE CLUB	-9
N S S REPORT	-10
N C C ANNUAL REPORT	-11
JOURNALISM STUDENTS ASSOCIATION	-12
QUIZ CLUB	-12
THE WOMEN STUDIES	-12
SMILE A BIT	-13
1995 -96 THE YEAR OF ARTICULLIES	-14
JOKES FOR ALL	-15
DEEP THINKING FOR DEEP THINKERS	-15
LOOKS ARE DECEPTIVE	-16
FACT FILE	-17
WACKY RHYMES	-17
HUMAN EXTINCTION	-17
HOPE, THE NEW NAME IN WOMEN	-18
THE PROPOSAL	-19
THE TALL AND SHORT OF IT	-20
THE LEGENDARY PREDATORS OF THE SEA	-21
JOKES, JOKES AND JOKES	-22
NATURE	-23
CHRYSLIS ANNUAL CROSS WORD	-24
STILLNESS	-25
DISSERTATION OF A DYING DRUNKARD	-26
THE MUSIC OF MY LIFE	-27
TO MY PAL	-27
THE LOST FLOWER	-28
SILENCE	-28
INDIA : A POLITICAL SATIRE	-28
WORDS FROM AN OLD TREE	-29
THIRST	-29
ENTANGLED MIND	-29
HAIR AND THERE	-30
ON THE FLIP SIDE	-31
MATHEMAGIC	-32
A LANGUAGE CALLED INDIAN	-33
DO SCIENTIFIC PRINCIPLES ANTOGONISE RELEGIOUS DOCTRINES	-34
WHERE DOES THE INDIAN CRICKET REALLY LIE	-35
REALISATION	-35
NATUROPATHY	-36

A Year in Transition

Chrysalis, the name chosen for this magazine, among other things stands for a preparatory or transitional state. The magazine tries to capture in a few pages the year that was. Christ college has taken yet another step this year in its evolution into a full-fledged educational institution. Chrysalis is an effort to recreate the academic year 1995-96, a year that has seen a blossoming of the institution from infancy to maturity.

Christ College, which completed its Silver Jubilee last year, further consolidated its strength. The inauguration of the new wing of the New Block, which houses the post-graduate library, the new Computer Lab and the CEDBEC office, has given impetus to this endeavour.

The pages that follow show the immense talent that is present in this institution. The thoughts and ideas may be expressed in different languages and in various formats by students as diverse as this country of ours, but together they all put across the same message, the message of oneness. There is no doubt that this college has an excellent academic record. This is ably supplemented by the thrust given to further the co-curricular and extra-curricular activities. What this college aims at is a holistic approach in empowering the students at all levels, to face the challenges that awaits him or her outside the college and beyond in real life.

As we journey towards the next millennium, there is bound to be obstacles and setbacks, but the firm foundation that has been nurtured should prove a blessing. For, those who brave the stormy sea will come out triumphant.

Editor

INTERNATIONAL NETWORK

Communication is vital to human beings. One of the reasons that can make communication impracticable is - distance. History says it took five months to get word back to Queen Isabella about the voyage of Columbus; two weeks for Europe to hear about Lincoln's assassination and surprisingly it took only 1.3 seconds to get the word from Niel Armstrong that man can walk on moon. That's technology at its peak. The technological revolution and the communication explosion, has now made the world a global village. Distances now simply disappear. We have now access to anybody, anywhere around the world.

Internet - which means International Network is now riding the crest of this wave. It is the single largest computer network in the world.

Any individual, company or organization, no matter how small, can gain access to a worldwide market overnight, for the cost of an Internet connection (usually \$100 a month). How does one hook into an Internet? How does it function? To start with, one must get a computer - usually a PC. Then you must get a modem. This connects your computer with a telephone system. Then you will be given your "Log in" name and a Password. Using this password and modem connection number you will gain access to the myriad networks around the globe.

Twenty-five years ago, The American Defence department inadvertently created this electronic commune as a way for military researchers to make contact with each other. Today the Internet connects around 20 million users worldwide - and is growing at more than a million users each month. Each day hundreds of thousands of Internet users send each other electronic mail, participate in on-line discussions, forums or sightsee around the net - all from their desktop PCs. Few of them shop. Users prefer to barter goods and services or simply give them away as a gesture of digital brotherhood.

The world has now woken up to the mind

boggling potential of internet. Computer experts say that the applications are going to be so myriad that they are going to affect and change our very outlook on life. The west is already witnessing this phenomenon via the Internet whereby the person can have access practically to anything or anyone via this computer satellite link-up. In America for example, every business which has to deal with people is turning to cyberspace. Now a consumer can book an air ticket through a computer message to a travel agency, listen to his favorite symphony from a music library, fix an appointment with a doctor through a computer, access a restaurant menu and even see a football match played in some distant part of the world on his monitor - all thanks to the Internet !.

Internet connects Universities, federal and state Govt. agencies, professional associations, commerce firms, unclassified military systems colleges and secondary and even elementary schools.

At present, the traffic on the Internet is growing at a phenomenal rate of 12% a month. Internet has grown from a small, closed and highly specialized system to a world wide network providing services to about 6 - 7 million people across the globe.

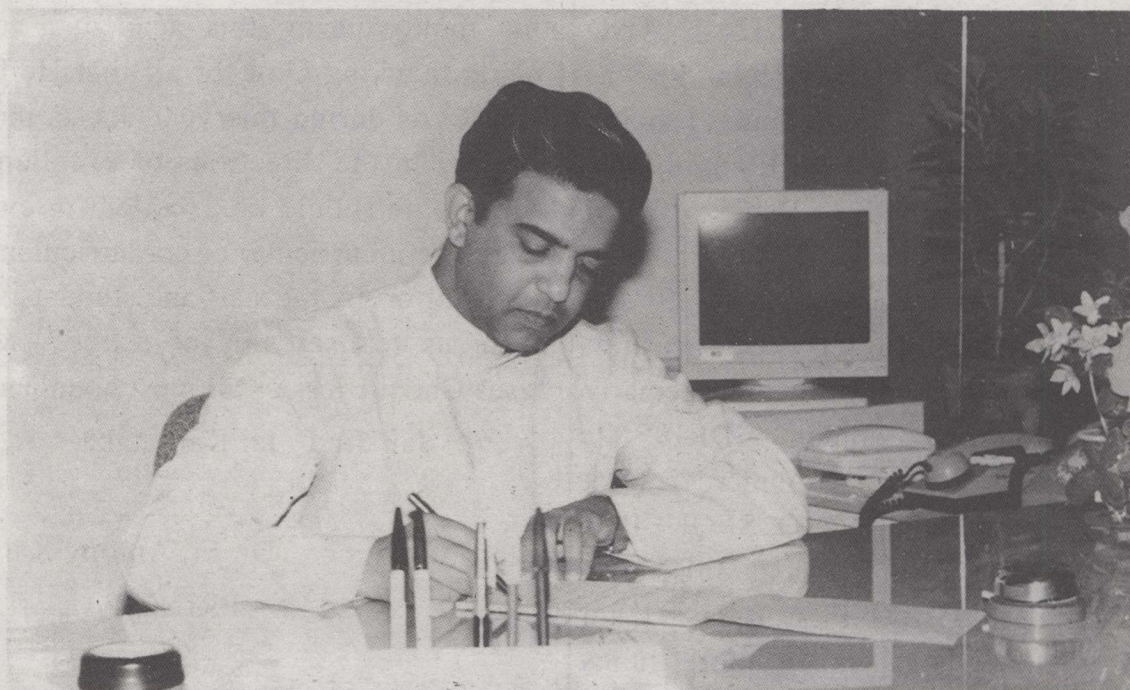
Communication on-line services like America on-line, Composure, Delphi, E - word, Genie, and Prodigy all offer varying degrees of access to the unifying Internet. But their main concern and mission is to offer a similar variety of information and virtual community in a finite realm, and to make it navigable by normal people thus making it less complicated and more user - friendly.

India has now several significant networks which can be accessed through Internet. In Bangalore, the Indian Institute of Sciences and the Indian Institute of Management have Internet facility. Quite interestingly N. T. Rama Rao's funeral was the first of its kind to be shown through Internet. For Internet - the sky is the limit.

Reuben David III JPEng (Student Editor)

PRINCIPAL'S REPORT

Mr. D. Manjunath, Honorable Minister for Higher Education and Chief Guest of the day; Mr. Ramalinga Reddy MLA, President; Mr. Srinivasa Gowda MLA, Parent Invitee; Rev. Fr. Thomas Kadankavil, Rector; distinguished invitees, respected members of the staff and my dear students.

I have great pleasure in presenting before you a brief report of various activities of the College of the academic year 1995 - '96.

After the summer holidays College reopened on June 15th, 1995. The College has now a student strength of 3543 and the total number of staff is 157. During this academic year under the Faculty

Improvement of the UGC, Mr. Sujendra Prakash of the Psychology Dept. is completing Ph.D and Mr. P. M. Mathew of Economics and Mr. George Thomas of Botany Dept, Mr. Thomas Joseph of commerce Dept and Mr. Syed Azeez of Physics Dept. are completing M.Phil in Bangalore University. In addition quite a few staff members are pursuing their studies towards M.Phil and Ph.D on a part time basis too. Mrs. Sheila Mathew of Sociology Dept. was awarded Ph.D Degree by Bangalore University during this academic year. It is with a sense of pride and satisfaction that I state here that we have a committed, dedicated team of staff members whose main concern is welfare of our student community.

Under the able guidance of our teachers, our students have been striving towards the realisation of the motto of the College "EXCELLENCE AND SERVICE". Our result of 1994- '95 was reasonably good and in particular I should mention here that the First Rank of PUC Commerce, all First Five Ranks of BBM and BHM and the IInd and IVth Ranks in M.A. Sociology were bagged by the students of Christ College. Our heartfelt congratulations to all of them, especially the first rank holder, IDRIS Z. CHAMPION (PUC Commerce First Rank), IRWING SACRIO SEQUEIRA (BHM First Rank) and JUNAID RAFIUDDIN (BBM First Rank). I am sure there will be many more ranks during this academic year.

Co-curricular activities under the auspices of Associations, Clubs, Academies, Kannada Sangha, Sports and Games, NSS, NCC and AICUF had an active dynamic time during this academic year. K. Subramanian of III B.A has successfully participated in the International Youth Exchange Programme held in Canada this year. Names of students who excelled in various co-curricular activities will be presented in the college Magazine together with the report of their activities. While congratulating all of them I would like to place on record my sincere gratitude to the staff co-ordinators for the proper direction and guidance they have been giving in organising various co-curricular activities.

The motto of our College is "EXCELLENCE & SERVICE". We have been moving towards the realisation of this motto during this academic year. While thanking God for all that He had been to us during this year, let us move forward in the directions of excellence. A Christite should be excellent in every sphere be it curricular or co-curricular. A united effort by the staff and students will make us realise this objective. May Jesus Christ Bless us all most abundantly.

Jai Hind Jai Karnataka,

Dr. Fr. Antony Kariyil
PRINCIPAL.

SOCIAL SCIENCES ASSOCIATION

The Social Sciences Association under the guidance of the staff co-ordinator, Mr. D. Srinivasan and his team comprising Mrs. Achira Chatterjee, Mr. Rajashekhariah and Mr. Xavier took off right from the beginning organizing activities with an emphasis on fullness and purpose.

At the first meeting on 12th July, Varkey M, Venugopal, Chetan Subbaiah, Binoy K., Oomen Mathew Rajan, Umadevi, Anu J and Vinay Shekhar were elected to represent the student community from various classes and assigned duties for the year.

The workshop on 'Family Life Education' by Parivar Seva Samstha on the 6th and 7th October was attended by 70 enthusiastic students. Relating to problems during adolescence and youth, AIDS, interpersonal relationships etc. the resource persons, Ms. Suchithra Mirode and Dr. Radha engaged the students in an informal yet informative manner.

August 16th, saw the inauguration of the association by Rev. Fr. Antony Kariyil which was followed by an introduction to a workshop on 'Family Life Education' organised by Parivar Seva Samstha.

At the Inter Collegiate competitions organized by NMKRV college for women, Kiran Kumar (III JP Eng.) bagged the first prize in the essay (Journalism section) and third prize in the essay (Psychology section) Reuben David (III JP Eng.) won the first prize for the psychology lecture contest on 'Psychology and Religion'.

Directed by Bijoy Venugopal, a powerful play, 'Day of Atonement' by Margaret Wood, dealing with a Nazi doctor who is killed by the Jews as a traitor was staged with the help of the Drama Club.

The last event of the year was a talk on 8th December by Ms. Anita of 'Samvada', who outlined their focus of work, which includes workshops and discussions on social issues of current significance.

Natural Science Association

PROJECT REPORT 1995 - '96

The Natural Science Association took off with its wide range of activities with great pomp and show on 16th Aug. 1995, with an inauguration-cum-snake show conducted by Mr. M. K. Srinath, W. W. F - India (K.S.O).

The activities planned under the auspices of the Association included lecture, essay and quiz competitions, video shows, seminars, workshops etc., The Association kept in track of its activities through regular meetings with the student representatives of respective classes.

The students responded to our competitions in high scientific spirit and the results of the prize winners are furnished as follows:

LECTURE CONTEST:

1. Cecil Joseph (II PCMB - 'C')
1. Pradeep .N (II CBZ)
2. Manas V. K. (II PCMB - 'B')
2. Lokesh R. E. (II CBZ)

ESSAY CONTEST

1. Pramod K. (II PCMB - 'B')
1. Bini M. K. (I CBZ)
2. Manas V. K. (II PCMB - 'B')
2. Latha M. Naik (II CBZ)

QUIZ CONTEST

1. Cecil Joseph & Deepak Yadav
Kiran Joseph II PCMB -B
1. Pradeep & Anil Kumar Xavier
Zameer R III CBZ
2. Pretosh Rehan Kiran & Prasad
Pramod K
IIPCMB'C'
- Robert & Geetha B. S.
Sangeetha IICBZ

These interclass competitions formed the 'Lauchpad' for some of our volunteers, Cecil

Physical Science Association

Joseph (II PCMB - 'C'), Pradeep (II CBZ) and Lokesh (II CBZ) who attended the Bangalore Science Forum and other inter collegiate events. Cecil Joseph and Lokesh came first in the lecture contest organised by the Bangalore Science Forum. Our student volunteers's Subbiah T. P. (IICBZ) and Deepak B. K. R. (III CBZ) attended the 'Microbiology entrance Examination' at St. Joseph's College recently.

Apart from the various competitions, 'Video shows' were also conducted on various topics including 'Animals of Australia', 'Microscopic world', 'Mollusca', 'Echinodermata', 'Honey Bees', etc.

A Workshop on 'Gene technology' was conducted by the Rotaract club, which enriched the participants with the knowledge of 'control of Insect pests' 'antibiotic paradox', 'cellular communication' and cell 'Signal Transduction' 'Bio fertilisers' and death by apoptosis', etc. The participants were Ms. Bindu Reddy (III CBZ) and Ms. Gowri Indrakshi (IIICBZ) under the able guidance of Mr. Ganesh S. (Zoology Department).

The Association is presently working on an "N.S.A - MANUSCRIPT MAGAZINE 1995 - '96", which is composed of the best selected articles on various natural science subjects contributed by the students of various classes for prizes. This is the first 'All-in-one' magazine of the Association. The composition of this 'Novel' Magazine is under full swing and the results of the best entries are being much awaited !!

JAYESH K. P. III CBZ
(Mr. E. Joseph Eden)
Staff Co-ordinator

One of the fundamental duties of citizens enshrined in the Indian constitution makes it mandatory on the part of all citizens to develop scientific temper, Humanism, Spirit of inquiry and reform. As educated persons, and more than that as students of science, it is our duty to do our best, honestly, and conscientiously, to implement the above fundamental duty. As all of us know, our country is steeped in superstitions. One of the greatest miracles of this century is the co-existence of science and superstition. We have modern technology but our thinking continues to be primitive in many ways. Consequently, blind beliefs, fundamentalism and obscurantism have been polluting the society.

Science Associations in colleges should promote a rational approach, socially relevant and useful. The main objective of the associations should be to popularize science, to create a scientific outlook on subjects which involve science. It is in this context that associations like Physical Science Association can play a vital role.

Christ college Physical Science Association was active throughout the year by arranging different programmes for the benefit of the students.

The activities of the Association commenced on 4th August 1995 with the inaugural address by Prof. G. S. Ranganath, Raman Research Institute on the "Human Side of Science". Several video films on science subjects were screened on various occasions. On 18th September 1995, a talk on "Cancer and Causation" by Dr. B. S. Srinath, Bangalore Institute of Oncology was arranged. Essay and lecture contests were organized separately for PUC and Degree students. Our students participated in various competitions held in Jyothi Nivas College, NMKR V

ANSWER

1. Fence	2. Your Name
3. Trum-Pets	4. OX
5. A Coin	6. A cat

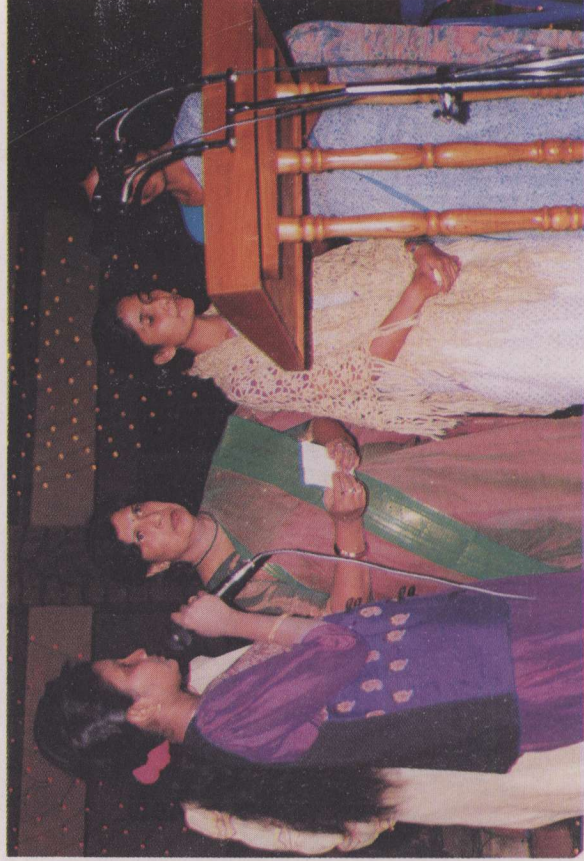
CEDBEC INAUGURATION BY FR. PRINCIPAL

INAUGURATION OF JAGRUTI

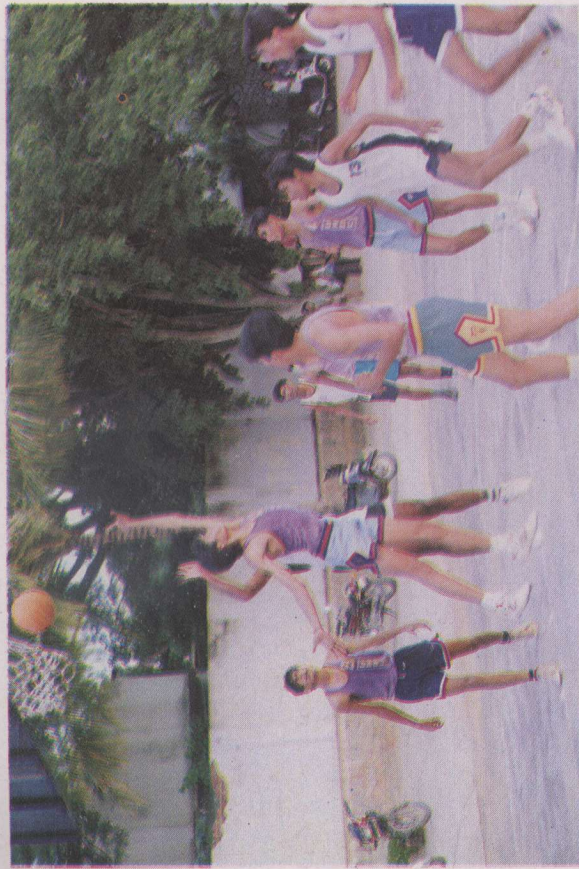

IN BLOOM INAUGURATION - Mr. D. Manjunath, Minister for Higher Education seated along with other dignitaries

Carol singing at the Christmas party

Going for the elusive basket

Building blocks of Society - NSS

Road to a common goal

Bulls' Eye !

college and Bangalore Science Forum and bagged various prizes.

A quiz contest organized for PUC and Degree students was interesting and informative with enthusiastic participation by the students. A novel and unique science programme of conducting a series of lectures by M.Sc Physics students to educate the Degree Students was also launched by the Association.

Another program of interest to the students was a live demonstration of experiments on Super Conductivity followed by talk on "Low Temp Phenomena by Dr. S. V. Subramanyan, an eminent scientist from IISc, Bangalore.

The Association has succeeded in creating a scientific attitude among its members. It will continue to serve the cause of popularizing science. I thank all the student members for their active participation, the members of the staff for guiding the students and Rev. Fr. Principal for the encouragement and interest he has shown in the activities of the Association.

The report is incomplete, if I do not place on record the constant guidance, support and motivation rendered to all of us concerned by Rev. Fr. Thomas Mathew.

N. Sundararajan, Staff Co-Ordinator.

RIDDLE

- 1) What runs around the house but never moves?
- 2) What belongs to you but is often used by others?
- 3) Which Pets make the loudest noise?
- 4) Which is the English word which has zero before ten ?
- 5) What has a head and tail but no body?
- 6) What is the three letter word for a mouse trap?

ANSWER ON PAGE 6

Electronics Club

Report for the Year 1995 - '96

The activities of the Electronics club for the year 1995 - '96 started on July 15th, 1995 with a meeting of the students and teachers of the electronics department. As an outcome of the meeting the following student members were nominated to the executive committee. 1) Dinesh Kumar D. 2) Niranjana N. 3) Aravind K. 4) Ravikumar R. 5) Roopesh D. Shah 6) Vinod Lal 7) Syed Wajid.

During the first meeting of the executive committee held on August 9th 1995, it was proposed to have the following activities for the academic year-

- a) Electronics project library
- b) Construction of electronic projects and exhibition
- c) Essay writing, quiz and Lecture contest
- d) Guest lectures, talks and demonstrations
- and e) Visit to electronic industries

The electronics club library started functioning in August 1995, with the enrolment of about 100 members. Books were issued and collected on every Monday between 12 and 1 pm. Mr. Benny Sebastian who was in charge of the Library deserves appreciation for the part he played in the functioning of the library and encouraging the students to read books related to practical electronics.

A talk was held on "career opportunities in computer networking" conducted by Mrs. Sunitha Amingad on August 21st 1995.

A talk on HAM radio was given by O.M.R.J. Marcus, Director, Indian Institute of HAMs on September 11th 1995.

A team of students were sent to N.M.K.R.V. College to participate in the Inter Collegiate science contest. The Quiz team won the first prize and Alvin Abraham won the first prize in lecture contest and second prize in essay writing. The team won the rolling shield "Vidunmala" for the overall performance in Electronics. Congratulations to the team members and special appreciation

to Alvin Abraham who lead the team to success.

An electronics essay contest was held on September 29th 1995. The winners are:-

1. Sunitha S.
2. Vidya M. Bhat and
3. Sharon Murari

Electronics club arranged for the final year degree students an educational visit to electronic industries in Bangalore, including the prestigious Bharat Electronics. On behalf of the staff and students I thank the Principal, Finance Officer and the CEDBEC Co-ordinator for extending financial assistance and encouragement for arranging the educational visit.

A quiz contest was held for electronics students on 20th November 1995. The winning teams were 1) Suman B.A. , Girija Kumbar and Bharathi 2) Mohammed Ali, Sunil and Narayana Murthy and 3) Sajit S. Kumar, Pradeep and Manoj.

An electronics project exhibition was held on January 17th 1996. About 50 projects constructed by students were exhibited. The response was highly encouraging. The following participants among different groups were declared winners of the competition.

Degree

- 1) Aravindan K. & 2) Sharath S. B.

Analog group

- 1) Magesh M. R. & 2) Karthik A. V.

Digital group

- 1) Syed Wajid and 2) Kalai Selvan

A lecture contest was held on January 19th, 1996. The following participants were declared winners.

- 1) Alvin Abraham 2) Niranjana 3) Shankar M.

I expect the interest and enthusiasm shown by the students in the activities of the electronics club will continue in the coming years and benefit themselves from the facilities provided by the club.

K. A. CHANDRASHEKHARAN
DIRECTOR, ELECTRONICS CLUB.

MANAGEMENT ASSOCIATION

REPORT 1995 - '96

The Christ college Management Association Organised a number of unique programmes during the current academic year. The year was inaugurated by Dr. Hema Rao, an exchange professor of IIM from the University of Montreal, Canada. On the occasion she gave a talk on the "Functions of Audit", giving valuable information on auditing. She also made a detailed comparison between the types, objectives and scope of audit examination and service in the U.S. and India.

The next event was again a talk on organizational behavior by Mr. Venkaraman to the students of first year BBM. He emphasized upon various factors like group behavior, achieving common goal, remission of labour, hierarchy in management etc. The event was followed by an enlightening talk given by Mr. Hari Parameswaran on the various aspects of creative thinking. The management association also held a Quiz preliminary round which was a written test consisting of simple questions from different fields of management and business.

Then came management day- a special day for the future managers of the corporate world. Here the classes were divided into several groups of ten and were given twenty minutes to perform on stage anything pertaining to management. The three best teams were all from second year BBM. Rajeev from II BBM was adjudged the best performer. Shaheen from II year BBM was adjudged the second best performer. Sushma and group bagged the first prize. Aries and group bagged the second prize, and third prize was bagged by Suhas and group.

Good public speaking is very important quality that all managers should possess. Mr. Ejaz Hussain, lecturer from commerce and management department expounded the important aspects of public speaking and debating which helped the students gain poise and confidence. After the talk on public speaking, the association held a debate competition on the topic "to survive in the competitive world, one has to kill one's own conscience". There were fourteen speakers in

Glued to the screens - MCA Lab

Having a rocking time

United colours of Christ College

Bloomin' thoughts

The Lord's Minister's

Shying from public gaze

Manna from BHM

Stepping in style

the fray. Atul Chatrath, Bhavana . H and Rajeev all from the second BBM bagged the three prizes respectively. Humanising work and management information systems, this was the topic of the interesting video show which portrayed how one would humanize work by job rotation, job enlargement and job enrichment . MIS showed the relevance of information in management. The management association organised another talk by Mr. B.V. Ratnam , group MD of Nigerian Aluminium company, Nigeria. He gave valuable information on the running of a MNC.

The year also witnessed another large scale event called Espirit - '96. the team experience management fest with a difference, where all competitions were meticulously designed to judge the team spirit and skills for co-ordination of each team. Colleges from Coimbatore, Mysore, Mangalore and Bangalore participated in this unique fest.

The Commerce Association of the college also held a "Mock Stock" competition on 29th January, 1996. The place chosen for Christ Colleges very own stock exchange was the Auditorium. The stock brokers were students of commerce from colleges all over the city. The event witnessed the participation of Mount Carmel College, Jyothi Nivas College, MES College, NMKRV College, AMC, SSMRV and Bishop Cotton Womens Christian College.

Towards the closing of the year, there was the unfolding of a momentous one day inter-collegiate Seminar - "Jagruthi" organized by the department of Hindi for the first BBM Hindi students. There were cultural competitions for the afternoon. Eight colleges had participated. Jagruthi will now be an annual event and will invite more colleges in the coming year. The event was designed and organised by Mr. Senthil Kumar.

Staff Co-ordinators *Rev. Fr. Josekutty*

Mr. Tomy K. Kallarackal, Mrs. Suniti Phadke
Secretary *Venuraj III BBM*

Joint Secretary *Jixy Jose III BBM*

Members *Jaidev Rammohan*

Rakesh Shah , Mary Geoge ,Jairus Job

SPEECH AND DEBATE CLUB

To be able to speak lucidly, logically and persuasively is an essential pre-requisite for success in life. The inculcation of this skill amongst new students of Christ College is the raison d'etre of the Speech and Debate Club.

The activities of the club were inaugurated by Mrs. Chaya Srivatsav, an accomplished speaker and a PR Consultant. She spoke on the 'Art of Public Speaking'. The Club provided a forum for the students, throughout new year, to sharply hone their oral communication skills. The Club met every alternate Wednesday with the emphasis on providing as many opportunities for the students of the college during the year 1995 - '96.

1. Aug. 7th, 1995, Indian Medical Association Debate on Peaceful uses of Nuclear Energy - Kapil Bakshi (II BBM) I Prize
2. Nov. 24th, 1995, 'In Bloom' , Inter Collegiate cultural Fest of Christ College - Best speaker - Kapil Bakshi (I I BBM)
3. Dec. 5th, 1995 - Vivekananda College - Press conference - Kapil Bakshi, II Prize.
4. Dec. 9th, 1995, Inter Collegiate Debate - Sir Bhagavan Mahaveer, Jain College - Kapil Bakshi, III Prize.
5. Dec.16th, 1995 - Rotary Club of Bangalore, J. P. Nagar, Impromptu - Kapil Bakshi, I Prize.

Proud as we are of the laurels won by our students an even greater source of satisfaction for us is the fact that many of our students look upon public speaking as an enjoyable opportunity to verbalize their thoughts.

Mr. Ejaz Hussain
(Staff Co-ordinator)

N = S = S = REPORT

During the month of December the " Annual special camp " was conducted " at Bayalahalli. 40 male volunteers had attended the camp, co-ordinated by Mr. Vijayakumar, the N S S programme officer. It was a grand success. The camp was held between 26/12/95 and 04/01/96. The camp was an eye opener to many of

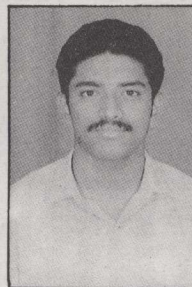
National Service Scheme (N S S) is probably one of the few organisations which gives us an indepth outlook of all spheres of life. We the city dwellers, seldom get an opportunity to receive first hand experience as to what the downtrodden people of our country, who constitute 75% of our population, go through.

The N S S unit of Christ College too has spared no opportunity to lend out a helping hand wherever it is required . The opening of the N S S activities was marked by the blood test camp for the volunteers. It was a part of the blood donation programme of the N S S. Manual work on every Saturday is an important activity of the N S S. On alternate Saturdays we also visit " Asha Niketan " - a home for the mentally retarded. We mingle with them and try to be one among them. We had a general awareness programme given by "Bosco" - an institution which helps the poor children who fall below the poverty line. We celebrated " Independence Day along with the N C C cadets. We had the formal inauguration followed by the cultural programs performed by N C C cadets and the N S S volunteers

our volunteers who had no prior exposure to village life.

Our college education blended with service mindedness by being part of the NSS has moulded many of us into responsible citizens. It has brought about a sense of humility and integrity in us. One amazing factor about the N S S unit in Christ College is, it is a large organization with a small family where everyone is concerned about the well being of another. The N S S volunteers will remember the time spent together as life's most treasured moments.

Best Volunteers

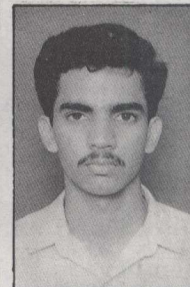
MOHAN REDDY

III B.A.

MURUGAN D.

III B.Sc.

GIRISH C.N

III B.Com.

NCC Annual Report

National Cadet Corps (NCC), one of the para military forces, has a strength of 1,725,000 cadets all over India. It trains the youth of our country to become disciplined citizens. It also trains and motivates a cadet to join the defence forces. Being in the NCC is a great thrill. One of the major events in NCC is the camps organized by the Govt. of India. There are various camps like the combined 'Annual Training Camp', 'National Integration Camp', 'Banner Lifting Camp' (BLC) and the Republic Day Camp (RDC). The BLC and RDC is very helpful for anyone wanting to join the Indian Army.

BLC - 18 cadets were selected from Karnataka and Goa Directorate. The first camp was held in Bijapur. The selection comprised of three events, namely firing, obstacles and map reading.

Only 43 cadets got selected for BLC II. And as the training continued only 38 were left in the fray for BLC III. The ones chosen from this group would get to represent Karnataka and Goa contingent at the National

Level. Cadet Shiva Kumar (III EPS) was one of the 33 chosen for this honour. Even though Karnataka and Goa came fifth out of the 16 states that competed, they came back a little richer.

RDC - The dream of every cadet is to attend the Republic Day Camp (RDC) at Delhi. The selection camps were held at Kolar and Jalahalli East. Then came the Directorate selection at Mysore followed by a training camp. The selected candidates set off to Delhi on January 1st, among them was cadet K. Micheal David (I B.Com) of Christ College. They got the opportunity to meet among others, the President and the Prime Minister.

The final event of the Camp was the PM's rally on January 27, where the cadets from all over the country had to demonstrate to the PM. RDC is thus the ultimate experience of being in the NCC.

NCC Officer BN2/Lt, Mr. Xavier Vincent M.

JOURNALISM STUDENTS ASSOCIATION

Journalism students Association had its first meeting on July 17, 1995 to chalk out the programmes for the current academic year. The plan was to have guest speakers from the field of journalism and related areas in a bid to familiarize the students to the real world and also to bring out Christite Newstime, the college newspaper, as a means of giving practical training to our students.

In the first semester, Mr. John Thomas, Bureau Chief of Deccan Herald, Mr. R. S. Naman, journalist with TV - 18 and Mr. Sai Nagesh, Director, MAABOZELL advertising agency were invited to speak to the journalism students. Also the inaugural issue of Christite Newstime was published.

For the second semester, Mr. Anil Kumar, Associate Editor, Deccan Herald, Mr. Joseph Hoover, sports writer with Deccan Herald and Mr. Allan Mendonca, Business Bureau Chief, Times of India, gave their inputs to the students. The students have a better idea now of what it takes to succeed in the field of journalism.

Staff Co-ordinator Mr. Naresh Rao

QUIZ CLUB

The academic year 1995 - '96 was a very fruitful year for the quiz club. The club started its activities for the year with a talent spotting quiz. The toppers of this quiz formed the quiz team of the college. The club then went on to conduct quizzes at regular intervals. Our quizzes also participated in the various quiz competitions held around the city. Mention must be made of H. R. VENKATESH and JEYAPRAKASH of the II PUC who walked away with the 1st Prize at the Inter Collegiate Quiz held at BMS College. Two of our quizzers VIPIN VIJAYAN and Virat Rajaram made our college proud by becoming the Bangalore University Champions at the south zone Inter University Quiz Finals.

Staff Co-ordinator, Mr. Dephen Pinheiro

The Womens Studies

The Womens studies group began its functions with Smt. Vageeshwari, Dept. of History and Smt. Rekha Rani, Dept. of Economics, incharge of the association and its activities. After an informal discussion with the members, it was decided that the programmes for this year would be more interactive, with more student participation in it, rather than lecture demonstrations.

Accordingly, a detailed "Legal Awareness" course was planned, in the month of August. This was also the inaugural Programme of the association. The resource person was Smt. M. V. Nirmala, a practising advocate.

The Course had a Four Point Emphasis on

- a) Property rights
- b) Employee rights
- c) Political rights as guaranteed in the constitution to all Indians and
- d) Reservation policy

The course proved to be successful, with the participants evincing keen interest on several aspects of the above mentioned categories. Issues like matrimonial relations, divorces, alimony, maintenance rights, etc., were widely discussed. Under Employee rights, benefits awarded to women employees like pre-natal, post natal leave etc. were debated and questions as to whether there can be an extension of these facilities, covering paternity leave, were answered.

In order to encourage the members to be more vocal in their ideas, stands etc; a film viewing and discussion, session was scheduled jointly. The film was 'Mirch Masala', which deals with an unconventional opposition to authority, at various stratas of personal and public life. While the film by itself attracted a sizable crowd, the subsequent discussion was also more intense and heated. Standard assumption about empowering

women were questioned and cast aside, bringing into forefront new ideas and fresh interpretations . Apart from the more conspicuous power opponents in the film, its hidden manners were well brought out by the participants.

To facilitate participation of the more reticent members, an essay competition on "working Woman - A house wife, who is more successful" was arranged. While there was enough scope for the competitors to take sides in the topic concerned, yet what emerged was a consensus opinion, that there cannot be a competition between the two, their spheres of success and influence overlap frequently to demarcate so rigidly, which the judges felt was correct enough. While Kumari. Hemalatha S. of II PUC (CAMS) bagged the first prize, Kumari. Sangeetha P. of II PUC (HECA) secured the second prize. Kumari. Preety Kurian again of II PUC (HECA), bagged the third prize.

While some of the proposed activities of the association could not be carried out due to various constraints, yet the above functions along with several informal discussions with the members, made the association more successful this year. There can certainly be a hope, that in the coming years, there will be more enthusiastic response from the students.

TEACHERS

- T Training they impart to us
- E Earnestness with which they teach
- A Alertness which is always present in them
- C Concern they show towards us
- H Help which they render
- E Elegance which is a part of them
- R Rules which they insist we follow
- S Success for which they work.

Smile a Bit

A Teacher to a student

1. Teacher : When I was of your age I could answer any question in arithmetic.

Student: Yes miss, but you had a different teacher.

2. What is the shape of the earth? The teacher asked Micky.

'Round' (He said)

How do you know it's round ?

O.K. then it's square. I don't want any further argument.

3. Did you draw the map of the world ?

A Geography teacher asked Dicky.

Dicky - No Sir

Teacher - Why ?

Dicky - On the other day you told that the world is changing so fast. So I thought of drawing when the world is still.

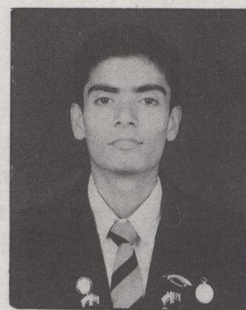

4) Girl - Do you love me ?

Boy - Yes

Girl - Would you die for me ?

Boy - Yes ! But no, mine is an undying love.

K. Micheal David

NCC RDC Camp

1995-96 The Year of the Articullits

"Quality is a continuous never-ending commitment to improvement", goes a much overused adage. Yet it more than aptly speaks of the glorious niche that the Christ College cultural team has carved for itself. For the first time in years, our creative originality and sheer presence made an indomitable impact on the cultural scenario in Bangalore and elsewhere. The cultural team with its implicit motto of "Performance everytime" thrust its way to popularity.

In July 1995, Christ College witnessed two and a half weeks of a cultural civil war. The event Darpan'95-the annual talent search met with an overwhelming response. The rich treasure trove of talent was sifted to pick out the very best. The Western music, Indian music and Indian dance competitors relished an enthusiasm typical of a large-scale inter-collegiate festival. And to think that this was only the beginning !.

Among the first of our creative breakthroughs was the evolution of the cultural team T-shirt. The mascot lovingly dubbed the Articullit, was a self-expressive embodiment of the arts, music, literary, and cultural events. The Articullit was a cheeky-faced, guitar-torsoed individual with a paint brush and a fountain pen for arms, two guitar fret-boards for legs and an indulgent microphone hovering about his collar. A earring on his left ear and a bandanna around his head added a dash of confident audacity. A 'ghunghroo' around one ankle completed the magic. With all cultural events thus depicted, the Articullit was what advertisers would have loved to call "The complete man" [with apologies to staunch feminists].

On September 3, 1995, a team of over 30 members left for Pondicherry to participate in Spandan '95 a national level cultural festival hosted by JIPMER. The Articullits were a runaway hit right from Day One.

The haul began with a third place in choreography, followed by four categories in Indian music (Best duet, best female vocalist,

best group instrumental and best instrumental solo) and best vocalist in Western music (electronic). In the Western Music (Acoustic Group) competition, the Articullits finished second. Their lilting ballad 'Layla' was adjudged best number. The hilarious Mad Ads and Skits presented by the Articullits swept JIPMER off its feet. A first place in Extempore, second place in Cartooning and a third team prize in Debate rounded off the haul. For three days out of four, the sensational wall Magazine, " the Christite New Testament " had Pondicherry awash in rib-tickling scandal. Finishing runners up in the overall tally, the Articullits had created Pandy-Monium!.

A few weeks after Spandan, the Articullits stole the show at AUTUMN MUSE 1995. Superior show business won them the top spots in Mad-Ads and Movie Mime. A new literary revolution won them the top two places in poetry and third places in Western music Quiz, 20 questions and sketching. The group instrumental number "Karma", reigned supreme. As at the Spandan, the Articullits finished second to Madras Christian College in the overall tally.

The next achievement for the Articullits was a project of their own making. In Bloom, November 1995, turned out to be among the most successful cultural festivals in recent years. It frankly confessed the confidence of the Articullits and was determined to portray Christ College in a new light. Over 26 Colleges participated in the three day cultural extravaganza. A newly introduced event, Western music (Acoustic Group) was a raging hit, securing the participation of 10 groups.

Similarly, the Western music quiz proved to be the best ever held in the city. The literary and debating events also witnessed a healthy standard of participation. The Western music (Electric) and Indian dance competitions were held amidst populous audiences. The overall title was bagged by

National Law School of India (N L S I U). The special issue In Bloom T-shirt is still considered hot property in Bangalore. In Bloom had really lived up to its name.

Further achievements followed. The Christ College quiz team was placed first in Bangalore University and later represented the University at the Inter-University festival in Madras. A spate of victories for the Mad Ads team secured fat financial benefits. New ground was broken in mock press and twenty questions at the Jyothi Nivas and Mount Carmel college festivals.

The success of the Articullits must be attributed to team work, trust, loyalty and resilience. The unwavering quest for perfection has broken out of its cocoon. In the apparent quietness, the Articullit is already chalking out the next year's battle plan. The show must go on !.

Bijoy Venugopal
III JP Eng

JOKES FOR ALL

The teacher asked a pupil to explain the meaning of "Loving Kindness"

The pupil replied : Sir, if I am hungry and if some one gave me a piece of bread, that is kindness. But if he puts lots of jam on it, it is Loving Kindness'.

Master : Where is today's paper?

Servant : Sir, I am searching for it from yesterday.

A Policeman's Wife : Husband ! Please wake up a thief has entered the house

Policeman : Let him come; I am not on duty.

Teacher : How is the earth divided

Student : By earth quakes Sir !

Father : Son, what would you like to become when you grow up?

Son : Of course ! DADDY.

TABREZ I PUC (CAMS)

DEEP THINKING FOR DEEP THINKERS

When a man begins to think, it is the only time his brain is not at rest.

The only time a man thinks is when he is in trouble. But what causes him the trouble? The fact that he doesn't think when he isn't in trouble.

There are so very many things to give a thought to. The only problem is man doesn't think of what he has to think of.

Thought is what comes from knowledge. Where does knowledge come from? From other peoples thoughts.

What do people mostly think of? They think of what others think of something.

When a person thinks, what do others think of ? As to what the person is thinking of

Man likes to keep certain thoughts to himself. know why?

Because he thinks other people can't keep it to themselves.

Why did I have to think of all this? Because other people never thought of it and I had nothing better to think of.

And a concluding thought. I couldn't think of it.

How does thought come about? The same way as this one did.

Thought is what makes the mind, mind is what makes the man; man is what makes the thoughts.

PRETESH R K II PCMB -B

Lady : Mr. Conductor, should I purchase tickets for children also?

Conductor:Not if they are below eight Madam

Lady : Thank God I have only six.

SABA FATHIMA I PCMB

Looks are Deceptive

Haven't you ever wondered what it is to have a brother or a sister who looks and acts just like you ? . To find out more about the mystery surrounding the twins, we asked a couple of twins about themselves. Jose and George Kunnappally and Karan and Kapil Bakshi are a pair of twins in Christ College. But if you assume that their lives are typical and stereotyped, you have one more guess coming.

Let us start with Jose and George, both studying in II year B H M. As kids they were forced to wear identical clothes. Because of being in the same class throughout their life, they share the same friends. They also have similar hobbies: play football, listen to the same type of film music and see the same films. Maybe the sharing of the same environment is the reason for they being so similar in all aspects.

Today, they try to do things differently in a bid to equip themselves for a different future. Even though they have not misused the

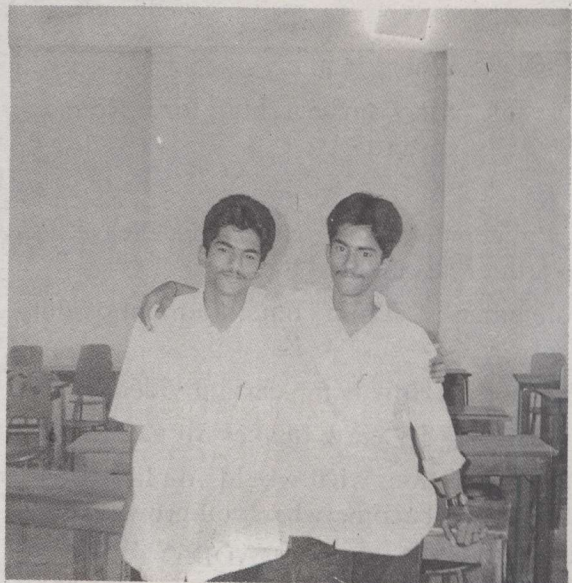
fact that they are identical twins, it has brought them instant popularity and recognition wherever they went.

As to the question of differentiating one from the other, their family does not have any problem . Even their friends have come to realise the difference.

Karan and Kapil do not look like twins nor do they behave like one. People have a misconception that twins have to be similar. In case of Karan and Kapil this myth explodes.

Being in the same environment till 9th standard, they had many things in common. But things changed when Karan had to miss a year for medical reasons. Their friends circle changed and eventually their goals in life also became different.

Today Karan is doing B H M and Kapil BBM. They disagree on a lot of things and temperamentally they are opposites. According to Karan he is less serious and concentrated on any issue than his brother Kapil. People still look at twins with some amount of curiosity. The two examples show that they are individuals and people should treat them as such and not as one entity.

DAWN OF CHRIST COLLEGE MANAGEMENT ACADEMY

B.B.M. TEAM EXPERIENCE

BASKET BALL TEAM

FOOTBALL TEAM

VOLLY BALL TEAM

CRICKET TEAM

FACT FILE

The roots of Einstein's intellectual development of relativity grew, he said, from his wonder at what light waves would look like to him if he moved as fast as they did.

Newton when asked how he managed to make all those important discoveries replied, "Nocke dieque incubando" [" By thinking about it day and night "].

Influenza was so named because of the cause of the disease was supposedly evil "influence" of the stars. This "influence" was believed also to be the cause of the plague and pestilences.

A factory in which 2000 different machines are operating with 25 men on each machine would rightly be consider a complex structure. The smallest bacterium is that complex. In effect, there are 50,000 chemical reactions taking place in each bacterium.

A mosquito has forty-seven teeth.

You cannot easily drown in the Dead sea or in the Great Salt Lake. Because of salinity, the water is so buoyant that it is difficult to get even under the surface.

Compiled by

REUBEN DAVID III JPEng

Wacky Rhymes

1) Little Miss. Muffet sat on a tuffet eating her curd and whey, Down came a spider and sat down beside her and said "What a lot of cholesterol I'd say".

2) Jack and Jill went up the hill to fetch a pail of water, Jack fell down and broke his crown and sued the farmer with his daughter.

3) Hickory dickory dock, the elephant ran up the clock, the clock is being repaired.

4) Humpty Dumpty sat on a wall, Humpty Dumpty had a great fall All the kings horses and all the kings men said

"Scrambled eggs for dinner again"

HUMAN EXTINCTION

"Oh, Hell ! Hope, that wouldn't happen !

But, have you ever thought about it - what the hellish thing we have done on Earth ? About what we've been doing here since we evolved? May be, you have. And most possibly, you have not. From the start, we humans, being one of nature's infinite species, have only thought of how to fulfil our needs. The needs were only 'needs' in the beginning. Okay - fine. This weather went on and on for centuries - the weather of fulfillment. But slowly we had to think of other needs as well. Other needs that included defence from an enemy, production of food, the need for shelter, and all that, and at last we are here today after a long era of the so called 'civilization'. In this so called process of civilizations, we noticed that we had to think of things other than 'needs'. Other than the 'needs', after the fulfillment of which, we were altogether happy creatures. The 'wants' Yeah. The slow but potentially dangerous reformation of 'needs' to 'wants'. We were no more happy with the basic amenities. We wanted more. We turned greedy. So greedy that we've done the hell of a thing on this planet. In short, we've been constantly manipulating the environment. We've been toying with it for our 'wants' and growing with nature. That's what we've been doing - without concerning the real thing - Nature ! We always took it as our 'mother' Nature, our 'mother' Earth - so dear and parental, and constantly tolerating our cruelty. But that's not just the thing with it. Nature is very powerful and mighty - a complex, yet greatly powerful system, operating independently.

So..... the net result is that today we have to live hand in hand with most of the deadly pollutants that keep haunting us almost everywhere. No way ! No way to get rid of them completely. For, we have come a long way exploiting things around; and we cannot get back fooling around almost everyone, saying "Let's do" such and such "eco friendly" things. I'm not saying it's impossible to put

HOPE, THY NEW NAME IS WOMAN

down the pollution rate. But by seeing how many are really doing it, it was but natural for me to tell you the above thing. It's impossible!

If you notice the evolution and stories of the extinction of our Earth, you will find that Nature has been controlling them quite rightly - wisely. For instance, let's consider the tale of the Dinosaurs - what nature had decided, or rather, "why?". When Nature found that the dinosaurs were growing bulkier than essential, and they demanded more swampy areas than existed, Nature said nothing but, "Destroy THEM!". She decided thus because the dinosaurs seemed to acquire more than the share of earth allotted exclusively for them. And because they became too big a problem for Nature to handle. So, the dinosaurs vanished, though gradually, before 65 million years in the late Jurassic era. You might give me various explanations for that - but ultimately, the credit is with Nature.

And the worse part of it is that, Nature has decided to throw us out of the index of the Earth. Because it has realized that we too are not fit to pace on this planet. The hint is in various changes that have occurred recently. The fatal unknown diseases (say, Ebola), the strange earthquakes, the fast depleting resources, the Global warming, the undefined deaths, the lethal scientific world - are all set on us. If you ponder over it, you will realize that the root cause is with us. And today, we do not seem to stop our stupidity at all. Hence, the extinction of our species is a sure thing to happen - though not in times when you and I will still be alive. Henceforth, you might say, let's not bother about the future generation's - let them die, let's continue with our inhuman attitude towards our mother Earth. Right?

But you must not forget one thing. Nature will not care what happens to earth without humans on it. Absolutely, it is not going to make a difference if we are gone. Earth will continue to live, may be with new creatures on it after we die in the future.

"Female feoticide and infanticide on the rise" - an occasional newspaper article may raise your interest, but do you even stop to think if the fair sex is getting an unfair deal?

Where have all the little girls gone? Where indeed! Biologically women are not any more 'mortal' than men. All over the world, their life expectancy is longer and their infant mortality rate lower. Yet in India, the statistics tend to favor the men: for every 1000 men, there are only about 930 women. Why should it be this way? Discrimination against the weaker of the sex starts right from the cradle and carries on till her death. Dowry deaths have not shown any signs of declining inspite of 'stringent' laws. The woman waits and keeps waiting endlessly to prove her worth in every sphere. In this age of test-tube babies, laser technology, genetic engineering and computer networking, girls are denied opportunities to grow and realize their full potential.

This problem, for want of another word, affects and victimizes half the population of the world - the female half. It seems logical to assume that if at least a small percentage of the world rose up in protest, this curse can be lifted and destroyed for all times.

The evil of this disease shows itself in its warped and twisted significance through the villain of all villains - society. We, the 'ivory - tower idealists', tend to blame every factor, be it traditional, social, economic or political for their deplorable state today. Every other factor except perhaps the most important one - the human factor.

Women do a lot. What is more, women can do a lot more. Just take a look into our own lives. We as students have definite ideas about what we want to do (or don't want to do), when we complete our education. We do make efficient lawyers, pilots, engineers, journalists and even astronauts. Our reasoning is at par with our male counterparts, so where is the rub?

Prejudices are insidious. They form quietly in even the most rational mind and

they stay. They control and influence the way we think and behave. In a very real sense prejudice takes over much of our opinion and decision making abilities. The nasty thing about bias and prejudice is this - they are present even while we vehemently protest our disinterestedness and neutrality.

"This doesn't apply to me", you may think, but stop a moment and consider this - would you, the average man on the street prefer it if the doctor who treated you was a male? Would you let anyone other than a male lawyer handle a case for you? Wouldn't you rather trust the vehicular skills of a male auto driver.

Think ! Doubts and more doubts that stem from a bigoted and narrow minded value system and society.

Contrary to what Aristotle held to be the truth, women are not inferior to the male or any other species for that matter. They have proved that they have other uses besides procreation. I'd hate to say mere 'reproduction', because there is nothing small in the task of nurturing and rearing the human race.

Civilization as we know it is complex and intricate, so mankind and womankind have definite supplementary and complementary roles to play. Neither exists because there was a spare rib going around or for some fancy window dressing. Neither is dispensable !

Our world will work only when both male and female work together. Beliefs and cultures should be made to adapt to this fact of life, that women now have the power to make themselves what they want to be. They are today mistresses of their destiny.

Can we as women of the 21st century see ourselves succumbing to social prejudices? Can we complacently accept our future as bleak and numbing? Are we willing to put in our individual efforts to pledge to give ourselves the right to live in dignity?

Even if the answer from every woman around the world, to the last question, is a hesitant 'yes', the female of our species still has hope.

The Proposal

A Collegian was deeply in love with a pretty girl. But he had no courage to talk to her. So he decided to write and with the help of a dictionary wrote a epistle of "My proposal to a pretty girl".

He Wrote :-

Most worthy of your estimation after a long consideration and much meditation. I have an inclination to become your relation. As for my qualification I have passed matriculation without any hesitation and with very little preparation. What do you say to the solemnization of our marriage celebration according to the tradition of the present generation. I shall make preparation to improve my situation and such obligation is worthy of consideration.

Thanking you in anticipation and with devotion I remain victim of your fascination.

The Pretty Girl's Reply

Dear Mr. Victim of my fascination congratulations for your lengthy narration which is full of affection but aimed at an affection for the combination I find it a fine presentation of your ambition. You have passed the matriculation with little preparation. What about my graduation after a long botheration. So improve your situation in the field of education and make an application for entrance to post-graduation. The minimum qualification for the consideration of marriage vocation, will be a good education.

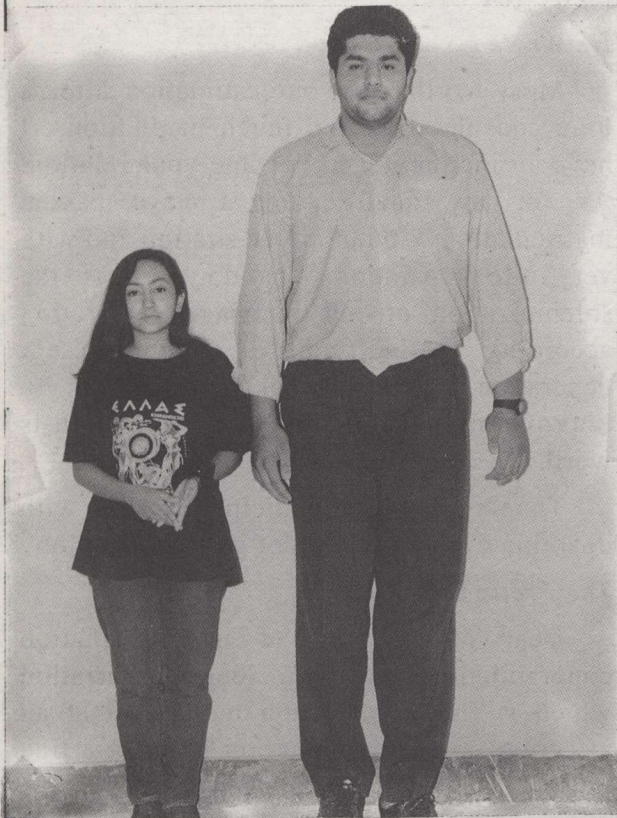
Regards

A girl

The Tall and Short of it

It is usually assumed that people who are very short or too tall have to face undaunting challenges in life. Not so in the case of Neelesh Bharath and Madhumita of Christ College. They have faced a few minor obstacles in their student lives but are confident of braving it all.

Neelesh at 6 feet, 6 inches, stands towering over his M B A counterparts. But for some minor initial curiosity, he has not been treated differently by his classmates. One major advantage of his height is that people tend to remember him because of it.

According to Madhumita, being short has absolutely no advantages or disadvantages. She, for one does not give it much thought. Nobody looks down or talks down to her because of her short stature.

What Neelesh and Madhumita are saying is that people should not become conscious of their height but face the challenges that it brings, head on.

HEAVY METAL FAVORITES OF:

- 1) The Insane - Can I play with madness?
(IRONMAIDEN)
- 2) Mugpots - Come out and play
(THE OFFSPRING)
- 3) Firemen - Fight fire with fire
(METALLICA)
- 4) Undertakers - Digging in the grave
(FAITH NO MORE)
- 5) Dead Robots - Rust in peace
(MEGADETH)
- 6) Convicts - Escape
(METALLICA)
- 7) Priests - Hallowed be thy name
(IRON MAIDEN)
- 8) Indian Cine artiste- Dead Skin Mark
(SLAYER)
- 9) Trapeze artiste- Monkey Business
(SKID ROW)
- 10) Barbers - The Razor's edge
(AC/D)

CECIL JOSEPH .M II PCMB 'C' SECTION

With Best Compliments from

NAMBROS

Mfrs and Suppliers of :-

- * OFFICE STEEL FURNITURE
- * COMPUTER FURNITURE
- * SLOTTED ANGLES AND ACCESSORIES.

For details please contact :-

NAMBROS ASSOCIATES

281/1, Hosur Main Road,
Bommanahalli, Bangalore - 560 068.

Phone : 5534267.

The Legendary Predators of the Sea

On a warm day in May 1959, Albert Kogler and Shirley O'Neill, both 18, decided to cool off with a swim in the Pacific. Kogler went deep into the sea. "I heard him scream". Miss. O'Neill said later. "I turned around and saw this big grey thing flap up into the air. There was a thrashing in the water. He screamed again, "It is a Shark-get out of there"! But O'Neill swam towards him completely ignoring his warning and reached for Kogler's hand "But when I pulled I could see his arm, was just hanging by a thread". So she put her arm about Kogler's back and started for shore. They were rescued by a fisherman.

His body half drained of blood, the boy died two and a half hours later. From the teeth marks, experts identified the attacker as a great white Shark. In 1961, President Kennedy awarded Miss. O'Neill the Young American Medal for bravery.

Facing a shark takes courage. Few sights are more terrifying for a skin diver than the sleek form of an approaching Shark. The animal comes out of the murk like some prehistoric monster, zeroing in on its victim. Powerful and swift, ranging up to a terrifying 60 feet, (18 m.) in length, they are utterly unpredictable. Predators with an appetite for everything from plankton to people. They are the most notorious man-killers of all the marine predators.

There are many types of sharks, like the white shark, the hammer head shark, the tiger shark, the mako shark and the largest of them all, the whale shark. A typical shark is one of the most beautifully streamlined of all fishes, long and graceful as it cruises through the water, torpedo-like in its whiplash bursts of speed - but from head to tail it seems a creature of pure evil.

The shark is actually a relic of the distant past. It is a member of the ancient class of Elasmobranchii and has survived 350 million fierce competition for food and living space without undergoing any major change. Sharks have skeletons of cartilage. When sharks die

they sink like stone. But they are so durable that it often seems they will never die. Whalers tell of sharks that they have seen caught, disemboweled and thrown into the water, only to swim straight to whales tied alongside the ship and begin tearing at the flesh. Sharks have wrecked havoc in boats after being hooked, harpooned or shot full of lead. In one case on record the severed head of a shark bit of a sailor's finger. So sharks seem to be remarkably insensitive to pain, but they are equipped with the keenest olfactory receptors and can detect blood or a dying fish two and a half miles away in the water. This has earned them the nick name "swimming nose".

All sharks are carnivorous. The lore of what the sharks will eat is mostly misleading. Certain it is that they are voracious animals which seem to wolf their food with little regard for what it is. E.W. Gudger, of the American museum of Natural History, found in the stomach of a tiger shark - fish bones, feathers, bones of marine birds, fragments of turtle shell, some old cans, a dog's vertebrae and the skull of a cow minus the horns. One shark captured off an Australian dock had in its stomach - half a ham, several legs of mutton, the hind quarters of a pig, the head and forelegs of a bulldog with a rope tied around its neck, a quantity of horse flesh, a piece of cloth and a ship's scragger. Another, caught in the Adriatic, had an even more bizarre bellyful: 3 overcoats, a nylon raincoat, an automobile license plate and bits of a bicycle. In spite of this it has been proved that sharks are scavengers only in the secondary sense.

Sharks just bite and swallow, and apparently some can store food in their bellies for days or weeks without digesting it. It was this outlandish ability, as shown by a captive shark, that led to the sensational affair celebrated in Australia as the shark Arm murder case.

In 1935, a big tiger shark was caught and installed as a featured attraction at a Sydney aquarium. 8 days later the shark suddenly disgorged a human arm - so well preserved

JOKES, JOKES, AND JOKES

that medical examiners could make out an identifying tatoo on it. They could also see that the arm had been separated from it's owner by a knife and not by the shark's teeth. Following up these leads the police traced the arm to an amateur boxer who had disappeared two weeks before. His murderer evidently had killed him for insurance money and had managed to squeez most of the body into a box and drop it into the sea, but the arm would not fit in. The shark got - and preserved - the evidence. The murderers were convicted.

Sharks have always been considered fierce and aggressive animals. Blood has a maddening effect on them. A kind of wild fury, called the "feeding frenzy" overtakes the sharks and they charge in regardless of all risks and against all opposition. If a group of sharks is involved in the onslaught and one of them is accidentally injured and begins to bleed, the others will quickly turn on it, tearing their brother apart with the same relish they show in devouring an anonymous stranger. Men in the water are helpless during a "feeding frenzy". One of the troopship "Nova Scotia" was torpedoed at night off the coast of South Africa. A thousand men were lost many of them persumably to the sharks. The next morning a great number of legless bodies were found floating in the water. The mote marine laboratory in Sarasota, Florida now keeps an International shark attack file. It lists shark attacks in all parts of the world, starting with the report of a Portugese seaman's death in 1580.

Thus the shark has for centuries been a dangerous threat for all the inhabitants of the vast marine world. In any case, it seems fitting that these members of the ancient class of the elasmobranchii are considered the most dangerous of all marine animals. It emphasizes once more the fact that these creatures are different from other fishes, travelers down a narrow road who through the long millennia have evolved and fought for their survival in their own particular way.

'LONG LIVE THE SHARK'

PRAMOD K. I PCMB 'B'.

It was a summer night Mr. & Mrs. Rao were having dinner. Suddenly there was a power failure. Mrs. Rao lit a candle and they continued with their dinner. Mr. Rao finished his meal and saw his wife perspiring.

"I Will switch on the fan dear !" he said

"What ? You want me to eat in the dark ?

" she cried

" Why ? " he asked

" Won't you have any common sense? You switch on the fan won't it blow out the candle? " she retorted.

*****

Child : "Grandpa can you make a noise like a frog ?"

Grandpa : "I don't think I have ever tried my lad, why "

Child : "Because dad says we will get a lakh when you croak".

Mom : You have been fighting again and you have lost your front teeth !

*****

Son : I haven't lost them, Mom. I have them in my pocket

*****

Patient : "Doctor are you sure that I am suffering from pneumonia? there are cases, when a doctor treats a patient dies of cholera"

Doctor : " Nonsense, when I treat a person for pneumonia, he dies for pneumonia only ".

DENOIS KUJUR II B.A.

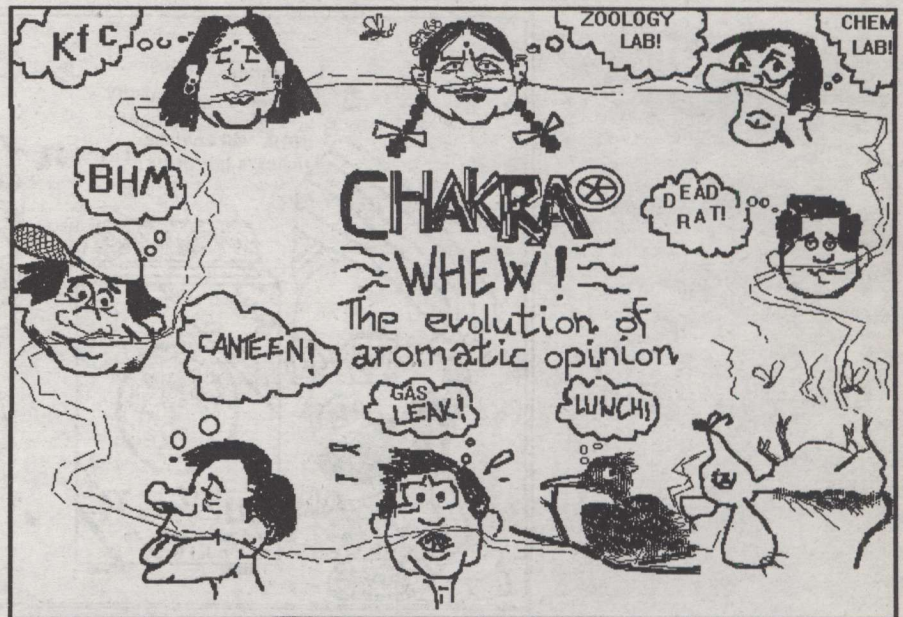
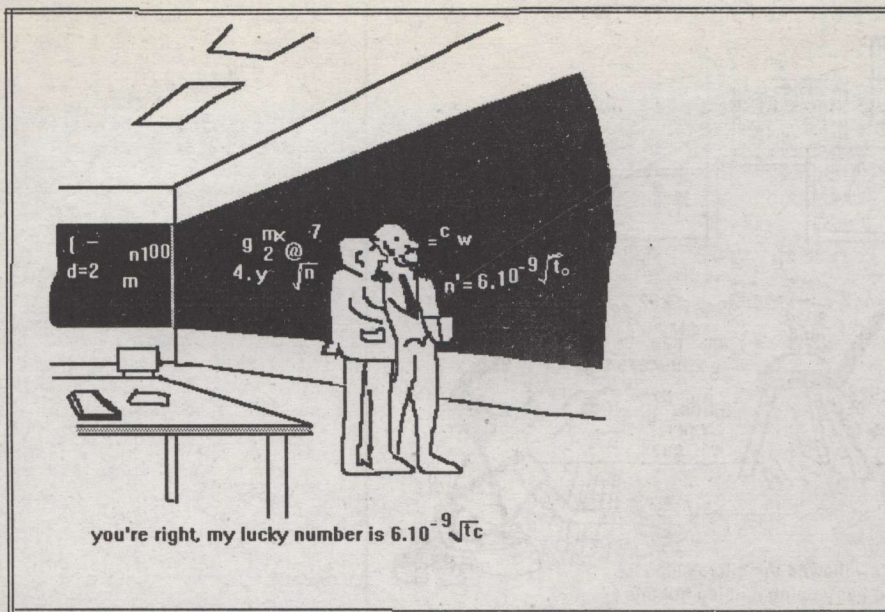
1) If a cherry falls into a pond what is it called?

" Pondicherry "

2) Why is a black hen smarter than a white hen?

" A black hen is smarter than a white hen because a black hen can lay a white egg but a white hen can't lay a black egg"

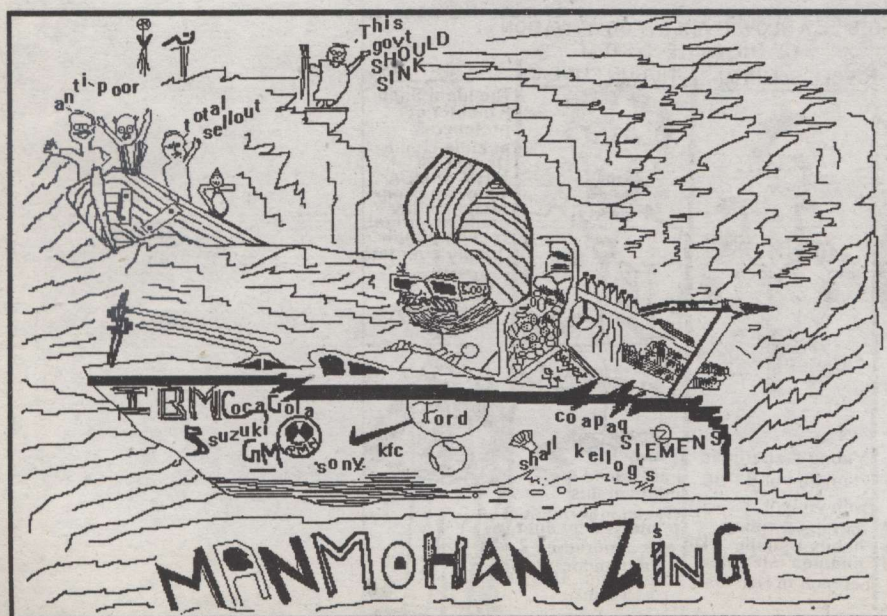
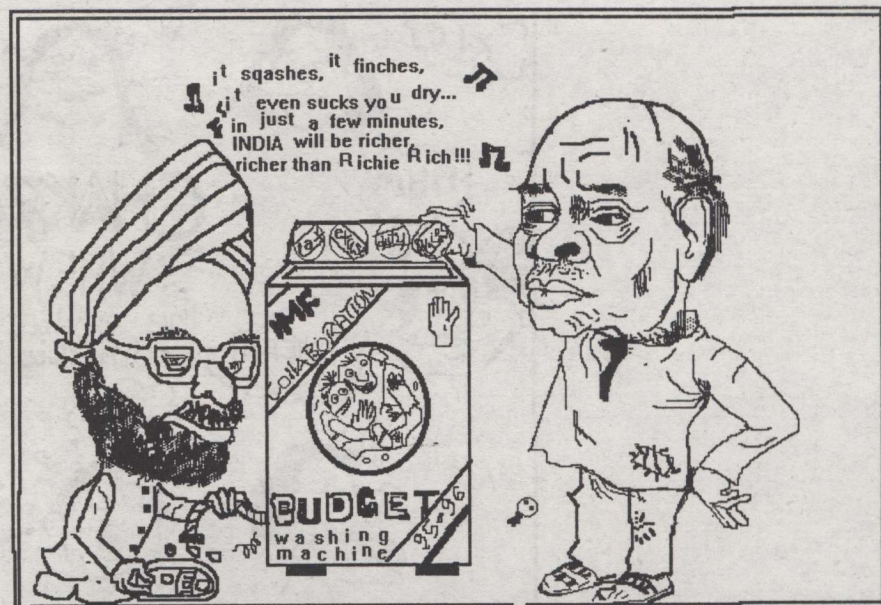

Christite TRAVELLER'S — A BLOW-BY-BLOW OBSERVATION GUIDE OF THE CASTE-SYSTEM

<p>WALK-MAN</p> <p>Usually 2-5 minutes late ; Brings or eats lots of lunch. Physically fit.</p>	<p>7-D SONNAMBULIST</p> <p>Extremely fatigued... Usually, Sleepy in class owing to early waking hours... Late by 10-30 minutes. Develops tolerance and withdrawal symptoms to anti-perspiration deodorants.</p>	<p>CYCLE SAMURAI</p> <p>Young & energetic Usually I or II PUC with violent daredevil riding habits. Usually 2-10 minutes late. Often belongs to Ncc or Nss</p>	<p>SHOGUN SUNDAR</p> <p>The fast-paced life-style of this Viveknagar resident is marked by dusty eye syndromes & mild to moderate bronchitis. Usually 10-15 mint</p>	<p>CAR-TOON</p> <p>The Ideal Snob A master of pretence & pseudo-civility Usually BBM, BHM or MBA Shows a congenital inability to smile at normal, regular people. hardly ever late</p>
--	--	---	---	---

NATURE

Nature excites and attracts inquisitive minds,
now with a beauty and variety of it fames,
now with the grandeur, now with its extreme
power, mysteriousness and strict consistency,
of its phenomena.

It is a wonderful thing full of profound
meaning,
which is open to all of us, and
which all of us can read.

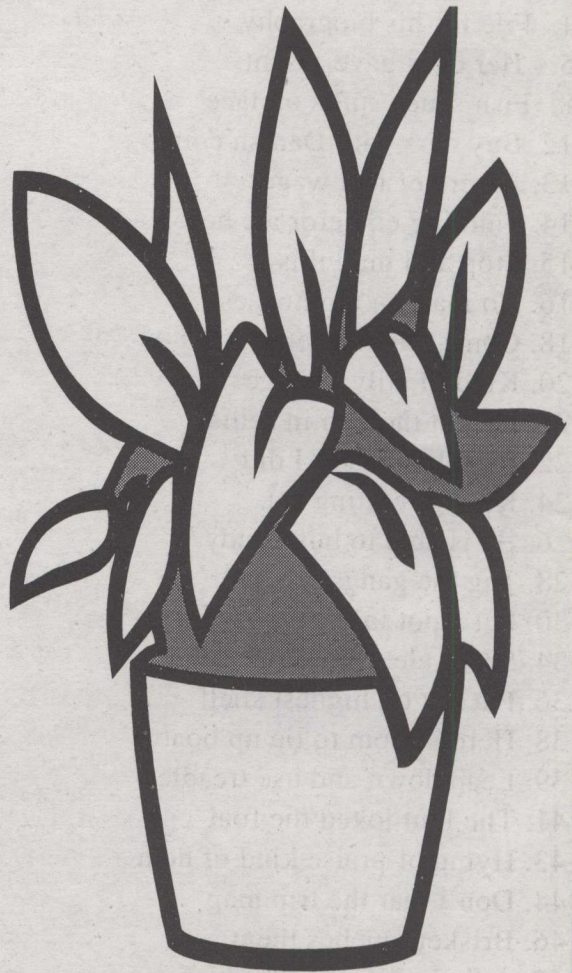
But it is also a dark mine, which conceals
immense treasures in its depths.

For if all beautiful animals and birds cease
to exist, life will at once become dull and
colourless.

We live on a planet among question marks
which nature has put generously around us.
We as humans, have inquisitive minds and are
attached to nature like the bees to a
beautiful flower.

The sympathy which man feels for all living
creatures is what makes him truly human.

Bindu Reddy III B.Sc.

Cartoonists: Mera K. George II MCA
Fatema I S - II B.Com 'B'
Bijoy Venugopal - III JPEng
S Santosh - II HECA
Naveen Mathew - II PCMB 'B'

CHRYSLIS ANNUAL CROSS WORD

The answers are hidden in the clues in the form of an anagram.

Across:

1. File for his biography
5. Her eyes gave assent
8. Fish sauce spills on lace
12. Buy oars with Danish coins
13. An era of lost wages
14. Fiddling emperor ate heron
15. Stop and mail this
16. No mass in big houses
18. Come into her tent
20. Kind of silly old age
21. He got the fish in seine
22. He felt lake ere I did
24. Kind of editing act
26. He is able to buy candy
28. Tag the gangster's gun
30. Put a pot in the courtyard
34. Serve ale away from wind
36. Put pot on highest shelf
38. Here's room to tie up boat
39. Leap down and use treadle
41. The lout loved the foal
43. Hymn of praise kind of hem
44. Don't tear the trip map
46. Brisket touches them
48. A dodo is a peculiar bird
51. Normal negative word
53. Relabel it for great sale
56. College board rues tests
59. Seer reads without leaves
60. Told story for being late
61. Let's use gym pad, mate
62. I read, about silk worm
63. He will eye leg of girl
64. Enemy agent had raspy tone
65. Russian emperor hated rats.

DOWN:

1. Tote pole with easy stride
2. Ron, I'll press your pants
3. I send deaf dog to be tied
4. Chemical compound on trees
5. I may eat a sweet potato
6. Ed gave an exclamation
7. Spanish man, not Norse
8. Kind of enlivening mate
9. Man's name on a letter
10. Sea eagle embossed on urn
11. Tell me the price of the cots
17. The pest sat on the stair
19. Kind of severe or
23. Take a seat and dine
25. He made a water barrier
26. Kind of whimsical rice
27. Brewed drink for sale
29. Bring Sam and Otto also
31. Joe starts bread browners
32. Charged atom in action.
33. What sort of food scrap
35. Hear with it
37. Kind of vegetable snip
40. Yarn fluff obscured glint
42. Plant tree in firm soil
45. She mopes over love verses
47. Hem in the best troop
48. Toot horn for Roman ruler
49. Kind of fire spouting on
50. It was all dusty and drab
52. Gather the pear crop
54. Ira asked for diva's song
55. Poor equipment caused rage
57. Look at the water seeping
58. Dusty pig pen.

STILLNESS

CROSSWORD ANSWERS:

ACROSS:

1. Life	5. Yes
8. Alec	12. Oras
13. Age	14. Nero
15. Post	16. Mansions
18. Enter	20. Dot
21. Net	22. Erie
24. Red	26. Can
28. Gat	30. Patio
34. Alee	36. top
38. Moor	39. Pedal
41. Oaf	43. Ant
44. Rip	46. Ribs
48. Odd	51. Nor
53. Retag	56. Trustees
59. Sere	60. Table
61. Mat	62. Eria
63. Ogle	64. Spy
65. Tsar	

DOWN:

1. Lope	2. Iron
3. Fastened	4. Ester
5. Yam	6. Egad
7. Senior	8. Ani
9. Leon	10. Erne
11. Cost	17. Step
19. Rig	23. Eat
25. Dam	26. Can
27. Ale	29. Too
31. Toasters	32. Ion
33. Ort	35. Ear
37. Par	40. Lint
42. Fir	45. Poems
47. Beset	48. Otto
49. Drag	50. Dull
52. Reap	54. Aria
55. Gear	57. See
58. Sty	

ZAHID H JAVALI III JPENG

Stillness:

In the heart of a sun,
In the core of a dying star,
In the moment before apocalypse
The darkening shroud of the eclipse.

Stillness:

In the eye of the hurricane
The swirlign vortex of shrieking
banshees,
The deafening silence of the epicenter

Stillness:

As the spatulate fingers of an autistic
breeze
Pluck their melancholy dirge through the
trees

Stillness:

In the comfortable cocoon of maternal
bliss
The embalming fluid of life is around;
The thump of sod on the box in the
ground,
Peace forever, no utopian fantasy better
than this.

In uncharted backwaters, among myriad
stars,
In colourless darkness and in colourful
memory,
In timeless beauty before forever marred;
And in time itself, where a million years
is a short story.

Lost in wickedly twisting corridors of
thought
Where flashing millennia are frozen and
caught;
Where diabolical memory plays its game
Leaving silence where there ought to be
a name.

Stillness:

In the moment before the rain,
In the lingering aftermath of primeval
pain;
In the instant of truth never found,

Dissertations of a Dying Drunkard

- An eulogy for Politicians

When unknown destiny winds tortuously
Contorting the future, immortalizing the
past.

Stillness:

At the gigantic posters of fate,
Ignorant of what lies beyond the gate,
ST. Peter or Old Nick, what difference
does it make
To decay in heaven or to burn at the
stake.

Stillness:

As the ageless music drifts by
The haunting melody of a time gone by,
Notes conceived and constructed by a
mind
That has been dust for twice a hundred
years.

Stillness:

In the twisting tunnels of incoherent
imagination
Where symphonies are written and
genocide committed,
And flights of fancy find gratification.
In the lull before the Strom
And the false security after its fury has
abated
Lies the incomprehensible ambiguity that is
silence:
And the happy man, his wants sated,
Rests easy in the silence before he wants
more.

Stillness:

In the smouldering embers of a dying
fire,
Eyes aglow with spiritual desire,
The meeting of souls and bodies
Pleasure and pain is a mounting spire.
And yet:
The quest for eternal peace
Has perhaps domed from its inception:
For anything beyond momentary
glimpses of elusive stillness
Is beyond the ken of mortal perception.
And mankind takes its walk on that
lonely beach,
Pursuing the retreading tide.....

Bruce Lee Mani I JPeng

Cursed and condemned, here I lie
Painfully aware of the reason why.
But why this world treats me so?
Fear or Hatred, I fail to know.

For long have I lived, me and my kind:
Born out of you and your fickle minds
Loved, to be hated; praised, to be cursed,
An evanescent obsession, to be reversed.

I am you and you, each and all of you,
We can all get drunk, yes its true!
I can be you , you can be me:
We are after all roots of the same tree.

I may be broken, I may be killed,
Burnt and buried and the land tilled;
Yet I will live weathering all storms,
My poisonous body giving life to a
thousand forms.

Though my life has been so short,
I feel I have done quite a lot;
Deeds which stink, which soak me in shame;
Deeds which have scarred me, my soul and
my name.

My helpless family:- my pillars of strength,
Feeding and tolerating me to great lengths;
I squeeze them dry, they cry, they bleed;
Though deaf, though blind, yet them I lead.

I sold my people, I sold my soul,
I sold their houses, condemned them to
holes;
Pawned their honour, burnt their dreams,
filled the nights with their stifled screams.

I have lived too long, a burden on this earth;
Dear people, to another me, never give birth.
For all I have done you have given me my
due,

Let a lesson be learnt now begin anew.

I lie here dying, waiting to be forgiven;
For I have taken a lot. What have I given?

Frightened by nightmares, will the torture
never cease?

Haunted throughout, at least now may I rest
in peace?

PROMOD K II PCMB - B

"Adieu my love!" was that what your lips
whispered?

When I walk through the same country road;
I wish I was the same young school boy,
And she walking home beside me
Oh! give me back my innocence, my hope,
my love.

SUDHEER JOSE II PCMB - A

The Music of my life

Though mute, thy whispers echo
Within the walls of my lonesome heart;
The gleams from thy wild eyes stir painful
memories,
That float like the moon upon the skies vast
and dark.

Alas! seven long years seem like seven days;
Thy memory afresh with every breath I
heave,
As thou were a part of my own self;
Tears flow, heart sighs, but in vain.

The school, the benches, the trees, the jagged
country road;
Where we shared our little hopes and
dreams;
Where we promised never to part;
But fate struck a blow upon my poor heart.

Memory of that day brings sad despair,
But thou my poor heart still clings to a vain
hope.

My trembling fingers clasped thy hands ever
so white;

My eyes we half afraid to look into thine
and find love was there;

My quivering lips were lulled to silence by
thy forehead fair;

To My Pal: *The to-be Graduate*

He came to college for an education,
fell in love and lost his concentration,
A guy with exclusive plans and high hopes,
Getting addicted to theatre, was soon on the
ropes.

This puny, dark haired, big mouth lad;
loved life to the most, with the little he had
Thick skinned like a load bearing ass
and undoubtedly the most popular guy in
class.

For three years he vibed the college cat girl,
Billy
When he finally proposed, got whacked for
being silly,
This facetious friend of mine
was hardly sober and regularly on cloud nine.

Got through the first two years of his B.Sc
without much sweat,
but his final year in college has already
turned him wet,
If luck, was what got him through before,
this time he should be asking for more.

Else my pal, the to-be Graduate will soon be
seen in the
unemployed's queue, cursing his fate.

Bon Martin III PME

THE LOST FLOWER

Through our lives Kaleidoscope
Our love's colours etched with care
a flower so strong, suddenly
it perished and died somewhere....
we stand separated by
interminable oceans of pain
and it is only in my dreams
that I can touch you again.....
the dreams - pieces of illusionary
reality, born to fade and die -
leaving me to wonder, was
our love real, or was it all a lie?
it is only by grasping at memories
that I can hope to feel you near
as there lies nothing between us except a
veil of silent tears...
You may remain lost to me,
today and for all time -
but there is a piece of you,
I know, I'll hold forever....as mine...

Sonia Sharon Devadatta II CAMS

SILENCE

Did you ever hear the silence speaking?
I heard it once, I was lonely weeping.

I was sitting on the sands beside the ocean,
with tears from eyes rolling above the lotion.

There was a cool breeze in the air,
With the ocean taking my only care;

There was nothing but, something in the air,
Because of which nothing looked bare.
I could hear the air softly talking.

And the ocean melodiously singing.
As if together they were consoling and
saying 'Be Bold',
Only then could I understand that
'Silence is Gold'

Roopa R II B.Com - B

INDIA

A political Satire

India is a land of variety,
But it is mainly poll crazy;
Huge crowds at every rally,
Promises to all and sundry.

Now the Congress have its raj,
Coz the rath is in the garage;
"Come elections! please come", beg the
opposition,
Enron, Kashmir, Uniform Civil Code, all
form the ammunition.

Largest democracy, Hah! what's that to be
proud of?
Largest bureaucracy, please say that aloud;
Vote of no-confidence is at its glory,
It's only the new Government's welcome
Party!

Polling booth's should be looked after
So should the Chief Election Commissioner,
Expulsions have gathered momentum,
So have new parties in the delirium.

Economic reforms have to be implemented
But resignations leave them neglected.
Let us remain a secular nation,
Coz it is the inbroglio's only solution.

Zahid H Javali III JPEng

WORDS FROM AN OLD TREE

Where are those cheerful days gone
When nature lovers used to be born
This city was surrounded with farms of corn
It was among one of those farms where I was born
Where are those cheerful days gone.

In those months of June
My green leaves wear sheets of dust in noon
And rain washed them away soon.
Birds used to sing until the rising of the moon
And the flowing water of lake produced melting tune.

Here and there every where
Land had worn carpet of flower
Pigeons used to sit on top of tower.
Peacocks puled to bath in monsoon shower
Every where every one was dipped in pleasure
Nature had much more than any royal treasure.

It's now become a horror time.
My naked branches shake all the time
The sound similar to hissing of hundred snakes
My dried brown leaves all day makes

Causes the sleeping children awake
And fear makes mothers forget to bake their cakes.

Clouds that used to drop earlier pearls of cheers.
Now from their swollen eyes they drop only tears.

You ask "what happened to the carpet of flower"
They are burnt of the heat which they can't bear
They called that lake "Hydrosphere"
Now I hear you call that place "Lithosphere"

We all suffocate in poisonous polluted air.
I doubt world will soon become an empty chair.

It's not too late
You can still awake
Prevent pollution for nature's sake
Make haste, make haste, make haste.....

ABHISHEK SHARMA II BBM

THIRST

Be a bird to fly so high
And reach the mountain, kiss the sky
Can you feel my thirst, O dear ones
This is the thirst, say wander thirst.
I hear a call which drives me wild
Far from the mountains across the sea
O mighty wind carry me with you !
For I have the thirst - the wander thirst.
I flew so high along with the wind
I passed the wonders to reach the call
I laughed at all who saw me go
I teased them all who gave me love
Over the sea we flew together
A mile away the wind ceased forever
O moving sea help this leaf
Take me there, to the mountain of dreams
The tides looked angry all the time
There they rose to touch the moon
Away I went high with the tides
To a place where happiness always lasts.

Deepty P Nair I JPEng

ENTANGLED MIND

I have reached the peak of the cliff
To blindly throw myself down
To crash in the sheer chasm below.
But I somehow manage
To grasp on the rigged edge
And cling on there
With an entangled mind.
I let myself drown
In the ocean of emotion
But then a wave of desperation
Hits me hard and
I give up & slowly.....
Loosen my tightened grip
But hold on....
Still pondering why?

"H a i r" and There

Amit Dey

I JPEng

I let loose my wandering mind
To recollect things past
Which escapes from
The deep down pit.
My aching fingers
Bring me to the present,
What's in it?
But emptiness.
My sad eyes then
Beholds among the rock
A gay & Lonely flower
Which rekindles
My fading hopes and
Persuades me to hope again

I make up my mind
And travel up to safety above
And then still
Wonder why?

Asha M II BBM

.....

Lokesh R. E II CBZ

Bangalore Science Forum

Lecture Contest Ist Prize

The first thing that occurs to my mind about a haircut is a crude, unwise 'why?' - more often in the lines of exasperated disbelief than rebellion. A few inches here and there couldn't hurt! Everybody's doing it but why can't I? A cold, hard we have gone through this before look from my mother stares me in the face. The moment seems to stretch into eternity with the summer afternoon stillness, a fly buzzing around, droplets of sweat trickling down in a very camus like atmosphere until it is shattered by my sister, bumbling into the rim. She takes a few seconds to grasp the tense situation and then a reflective "oh!" - that's all I get. What about the times I backed you up? And this is the support I get? She duly leaves the room, closing the door behind her and I am left alone against the insurmountable task of convincing my parents that cutting hair is actually hazardous. All right, maybe I'm getting a bit carried away. But with the zeal of a 20 year old I reason with pure logic.

What if I went out for a haircut and never return? Surely we hear about such things almost everyday on T V, Newspapers and could she picture this - her own flesh and blood gone never, never to return again? What about my principles, philosophy, my friends when they see my deformed manifestation in short cropped hair? I'll be a social outcast, downtrodden and ridiculed, cast away beyond the realms of decency. My entire identity was at stake here. And would Rolling Stones be the same without their carefully nurtured locks? Visions of Jimmy Page, Jimi Hendrix and other great people devoid of their manhood, rebel-self flashes before my eyes and I shudder in utter

ON THE FLIP SIDE

Aisha Sabahath I M A

revulsion. I remember when my long -haired Yankee cousin visited us about a year ago. My parents were the firstones to compliment him. Now such hypocrisy definitely affected proper parenting!!

Also relevant here is my friendly , neighbourhood barber. Rarely does one see a man with such involvement and job-satisfaction in a profession like his. He is like one of those people who can thoroughly convince you that nothing is wrong except the fact that you will most probably die in the next 24 hours. This little saloon of his is decorated with polished mirrors all around, wholesale purpose is to bring forth even the tiniest strand of hair that goes unnoticed. Now mind you, haircut required the greatest of skills and experience - for if not done carefully, might leave you a van Gogh without a valid reason.

All of this was just not working. I was up against an iron wall, which far from being broken, was not even dented. A moment's silence - as I prepared to gather all my reasons, consolidate them, and propel them in one final thrust. Desperate times did call for desperate measures. This frenetic activity was now shattered as my mother said, "Oh, well, you can then forget your allowance for this month!". Now the results have been declared - the victor is separated from the vanquished by a clever twist of fate ..... mostly by around 300 bucks. I hang down my head in shame, sorrow, weariness and head towards suicide. 'ours is not to reason why, our's is but to do and die' were the only words that I incoherently mumble on my way out, closing the door behind me.

"I find myself in a strange situation I don't know how ..." like the singer of these lines I too kept musing to myself every time I sat in class, trying to gain a little more enlightenment or, rummaged through the shelves in the P. G. Library searching for the "Holy Grail - read recommended reference books. I had it been too keen in pursuing a master degree. No not because I'm imbecile or a moron but simply because I could no longer hear all the snide remarks, letting denous or the disnuissine attitude people generally have about any one who is a B.A.

For 5 years I've constantly been reminded about the futility of the whole exercise of getting a degree in 'Arts', which is considered to be the choice of only those people whose IQ must be lower than a snakes belly. I've faced the cold indifference of people because I couldn't make out the difference (or similarity) between a Volt and a Watt and I wouldn't care less if 1995 - 96 was going to be a light year or a dark year? To me it doesn't matter if the rays of the sun are protracted or refracted when viewed through a prism, what mattered and still does is that the rays of the sun should stream through the clouds & through windows warming the whole world. As long as this happens all's well with the world and god is in his heaven & the sun is doing his job just fine.

For 5 years I've had people laugh in my face at my mentioning " study for a test". According to them anything cerebral is a domain reserved strictly for the non-Artistically inclined. The vision therefore of an arts student seems to tickle their funny bone just as a Kushwant Singh anecdote would.

I've frantically made notes which usually

run into volumes about the pro's and con's of a liberalised Indian economy, I've pondered about the eerie world of schizophrenics and neurotics and with all earnestness tried to find the relevance of Gandhian ideology in today's very 'Yuppie' Indian culture, but all these never seem to make any impression on others. How could it when their idea of a world is that of equations and formulas, viruses and bacterias?

All I got in the 5 years, however, was good exercise for my fingers, courtesy - reams and reams of answer sheets to be filled in during exams. Here too, I wasn't spared the humiliation when some friend said "good! you'll need those strong finger muscles to push a lot of files." This nearly made me cry.

With such show of respect for a BA degree it was but natural for me to go through a serious session of soul searching to find out whether I was still keen on a master degree. The answer was definite 'Yes'. Mingled with fore loading each time I had to say MA to all those people now, to whom I was saying BA till that point of time.

I braced myself for the first hand guffaw at my choice but it never came. I respected myself and the choice of my subject a second time, more clearly yet not a shrink or a brow was raised heavenward. In its place I saw some thing strange happening, I saw the person in front of me regarding me with a new found respect in his eyes, making me jump for joy.

From that point onwards I find that no conversation is complete until I've added my bit to it, there's no more indifferent laughter when I'm amidst the non-artistically inclined. By virtue of my choice (i.e. doing a masters) I seem to have put the funny loves of a lot of people to rest. After all, not every one boasts of an MA as a suffix to one's name. It does take a certain amount of cerebral power to decipher the Hegelian concept of dialectical Materialism or Pareto's Theory of Residues.

It warns the cockles of my heart to see that of late indifference is making way for respect and inspiration among the people in my immediate environment.

* * * * *

MATHEMAGIC

Shanker. M

I PME

1. WONDER ONES:

$$1 \times 1 = 1$$

$$11 \times 11 = 121$$

$$111 \times 111 = 12321$$

$$1111 \times 1111 = 1234321$$

$$11111 \times 11111 = 123454321$$

$$111111 \times 111111 = 12345654321$$

$$1111111 \times 1111111 = 1234567654321$$

$$11111111 \times 11111111 = 123456787654321$$

$$111111111 \times 111111111 = 12345678987654321$$

NUMERICAL MAGIC:

$$1 \times 9 + 2 = 11$$

$$12 \times 9 + 3 = 111$$

$$123 \times 9 + 4 = 1111$$

$$1234 \times 9 + 5 = 11111$$

$$12345 \times 9 + 6 = 111111$$

$$123456 \times 9 + 7 = 1111111$$

$$1234567 \times 9 + 8 = 11111111$$

$$12345678 \times 9 + 9 = 111111111$$

$$123456789 \times 9 + 10 = 1111111111$$

EXPLORING THE ENIGMA OF 8

$$88 = 9 \times 9 + 7$$

$$888 = 98 \times 9 + 6$$

$$8888 = 987 \times 9 + 5$$

$$88888 = 9876 \times 9 + 4$$

$$888888 = 98765 \times 9 + 3$$

$$8888888 = 987654 \times 9 + 2$$

$$88888888 = 9876543 \times 9 + 1$$

$$888888888 = 98765432 \times 9 + 0$$

NEW HEXATHLON

$$37037 \times 3 = 111111$$

$$37037 \times 6 = 222222$$

$$37037 \times 9 = 333333$$

$$37037 \times 12 = 444444$$

$$37037 \times 15 = 555555$$

$$37037 \times 18 = 666666$$

$$37037 \times 21 = 777777$$

$$37037 \times 24 = 888888$$

$$37037 \times 27 = 999999$$

TRIPLICATION:

$$37 \times 3 = 111$$

$$37 \times 6 = 222$$

$$37 \times 9 = 333$$

$$37 \times 12 = 444$$

$$37 \times 15 = 555$$

$$37 \times 18 = 666$$

$$37 \times 21 = 777$$

$$37 \times 24 = 888$$

A Language Called Indlish

T. Goutham Shenoy II CAMS

So what if we have liberated ourselves from the English long ago, we still have English oops, Indlish between us. Researches have traced the word 'Indlish' to its origin and found that it contains 2 words 'India' & 'English' !. It is as if we are trying to arrange the English rule in India. Well, if you don't

know what Indlish is, take a look at some of these classic examples of Indlish.

Once a head of department was asked to investigate a complaint against a subordinate. After going through the records and piles of paper he concluded " I have presented the facts. The complaint was write "Shakespear shook in his grave.

Some good Indlish can often be seen on signboards. For example, a person after his ' Doctoration' put up a signboard in front of his clinic which said "Specialist in women, children, and chronic diseases". The sign over a cobbler's shop said " We mend your souls". A dry cleaners shop said " We even die for you ". A famous hotel put up a sign which said " We reserve the right to serve refuse". Obviously, none of these had heard about 'The Wren & Martin'.

An employer gave a reference letter about his employee which said " He works very hardly, his handwriting is illegible and his character is equally good ". On similar lines an employee asking for leave wrote in his letter,

Dear Sir,

My wife has given birth to a female girl. As I am the only husband in station, please grant me a weeks leave".

Once when the students asked the lecturer where the car was, he replied "Don't you see ? The car is understanding the tree".

In one of the classroom, a monkey decided to attend one of the classes, perhaps to spend some time with fellow apes. The lecturer said " If you are not affraiding of it, it will also not affraiding of you ". Hearing the noise , the principal came to see what was has going on. Suddenly the lecturer said " ssh....., Keep quiet , the principal is passing away ".The monkey collapsed.And this concludes our brief session on our lingua franca known as Indlish.

Do Scientific Principles Antagonize Religious Doctrines ?

Man has overcome the hurdles of time and space. The wildest science fictions of yesterday have become a tangible reality of today. The food we eat, the dress we wear, the house we live, the thoughts we think, the way we communicate and entertain ourselves, all have been a product of scientific and technological developments. Thus science has succeeded in providing the materialistic requirements of man.

Had man been matter alone there would have been no limitation for science. But man is not mere matter alone; he has feelings, emotions, weaknesses, he craves for security, comfort, love, creative expressions, intellectual and emotional qualifications.

Science has its own limitations that we have to reckon with. Science for instance, can tell what a painting or sculpture is made of, how it was made, what materials are used but it cannot tell what feelings the artist or sculptor tried to express in that work of art.

Religion on the other hand is beyond reason; it is supernatural. It is something personal and individual belief. Religion or philosophy gives individual fulfillment and meaning for life. The ancient man saw the natural phenomena like the movement of heavenly bodies, earthquakes, lightning, floods, and they attributed it to the spiritual forces that influenced the course of their lives.

Science does not conflict with religion nor does religious truths oppose science. In fact science and religion complement each other. According to Albert Einstein "Science without religion is lame; religion without science is blind".

Albert Einstein, one of the scientific geniuses of this century never believed that

the universe was one of chance or chaos. The universe was to him one of the absolute law and order. Science was called natural philosophy and its history is an essential part of the history of man-kind.

Heredity and environment, subconscious mind, society and its institutions are all facts but there is, in addition, the creative principle that functions in the mind of man. This marvel of an ever enquiring and creative mind reflects divine creativity. According to Greek philosopher Plato "Man's soul has a divine origin and is longing for the reunion with the divine or the ultimate reality. There is a conflict within us between necessity and freedom, between love and hate, between life and death.

Under the influence of universal experience of religion and modern science and technology, mankind is being moulded into a single community. Humanity must subdue the passions of greed, hate, selfishness and ideological intolerance and attain self dedication and self-conquest. Science will triumph over ignorance and superstition, religion over selfishness and fear and nations will come together to build a great future for humanity, the brotherhood of man which has been the vision of prophets and philosophers since the beginning of civilization.

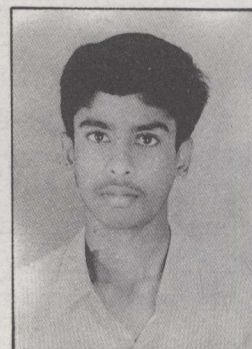
SUDHEER JOSE II PCMB- 'A'

Cecil E. Joseph

II PCME

Bangalore Science
Forum Lecture Contest

Ist Prize

Its destruction was necessary to build a new city- if horror and fear were the only ways to bring the human race to its senses. So let there be horror, let there be fear. Mankind had a lesson to learn.

He turned his eye-glasses towards the beach. A man and a girl were sitting there, arms looped around each other, watching the sun set into the water. What gorgeous hair -long and auburn ! It suddenly reminded him of her. Strange ..... he had not thought about her for a very long time. Since that day, when with a ray of hope in her eyes, she had sent him home. He had come home to ashes-the result of his widely expressed radical views. His family was murdered while he ended up as a wanted criminal.

Escaping, he had sworn vengeance and blood-letting. Hence, he single-mindedly trained for it for the past five long years, and had returned that morning to the watch-tower to finalise and plan the destruction of the city. Five long years, and he had not thought about her a single day. He wondered how she was now. Married ? The swift shaft of nostalgic pain shocked him. He was above such feelings now, wasn't he ? And how had he taken his disappearance ? hadn't given her a thought when he went underground. She had absolutely no inkling about him, his activities on his whereabouts. He remembered those days, when they had walked hand in hand on the beach..... His eyes now turned to that place, between those palms where they used to meet. He suddenly stiffened. She was sitting there, all alone, looking at the sun. So she kept her promise ! Five years ago, he had told her that he would meet her there and confirm their wedding plan. And she was still there.....

Old memories rushed to swamp him. His school. His neighborhood. The ice cream parlor at corner of the main road. The college grounds. The beautiful orchards - his beautiful city. The city he belonged to, be it good or bad. The people in it were his people, however they were. Vio-

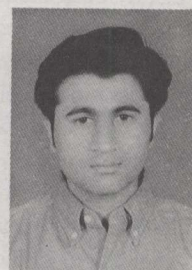
lence on them would not help him. And she was there.....

He stood still for a few minutes. Then he slowly lowered his eyeglass, dropped his gun and other ammunition down, and walked down the watch-tower. Towards the beach. His future lay there, not in the city's destruction. After all, it was home.

Bangalore University Quiz Champions

Vipin M. Vijayan

Virat Rajaram

NCC B.L.C. 1995 - 96

Shiva Kumar C.V. III EPS

Mujahid Khan III HEP

Where does the Indian Cricket really lie

Riddle me this. Riddle me that. Whose afraid of big brick bats. The enigma surrounding the Indian Batsman cannot be more lucidly explained. There is always a modicum of uncertainty whenever the Indian team goes out to play the gentleman's game.

The Indians were branded the best batting team in the world before they left the shores of India in 1991-92 for the tour down under. Oh yes 'thunder down under it, was for the Indian team, more so for the batsman. Time and again chinks in the Indian batting were exposed. McDermott and Co, reduced them to mere babes in the woods. The blokes made them choke. Thanks to the Indian bowlers who once again proved their resourcefulness at the time of crisis. Had it not been for them the Aussies would have been left wondering whether a team of novices had been picked. The world cup and the South African tour proved no better. Indian cricket was certainly down in the dumps.

Then came the man of the moment Ajith Wadekar who seemed to know what exactly to do with them. Following his appointment were a series of victories at home against England, Zimbabwe, Sri Lanka, the Hero-cup and more recently the victory against New Zealand. Just the other day everything seemed to be in pandemonium. Everybody were baying for Ajju Bhai's blood, but overnight he was turned into some kind of God. So fickle minded and capricious are we that sometimes I am left wondering whether we have anything upstairs.

The tour by the Windies further corroborated the fact that the Indian batting had plenty of holes. On mine fields, rather patta wickets, a mediocre attack led by Walsh left the likes of Kambl and Ajju wondering why the hell they took up the game. An ego de-bunking experience it was.

Isn't anybody solicitous about the impending fact that someday India will have to prove themselves abroad, against the mighty Windies, pugnacious Aussies and the fiery springboks. Why is so much being made about our batsmen. Of course, there is one such batsman by name Sachin Ramesh Tendulkar who is an exception.

The Indian team can be rightly termed as a one man army with a mighty general leading the way (Tendulkar) and ten cowards batting in his success. Of course, India wins when Tendulkar cuts loose. He may be the most dangerous and the best in the game but that does not make him infallible.

To the lay man Indian cricket still has a long way to go. Which path will it take ? Well only time will tell !.

Ashwin Thomas II PCMB - 'C'

REALISATION

The city was masked in ever deepening dusk and its bright night-lights were beginning to appear. To the watcher on the tower top, the beauty of the sight was unaffecting. A native of the city, he had watched in this scene too many a time and knew what lay beneath each glittering light.

At that moment, unlike the tourist who watch enraptured, the beautiful panorama of lights, he was clinically dividing the city into separate sectors in his mental map for the placement of explosives. This city would be in ashes before daybreak. The animal-like humans, hell-bent on vested interests, had inhumanely abandoned and tortured several families, broken the lives of many a man. Such people at large were inhabiting the city, if the latest reports were to be believed.

He had first hand experience of the ways of the highly cultured and so called civilized members of the bureaucracy, who apparently acted in a manner befitting their office and very clearly created an illusion that they were catalysts in the advancement of all human-kind. Advancement of the power of a few sadistic brutes over the hapless population would be more like the truth, he thought.

The same old argument repeated itself. To get rid of this sadists, should a beautiful city and its innocent inhabitants be destroyed ? What had the innocent people of the city done to die? Well, they had irresponsibly elected people who exploited and enriched themselves at others' miseries. Even after knowing the naked truth, the people chose deliberately to close their eyes to the misdeeds of the people in power. The power-hungry when elected did not as much more a finger to help the miserable, the wretched of their city. Instead, they cast them out to lead a life worse than those of even dogs. They deserved todie. Both the rulers and ruled were equally at fault for the degeneration of the city. They deserved to die. He smiled grimly. Yes, he was right. These people deserved to die in a world filled with malevolence and injustice, a person had no right to claim innocence and remain inactive. It was the bounden duty of each citizen to fight for human rights of the oppressed, and as they refused to do so, they deserved to die. Beauty? The city was a hub of crime and misery. Its destruction

Continued on page 35..

NATUROPATHY

Disease is the consequence of disorder. Disorder is the outcome of indiscipline. When discipline goes disorder and misery will follow. Most of us do not eat to live but live to eat. Human body like nature cannot tolerate undue external interference. When one becomes sick, one tries to find out desperate remedies which very often cause future damage to the system. The more drastic the remedy is, the greater is the damage and it becomes a vicious circle. Naturopathy is the only method which corrects imbalance caused by excessive indulgence and restores inner harmony without the aid of external agent. We refuse to understand life's dependence on nature. Nature is like the trinity in Hindu Mythology. It creates, preserves and destroys. Man in the name of development and progress has been destroying nature, the consequence of which even a blind can see. Naturopathy believes that the human body owes its existence to nature's five elements - Earth, Water, Air, Fire and Ether - a composite representation of all forces of nature.

The element Earth stands for the solid structure like bones. Water is a representative of the fluids like blood, lymph, etc. Air represents the breath of life. Fire symbolises the vitality, while Ether or space personifies a reflection of the human spirit-soul - the unseen aspect of the human entity.

In positive health, each of these elements is in equilibrium and well balanced. Any disturbance in this equilibrium due to any cause leads to a disease. Naturopathy aligns us with the self preservative will of nature to protect and heal itself from within, by

weeding out the undesirable, with a strong sense of WILL POWER.

Naturopathy believes that the human body possesses inherent self constructing and self-healing power. It, therefore, advocates aiding the human system to remove the cause of disease. It affirms that the human body is not an inert machine which needs external help, whenever it fails to function normally. It is an all powerful living dynamo and if given proper opportunity, is capable of curing and preserving itself.

No doubt the stress and strain of modern life make us more vulnerable to health hazards. Most modern medicines give symptomatic relief. Where cure is possible, side effects crop up [The side effects of some drugs are discovered years after their wide spread use]. That's because most drugs have artificial or synthetic elements; they fall short of perfect cure.

Naturopathy has a natural bonus; while other systems treat only the one obvious ailment, Naturopathy treats the entire system. Thus, it cures not only the present illness, but also many other problems developing in the body-problems which might flare-up later.

Hence the only answer for perfect cure is Naturopathy. And once you are cured, you will wonder why you did not think about nature cure earlier.

The unbridled growth of industrialization, accentuated by the modern science and technology, has created a situation which prevents man from bestowing adequate care and attention even to his minimal personal health needs. Health is not something that can be purchased in a

bottle from a drug store, but is a condition built over the years from within by our own vital process through conscientious efforts and self-control or will-power

The old adage "A sound mind in a sound body" underlines the importance of a healthy body. It is a source of happiness as it helps create an atmosphere of amiable interaction with our near and dear ones. Good health with a mechanical life-style, has alienated man from nature. Instead of taking full advantage of natural resources to acquire a sound health, he has developed a tendency of drifting away. In this gloomy situation, there exists a silver lining and that is, Naturopathy, which bridges the gap and helps man to seek health from natural resources, ensuring a long and high quality life. Then heart diseases, strokes, cancer diabetes, arthritis, abdominal diseases and other diseases of modern civilization that kill and cripple the mankind will be controlled and may not occur at all. Fasting and consequent changes in our life style remain the fundamental principles. Physical, emotional as well as mental health, we consider, will lead to a healthier and more harmonious way of life.

Naturopathy to some people, is a system of nuisance and rigor, involving tortuous process of treatment with remote results. In fact such ideas and beliefs about Naturopathy are highly prejudiced and fallacious, leading the people away from the golden device of healing /curing disease through natural, drugless and the most harmless process. Human beings are an intrinsic part of the nature. Therefore nothing except nature can facilitate a complete cure from human machinery disorders. Naturopathy attempts to bring the human body close to nature and Yoga tries

to keep it there. In fact, the primary cause of all disease is "the violation of nature's laws", that is violation of rules of diet, exercise, drinking water, relaxation, sleep and what not. Disease as such is the self purifying effort of nature, proclaims Naturopathy.

Every acute disease is the result of cleaning and healing effect of nature. If you suppress the acute conditions by drugs or by any other means, you are simply laying the foundation for chronic diseases. All the diseases from a simple cold to skin eruptions, fever etc. represent nature's effort to remove from the system some of the accumulated morbid matter and some poison dangerous to health and life. Drugging, like whipping an already exhausted horse, is the basic premise of Naturopathy.

Naturopathy believes that the germs which initiate disease appear and flourish only where morbid matter has accumulated. Hence a disease cannot start unless there is a soil in which the germs can thrive. When morbid waste products in the body become very strong, the self curative forces (vitality) work at a low ebb and nature loses its fight, resulting in a disease.

According to the basic concepts of Naturopathy or nature cure, all healing comes from within the body itself. That is to say, there are self curative forces which are inherent in human body working towards health and healing. In fact, a Naturopath simply provides required guidance, whereas self control, diet control and exercise to be adopted by the patient plays a major role in the healing process.

Accumulation of waste products in the body, by eating wrong kinds of food, over eating or poor digestion and assimilation, is considered one of the major cause of ill health and various diseases. Nothing

eliminates these waste products more effectively than fasting and enema. The human body is a sophisticated tough machine. Most of the diseases can be treated and cured by cleaning the body through natural, eliminative and physiological processes.

Naturopathy, which is a wonderful drugless process of healing, is not a miraculous panacea. Even after relief or cure, certain precautions like diet control, exercises and some treatments are to be continued for a long time. Yet it is beneficial, compared to drugging, which only suppresses the disease and may give rise to some other ailments. Naturopathy works wonders on many, but not on all the acute and chronic diseases. For example, it is not advised in medical emergencies and in serious dreadful diseases like cancer, heart trouble, stroke, kidney failure and so on, for which the modern system of medicine should be preferred. Unfortunately, Naturopathy has not been developed to that level due to lack of research, resources attention, dedication and enthusiasm. While it cures many diseases and provides sure control/ relief in respect of some of the otherwise incurable ones (as described here in via a thorough cleansing /detoxification of the system), it also helps one lead a healthy and disease-free life even during old age. This is possible only if one obeys its rules and develops the will power or self control, especially, control of the palate that is eating habits. Besides one has to have patience.

Suppose, someone is suffering from a chronic disease, amoebiasis. Allopathic medicines, being poisonous, will try to kill the amoebae (parasites), so that the system becomes clear and without any amoebic infestation. But, as a matter of rule, these medicines cannot destroy the eggs which are

safely hidden inside the cysts. The cyst coverings give protection from the poisonous drug for a period of 7 to 10 days and administering the medicines which itself cannot be given continuously, as it may kill the patient himself through its poisonous side effects. Hence these previously dormant parasites come out from the cysts and subsequently become very active and multiply into a big army in a short span of time.

Therefore, the disease remains the same or gets even aggravated. Again one cannot continue in life with such course-after course treatment, as it is bound to have adverse side effects in the long run. Hence medicines are on solution, but rather a suppression. In case of Ayurveda and Unani, the aim is to drive away the parasites or amoebae from the system through the rectum via morbid matter, but this again cannot put an end to the huge army (millions of them) even for a long period, because the process and effects are almost the same. Though less poisonous, the method is irritating and if taken for long, may cure other problems like ulcer, liver problem, indigestion, diarrhoea etc.. If viewed from the Homeopathic angle, it is a trial and error game. You go on trying and a time may come when your target is hit. Its process being very slow, the medicine cripples the parasites and makes them ineffective as long as it is continued, but the sooner it is withdrawn the earlier the trouble restarts. Similarly, there are other systems which have their own advantages and disadvantages

Naturopathy works in a quiet different way. It starts at the root and treats the disease with cold water treatment like hip bath, mud pack, stomach pack enema, and gastro-hepatic pack (mostly cold treatments on the abdomen). The parasites or amoebae

cannot thrive in cold, whereas heat is conducive to their survival. Hence they start dying or running out slowly and steadily. Even the cysts are destroyed or damaged. Thus, the breeding and growth of parasites are restricted with the help of the above treatments, fasting and enema, the entire army of parasites is drained out through the rectum in a period of 15 to 20 days, if taken continuously. Thereafter, the patient is gradually brought to normal diet. In the order of healing sciences, Naturopathy stands first, but unfortunately it is practised last after hopelessly trying all other medical sciences. It is beyond doubt that nature cure is a sure cure for a majority of the diseases and though inexpensive, it is very effective. In other words it is a drugless healing which is unique because it has no side effects whatsoever. For most of the diseases like stomach / headache, asthma, high blood pressures etc., regular exercise and simple treatment which can be taken even at home are effective. Nature cure is curative, preventive and also educative, it is also very soothing and harmless, although it demands a little sacrifice and patience.

Even after 50 years things are continuing in the same way as they were before very unfortunate indeed for the country and mankind at large. If Naturopaths work sincerely, without ego and with required perseverance and enthusiasm, Nature cure can do wonders. People may not desperately need those over-crowded Allopathic hospitals then. They will lead comparatively disease-free lives. They will not need to go to hospitals that frequently, as Naturopathy has repeatedly demonstrated, prevention is better than cure.

A healthy body is a source of pleasure not only to its owner but also those who look at it. Thus to possess a good, healthy body

and mind is a social and economic advantage with Naturopathy.

Every medical field has its own utility and significance, especially Allopathy which is the most modern advanced and widely accepted branch, having enormous and extensive research facilities which set standards while Naturopathy is the most subdued or ignored science due to indifferent, unplanned and insincere approach of the most Naturopaths of this preeminent branch who out of their narrow mindedness have nothing substantial to promote and uphold the cause of Naturopathy. Sometimes a biased approach becomes apparent from the action and conduct of these so called promoters of Naturopathy when one finds that even the use of diagnostic facilities like laboratory, ECG, X-ray and exercising equipments in gymnasium etc. are discarded by them as instruments of Allopathy while the said facilities are, in fact, the result of inventions; extensive research in science for the welfare of humanity. Hence no single branch of medicine has any monopoly or exclusive claim over them. Nature cure is a way of life. Unfortunately, in the minds of many people, including doctors, nature cure does not stand for any definite school or scientific system of medicine and a number of unqualified persons practising Nature Cure are simply defaming it. In the interest of patients, the time has come when nature cure should be standardised in India in order to give its rightful place among the sciences of healing.

HOCKEY TEAM

THROW BALL TEAM

MALLIKA KAMATH
REPRESENTED
BANGALORE
UNIV. SWIMMING TEAM

BHANU. M.
REPRESENTED
KARNATAKA
NETBALL NATIONAL

SHEELA M.
REPRESENTED
KARNATAKA
NETBALL NATIONAL

REKHA
REPRESENTED
KARNATAKA
NETBALL NATIONAL

BOOPANNA
REPRESENTED
BANGALORE
UNIV. FOOTBALL TEAM

SANTHOSH.M
REPRESENTED
BANGALORE
UNIV. FOOTBALL TEAM

PANKAJ JAIN
REPRESENTED
BANGALORE
UNIV. IN TENNIS

1996

O
U
T

G
O
I
N
G

S
T
U
D
E
N
T
S

III HEP

III PSENG

III JPENG

1996

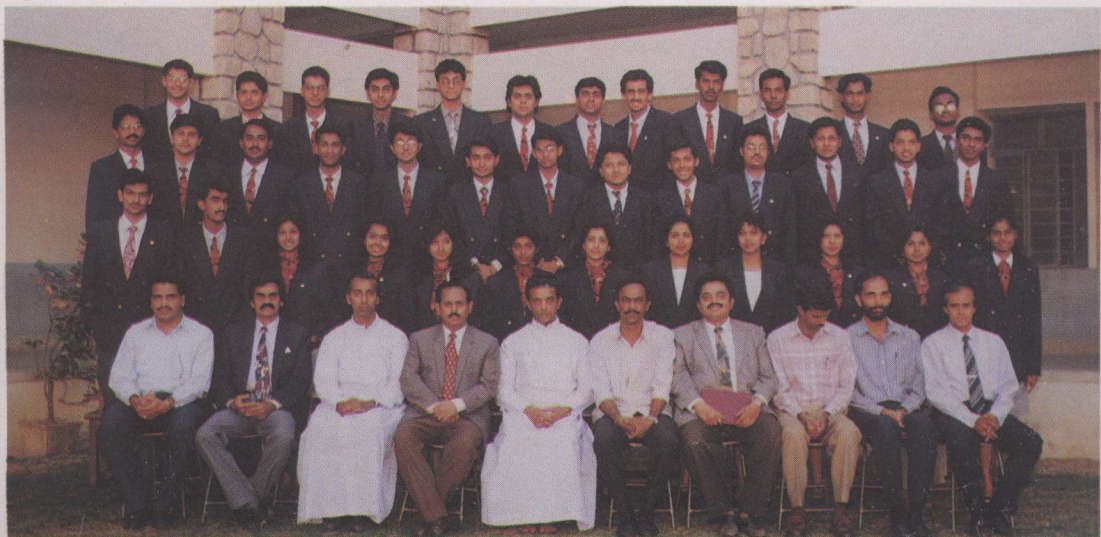
OUTGOING STUDENTS

III EPS

III BA

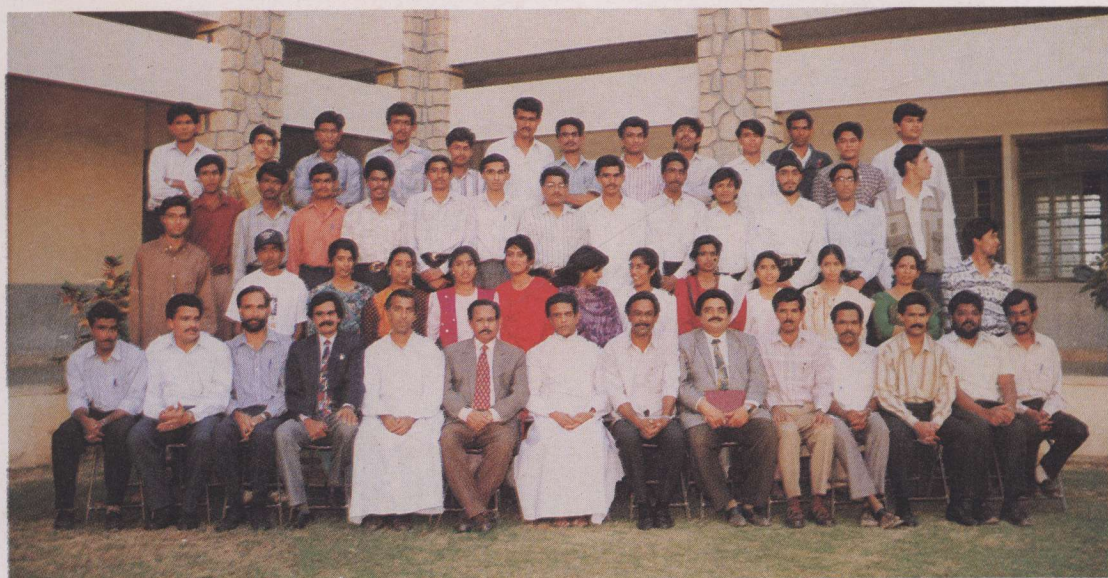

III BBM

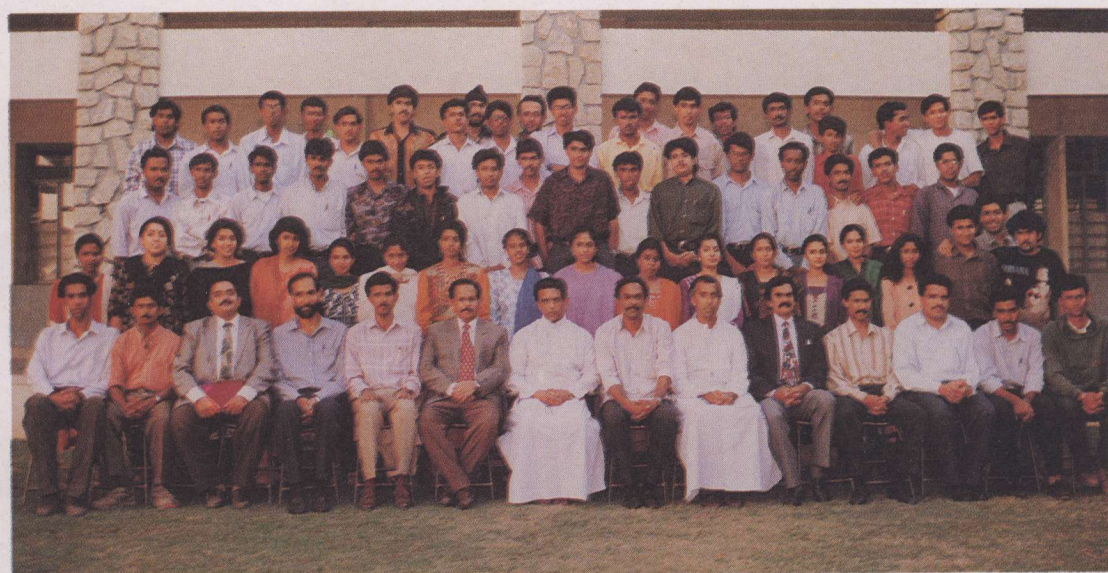

1996

OUT
GOING
STUDENTS

III B.COM. 'A'

III B.COM. 'B'

II PUC (PCMB)

1996

OUTGOING STUDENTS

III PME

III CMS

III PCM

M.Sc. PHYSICS

II MBA

CULTURAL TEAM

विषय सूची

पद्य भाग

१. अंधी नगरी चौपट राजा
  २. हमारा समाज
  ३. कल आज और कल
  ४. मेरी सहेली
  ५. जुदाई
  ६. पर्यावरण के रखवाले
  ७. समय की महत्ता
  ८. दोस्ती
  ९. सफर
  १०. जीवन
  ११. पृथ्वी का जन्म
  १२. दर्द
  १३. दानो मे
  १४. सच्चा ज्ञान
  १५. अगर चाहत हो तो
  १६. तीन महत्वपूर्ण बातों का ध्यान
  १७. मित्रता
  १८. मेरी प्रार्थना
  १९. मै कुम्हार
  २०. भूल गया इन्सान
  २१. सपनों का राजकुमार
- हास्य : अफलातून के साध सवाल-जवाब

गद्य भाग

१. जीवन विभिषिका
२. सामाजिक बुराईयाँ
३. माँ
४. कल आज और कल
५. मित्रता
६. भारत मे जनसंख्या नियन्त्रण अनिवार्य है।
७. स्त्री शिक्षा

अंधी नगरी चौपट राजा

अंधेर नगरी में अंधे लोग थे
सौ थे, हजार थे न जाने कितने रोग थे
चौपट, राजा की चौपट बसती थी

जहाँ इन्सानियत बहुत ही संस्ती थी।

यहाँ रोज कितने ही चिताये जलती थी
हर तरह की बुराई यहाँ चलती थी
विश्वास हर रोज़, नंगा होता था।
दिल की गली नफरत का दंगा होता था।

इज्जत तैरने गई और डूब गई थी
अच्छाई इस गंदे समाज से अब गई थी
बाकी बचा एक वीरान शहर था।
हवा में जहाँ सिर्फ़ ज़हर था।

बच्चों को रोना एक खेल हो गया
दिलो का बाजार मे सेल हो गया
अंधेर नगरी में सिर्फ़ बुरे लोग रह गये
चौपट राजा के चौपट विचार से हो गए।

हमारा समाज

नही रहा अब वह मज़ा,
इश्क लव और प्यार में।
क्यों कि मिलने लगी है,
यह चीज़ अब बजार में।

समाज के स्पेर पार्ट्स
बिकते हैं फुटपात पे
दिन में वह काम होते है
जो पहले होते थे रात में।

समाज की गोद में पलते है
गंदे कीड़ों के बच्चे
झूठ बोलता सीख गए है
अच्छे-अच्छे।

ना जाने समाज की यह
टूटी फूटी हिलती गाड़ी
पहनकर विधवाओं की
सफेद साड़ी।

जायेगी कहाँ इन
टूटी पठरियों पे
बाँधकर इनसानों को
आफत की गठरियों में।

मुझे तो न रास्ता दिखे
न मंजिल आए नज़र
न है मुझे, आने वाले
कल की खबर।

आएगा ऐसा जमाना
जब यह धरती चिल्लाएगी
माँ अपने बच्चे की गर्म
खून पी जायेगी।

लोग तरसेंगे बूँद-बूँद पानी को
वक्त दोहराएगा अपनी कहानी को
फिर भी ऐश करेगे कुछ लोग जवानी को
पर कोई मिटा न सकेगा समाज की निशानी को।

- जान मोहम्मद
तृतीय बी. काम.

कल, आज और कल

कल,
हरियाली थी
खुशहाली थी
पक्षी के मीठे स्वर से
धरती गूँजती थी
पशु के सुन्दरता से

पेड़-पौधों की झोली में,
शान्ति था, सुख था।
लहराता उमड़ता सागर,
सूर्य की टपकती किरण,
धूमता-फिरता शीतल पवन,
और छत, नीले गगन।
वातावरण सुन्दर था,
शान्ति थी, सुख था,
क्यों?
क्योंकि मनुष्य ना था।

आज,
सिमेन्ट की बिल्डिंगें हैं,
जगह जगह दुर्घटनाएँ हैं।
लोगों के पीड़ा स्वर से
जग गुँजता है।
डाका, बाम-विस्फोट, युद्ध-
मृत्यु की लहर हैं।
पशु-पक्षी, पेड़-पौधे
यह सब तो गायब हैं।
सिर्फ कारखाने हैं।
सिर्फ इमारते हैं।
नदी का पानी - अब रक्त हैं।
शीतल पवन - अब मृत्यु वाहन है।
और नीला गगन - अब काला है।
वातारवण कुरूप है
अशांति है, दुख है
क्यों?
क्योंकि मनुष्य अब यहाँ हैं।

कल,
हरियाली न होगी,
खुशहाली न होगी।
सागर में पानी न होगा,
कोई वाटिका न होगी,
कोई वन न होगा,
शीतल पवन न होगी।
हा, शान्ति होगी,
सूर्य की किरण होगी,
रेन की धरती होगी,
और कुरूपता होगी।
वातावरण कहाँ?
सुख-दुख कहाँ?
जब जीवन ही नहीं होगी।
क्यों?
क्योंकि मनुष्य यहाँ, कभी था।

एन. अरुण
प्रथम पी.यू.सी.

मेरी सहेली

तेरे रूठने से डरती हूँ मैं
क्योंकि प्यार तुझसे करती हूँ मैं
यहाँ जहाँ मेरा कोई नहीं
तेरे सिवा मेरा कोई अपना नहीं।

अजीब है तू और बातें तुम्हारी
तेरी आगे हमेशा मैं हारी
तू दिल को जरतम पहुँचाती है
और तेरी मुस्कान मल्हम बनती है।

हम बहुत कम करते हैं बातें
बाँधे हैं हमें कुछ अंजान नाते
वह पास रहती है मेरी बहुत कम
दिल के करीब रहती है हर दम

मैं ऐसी हूँ कारण सिर्फ तुम हो
मैं तेरी प्यार की चाहत में गुम हूँ
बिगड़ जाती मैं अपनों के न होकर
खुशकिस्मत हूँ तेरे जैसे बहन को पाकर।

मुझे खुशी होती है देखकर तेरी हँसी
सब यह बने मेरे लिए बेबसी
देती जो मुझको सखी-बहन दोनों की प्यार
यहाँ मुझे मिले है ऐसे एक यार

सोचे नहीं जाते यहाँ जीना तेरे बिना
तू रहेगी हमेशा मेरी दिल में.....

अनिता जार्ज
प्रथम सी.एम.एस.

जुदाई

सात समुद्र पार रहता है मेरा यार
अल्ला करा दे दू मेरे यार का दिदार
हो गया है हो गया मुझे साजन से प्यार
तेरे बिना जीना अब हो गया दुब्वारा।

दिल करे उड़कर मैं तेरे पास आ जाऊँ
तेरे प्यार में आकर मैं कही खो जाऊँ
धडकन है तू मेरा अरमान है तू
मेरी हंसी सपनों की मलिका है तू
रातों को नींदें न दिन में है करार
खो गया है खो गया दिल मेरा अरे यार।

महबूब के बिना दुनिया में
जीना भी जीना कोई जीना है
साजन अगर न मिल सका
छोड़ जाऊँगी इस दुनिया को
ये मेरी खुदा भरिस्ता है तेरा
मिला देगा तू मुझे मेरी जिन्दगी से।

जिन्दगी है वो मेरी बंदगी है वो
मेरा अरमान नहीं, दिल का टुकड़ा है वो
चाहत है वो मेरी खर्वाइश है वो
आज मेरी दिल न की है कोई हरकट
साजन तेरे प्यार न दी है दिल वे दस्तक।

-हरविंदर सिंह
द्वितीय बी.ए.

पर्यावरण के रखवाले

काटते जा रहे, वे हम पेड़ों को,
तू मनुष्य हृदयहीन,
तुम सबसे बुद्धिमान समझते हो खुदको,
पर हो तुम सबसे बुद्धिहीन!
काट हमें कुल्हाड़ी से,
तुम मार रहे हो कुल्हाड़ी अपने ही पैरों पे!
पर्यावरण के संतुलन को तोड़कर,
नियम, माँ प्रकृति, के तोड़कर,
विनष्ट कर इस पर्यावरण को,
अपने और सबके विनाश को खुद दे रहे हो आमंत्रण।
पर्यावरण के रखवाले हैं हम,
पर तुम काटते गए हमें ऐसे ही अगर,
बाकी बचेगे हम में से बहुत कम,
और हम भी बचा नहीं पाएँगे, यह विशाल घर।
अब भी वक्त है, जाग जाओ!
जो भी तुमसे हो सके, वह तुम कर दिखाओ।
हमारे इस पर्यावरण को बचाओ!
हमारे इस दुनिया को बचाओ!

-सुनिल वी.
प्रथम सि.ए.एम.एस.

समय की महत्ता

समय ही जीवन का संवाहक
उसकी शक्ति है असीम।

समय का स्थान मानव जीवन में है उच्च
परन्तु मनुष्य समझता है उसे तुच्छ।
आलसी बनकर करता है वह समय का दुरुपयोग
उसपर हँसकर आगे बढ़ता है समय।

समय ही जीवन का संवाहक
उसकी शक्ति है असीम।

राजा को रंक, रंक को राजा बनाता है समय
स्वर्ग को नरक, नरक को स्वर्ग कर देता है समय।
आज मनुष्य के नियंत्रण में है सारा जगत्
लेकिन उसके काबू में नहीं समय।

समय ही जीवन का संवाहक
उसकी शक्ति है असीम।

हे मानव! करो समय का सदुपयोग
और बनो जीवन में महान।
वरना पछताओगे तुम बाद में
और बढ़ता रहेगा समय अपनी राह में।

- विनिता आर.
प्रथम सी.ए.एम.एस.

दोस्ती

दोस्तों के नाम, दोस्ती के साथ, कहती हूँ बार-बार,
दोस्त मिलते जहाँ में बहुत है मगर
दोस्ती को समझते सभी तो नहीं
आज मिलना है तो कल बिछड़ जाना है
दोस्ती को तरसते सभी तो नहीं
हाथ न मिलना मिलाना बहुत है अशुभ
हाथ के साथ दिल भी मिलाया करो
वक्त के साथ तुम न बदलना कभी
दोस्त हो दोस्ती को निभाया करो
क्या खबर किसको कब जिन्दगी मोड़ दे
किसके जीवन में फूलों का हार छोड़ दे
किसके जीवन में दुनिया जहर घोल दे
पर बिछड़ना नहीं दूर जाना नहीं
नाम इन्सानियत का मिटाना नहीं
दोस्ती तेरे दिल में सलामत रहे

तू कभी दोस्ती को भूलाना नहीं
ऐ मेरे दोस्तो दोस्ती जो करो
स्वार्थ पाकर कभी तुम न बदला करो
दोस्त के हित में जिओ दोस्ती में मरो
दोस्ती को कभी न कलंकित करो।

- शकुन्तला यादव
द्वितीय वर्ष बी.ए. (एच.इ.पी)

सफर

जन्म से शुरू है यह सफर
न मालूम मंजिल, न मालूम रास्ता
फिर भी क्यों नहीं थक जाना?

बोझ तो भारी कंधे पर
शीश नवाया मूरतों के सामने
लेकिन कुछ कम तो नहीं लगा।

सोचा, पुण्य नदियों में डूबें
कम हो जाये यह सारी बोझ
लेकिन कुछ कम तो नहीं लगा।

अकेला आया तू, अकेला ही चल
जो साथी है वह साथ न रहा
किसके कानून से चलना है मुझे?

दिन मर जाता जब रात जन्मता
झील बन जाता जब पानी रुक जाता
तो एक जाऊं या बंढूँ आगे, कौन बनाये?

हे मूरत, क्यों न सुनी विनती
नाम कई बार तेरा मैंने पुकारा
न जाने कब बनगया तू बहरा।

जीवन

क्यों छिपाये प्यारी मुस्कान में
एक दर्द भरी छोटी कहानी?
आज खिले और कल मुझपि फूल
क्यों छिपाये अपनी कहानी?

कभी हवा है तो कभी बरसात
कभी सूरज है तो कभी चन्द्रमा
जन्मते वक्त रोनेवाला इन्सान
मरते वक्त क्यों न हंसता?

जलता दिया नहीं जानती परछाई
बहती नदी नहीं जानता गहराई

चलता रहता राही जानता मंजिल
फिर क्यों घबराये यह दिल?

बहुत थक गया बहकर
किसने कहा यह है जीवन
है कोई सब जाननेवाला?
जवाब सवाल का न मिला।

जयसन
द्वितीय बी.ए.

पृथ्वी का जन्म

तारा एक आया सूर्य के समीप
टकराया तो नहीं।
लेकिन लगाया आकर्षण बल,
किये सूर्य के टुकड़े अनेक।

कुछ गए दूर बहुत
सूर्य ने दिया छोड़ उन्हें।
कुछ आए नजदीक बहुत,
सूर्य ने किया तप्त उन्हें।

एक आया उचित दूरी पर,
सूर्य ने किया प्यार उसे।
पृथ्वी कहलाया वह,
अनुकूल गर्मी मिली उसे।

उत्पन्न हुए जीव उसमें
हम भी एक जीव हैं।
अतः सूर्य से पृथ्वी,
और पृथ्वी से हम।

गौतम
प्रथम सी.ए.एम.एस.

दर्द

मजदूर ये हालात, धरती ए गढी
तनहाई की इस रात उजड़ती धडी
कहने को बहुत कुछ है
मगर किससे कहें हम
दिल कहता है
दुनिया की हर रंस्म मिटादे हम
दीवार जो हम दोनों में हैं
उसे गिरादे हम
दिल मेरा दर्द में कुछ ऐसा डुबा की
आदमी में खास था

खाक बनके रहा गया।

वैभव कुमार गुप्ता
प्रथम सी.ए.एम.एस.

“दोनों में - ?”

हूँ मैं एक भग्न गरीब,
पर, है मुझ को नफरत अमीरों से।
जिन्दगी एक ख्वाब है,
पर, है किसी को एहसास इस का।

चलती दुनिया में,
करते है सब नफरत गरीबों से।
पर जो ‘अमन-चैन’ मुझ में है
है किसी गैर में?

रहती है बेचैनी इन्हें,
बड़े-बड़े मकानों की,
कल होनेवाली बातों की।

होती है फिक्र मुझे,
अपना छोटा सा पेट की,
आज बितरही भुख की।

क्या बनाने-मिताने वाले के आगे
दोनों में कोई फर्क है?

क्या खबर सोने वाला
तू जागे, न जोगा नींद से,
इसमें क्या “अमीर-गरीब”।

क्या खबर, जाने वाला
तू लौटे, न लौटे सफर से,
इसमें क्या “गरीब-अमीर”।
लगाईए न आग दुश्मनी की,

समझीए फर्क -

अँधेरा और उजाला में,
सुख और दुःख में,
जिन्दगी और मौत में।

तो होगा मालूम, ‘एक’ - “दोनों में”।
अंतर है तो दुनिया का।

हमारा कुछ नहीं
“दोनों में” उसका है।

मुहम्मद इतहदूर रहमान
प्रथम बी.काम. “ए”

सच्चा ज्ञान

ज्ञान को खोजने वालों!
एक पल रुकना तुम!
और जाँच करना हृदय को
कौन सा ज्ञान की प्राप्ति में थे तुम

दुनिया का मोह हमें बन्दी बनाते है
और हृदय में अंधकार छाडा जाता है।
सच्चा ज्ञान ईश्वर-भक्ति से मिलता
वह सभी ज्ञान से अमूल्य है।

सुख जीवन को खोजनेवालों।
सुख सम्पत्ति में जीवन मन खोना
आज या कल हम गुजर जायेंगे
कोई सम्पत्ति हाथ न आयेगी।

हर क्षण सोचकर जीना
दुनिया का ज्ञान हमें अनश्वर नहीं बनाता
और या आत्मसंतुष्टी नहीं देता
सच्चा ज्ञान हृदय को सम्पन्न बनाता।

और सारे जन को सन्तोष देता
हर एक जीवन को नया बनाता
हर दिन रोशनी से भर देता।
सच्चा ज्ञान जब पा लेते है

तब साय ज्ञान हमें मिलता है।
“सत्य है ईश्वर प्रेम है जिन्दगी”

वही ज्ञान है सबसे महान ज्ञान
उस ज्ञान को महत्व देते रहना
सभी मुश्किलों से बच जायेगा
सब मुसिबतों से पार करेगा।

अनन्त ज्ञान है वह ईश्वर
उसका मुलाकात है जीवन का सारा।

जोल्लि जोन
द्वितीय बी.ए.

अगर चाहत हो तो

अगर लड़ाई करने की चाहत हो तो,
न्याय के लिए लड़ो।
अगर लूटने की चाहत हो तो,
महापुरुषों के ज्ञान का खजाना लूटो।

अगर चोरी करने की चाहत हो तो,
सद्गुणों की चोरी करो।
अगर प्यार करने की चाहत हो तो,
दुष्ट कार्यों का त्याग करो।
अगर सीखने की चाहत हो तो,
समय का सदुपयोग करना सीखो।
अगर पढ़ने की चाहत हो तो,
महापुरुषों का जीवन चरित्र पढ़ो।
अगर लिखने की चाहत हो तो,
प्रकृति पर नजर डालो।
अगर परोपकार करने की चाहत हो तो,
वृक्ष जैसा परोपकार करो।
अगर दान देने की चाहत हो तो,
विद्या दान दो।
अगर मरने की चाहत हो तो,
अपने मित्र के लिए मरो।

तीन महात्वपूर्ण बातों का ध्यान

तीन चीजों का ध्यान रखें
हमारा जीवन शुद्ध हो,
न्यायप्रिय हो और
ईमानदारी का हो।
तीन चीजों को बनाए रखें
स्वाभाव, जीवन और व्यवहार।
तीन को कभी न छोड़ें
साहस, प्रेम और विनम्रता।
तीन से प्यार करें
बुद्धिमानों से, गुणवानों से
और बेगुनाहों से।
तीन की सिफारिश करें
मितव्ययिता, परिश्रम और तत्परता।
तीन से दूर रहें
क्रूरता, अहंकार और कृतज्ञता।
तीन की प्राप्ति के लिए कोशिश करें
हृदय की विशालता,
उद्देश्य की एक-निष्ठता और प्रसन्नता।

देवनीस कुजूर
बी.ए. द्वितीय वर्ष

सच्ची मित्रता

मित्रता का कोई नाप नहीं है,
मित्रता एक अनमोल खजाना है,
मित्रता से हमें सच्ची खुशी मिलती है।

जब मित्रता शुरू होती है,
हमारे जीवन को आनन्द से भर देती है।
पर, जब मित्र जुदा होते हैं,
मित्रों की आत्मा को ठेस पहुँचती है।

खुशबु के बिना फूल है जैसे,
लौ के बिना दिये हैं जैसे,
मनुष्य का जीवन, मित्रता के बिना,
रसहीत है ऐसे।

चाहे नदियाँ अपना रुख बदल ले,
या दुनिया इधर के उधर हो ले,
सच्ची मित्रता कभी भी खत्म न होगी।

मेरी प्रार्थना

भगवान, मुझे अच्छा इन्सान बना दो,
भगवान, मुझे अच्छी दुनिया दे दो,
जिससे सबकुछ अच्छा ही दो।
मुझे दयालु इन्सान है बनना,
भगवान, मेरे हृदय में सदा रखना।
ताकि हम बुरा कभी न जाने,
हमेशा सत्य की राह पर चले।
मुझे बुरे कामों से हमेशा परे रखना,
बुरे इन्सानों से भी परे रखना,
मुझे ऐसा बना दो कि मैं तुम्हारी पूजा करूँ,
और टूटे इन्सानों की मदद करूँ।
यही है मेरी मन से प्रार्थना,
करलो भगवान इसको स्वीकार।

अजय खतरी
प्रथम सी.ए.एम.एस.

मैं कुम्हार

मेरा काम तो कुचलना है,
बराबर पैर से मिट्टी को;
लगातार चक्र घुमाना है,
पेट भर रोटी मिलने को;

जिसपर रखकर मिट्टी मै,
सुन्दर कलश बनाने को।

मेरे बनाए कलश लेते है अनेक,
रंग-बिरंगी स्याही चढ़कर बिकते भी अनेक;
लोग सब है देते मुझे पैसों बीस-पच्चीस,
पर उससे नहीं भरती मेरे जीवन की रीस;
फिर भी चलती है मेरे जीवन की गाड़ी,
ठीक उसी वर्ग से मेरी हथोरी!

सोचा करना मै रात दिन,
क्या है जग की सच्चाई;
पर जान नहीं पाता मैं जग की कठिनाई!
कितने लोग है मरते जग में,
भरपेट खाना ना मिलने से;
कितने लोग है जलते जग में,
बुराई के झमेले में फसने से!

कितने लोग जीते यहाँ आसमान की छाया पर,
न कसूर उनके, कसूर संसार की माया पर!
आखिर मैं तो कुम्हार ही हूँ,
भगवान का भेजा बंदा हूँ;
उसका काम घुमाना पृथ्वी को,
उसपर रखकर जीवजाल को;
बनाना अनेक जिन्दगानी को!

बी. हरिश
प्रथम पी.यू.सी.

भूल गया है इन्सान.....

प्रकृति ने मानव बनाया
मानव ने देश बनाया
देश से प्रांत बने
प्रांतों में इन्सान बटें
पर प्रेम तत्व भूल गया है इन्सान।

मानव ने धर्म बनाया
धर्म ने सिद्धान्त बनाया
करे सिद्धान्त का तो दृढ़ पालन
पर ईश्वर प्राप्ति भूल गया है इन्सान।

आदमी का आदमी से बैर
छूकते नहीं काटते है हाथ-पैर
धन, जमीन, धर्म हो गए है मूल्यवान
पर जीवन मूल्य भूल गया है इन्सान।

धर्म, जाति, प्रांत छोड़ सब
बंध जाए एक सूत्र में सब
और क्यों न बनाए दुनिया नवीन
क्या यहा कर नहीं सकता इन्सान?

एस. लावण्या
बि.काम. - ए

सपनों का राजकुमार

न जाने क्या हो गया है मुझको,
शायद प्यार हो गया है मुझको,
ऐरा गैरा नहीं है वो किसी देश का राजकुमार,
जो चुरा ले गया है मेरे दिल को।

रात में नींद नहीं आती है,
जब याद उसकी आती है,
पर जब वो सपनों में आ जाता है,
तसल्ली दिल को मिल जाती है।

जब वो इर्द-गिर्द रहता है,
जन्नत का सुख मिल जाता है,
पर जब बिछड़ने का वक्त आता है,
तब मुर्गा बांग पुकार कर जगाता है।

न जाने जीवन में मुझे कब मिलेगा,
जिसका इंतज़ार मुझे हरदम रहेगा,
पर जब वह आ जाएगा,
तब जीवन मेरा खिल जाएगा।

न जाने कब यह सपना सच होगा,
न जाने कब वह मेरा अपना होगा,
उस धड़ी का इन्ज़ार रहेगा,
बेसब्री से इंतज़ार रहेगा।

मैत्री के. शाद
द्वितीय पि.सि.एम.बि.

हास्य

अफ़लातुन के साथ कुछ सवाल जवाब

- प्र : अफ़लातुन मिया, आप हिन्दु है या मुसल्मान?
उ : क्या वेकार का सवाल पुछा है। क्या हिन्दु या मुसल्मान होने से मेरे जवाबों मे कोई फर्क आ जाएगा।
प्र : क्या अपनी पत्नी के सवालों का जवाब दे पाते है?
उ : पत्नी खुद ही अपने आप से एक ऐसा बड़ा सवाल है

जिसका जवाब अभी मुझे खोजना है।
 प्र : अफ़लातूनजी, आपके पास कौनसा कार है?
 उ : वो कार जो 'बेकार' मे होती है। 'चित्कार' में होती है
 या 'फटकार' मे होती है।
 प्र : अफ़तालूनजी, आपकी शादी के वर्षगांठ कब आती है?
 उ : ये वर्षगांठ की गांठ कभी लगी नहीं। इसलिए इस
 वर्षगाठ के खुलाने का सवाल ही नहीं है।

प्र : अफ़तालूनजी, मेरी प्रेमीका ने बेवफाई को है। आप
 बताओ मै क्या करूं?
 उ : आपको क्या लगता है मैने 'बेवफाई' में ए.बि.बि.एस.
 की है। जिसे देखो यही सवाल। अरे कभी किसी ने यह
 नहीं कुछ की मेरी प्रेमीका मुझे बहुत प्यार करती है। मै
 क्या करूं?

ज़ाहिद हेच. जवली
 तृतीय बि.ए.

गध्य भाग

जीवन विभिषिका

चंद्रमा ऐसे चमक रहा था कि अंधेरी-काली रात के दिन में बदल देने का प्रयास कर रहा हो, हवा की गति भी तीव्र होती जा रही थी। जिससे उसके खुले बाल नाथ रहे थे, और उस नाच पर ताल बजा रही थी। उसकी सूना रहे थे। अब से करीब एक साल पहले उसकी सारी जिन्दगी को बदल देनेवाला भूकम्प आया था। वह भी अपनी शक्ति का गुरूर लिए रात के अंधकार में आया और फिर उस छोटे से गाँव लातूर पर जैसे कहर टूट पड़ा। धरती माँ को जैसे कैपकपी लगी और वह कुछ ही क्षणों में दरारों में बट गई। हर दरार कितने लोगों की समाधि बनी इस का अनुमान न था, पर उस भूकंप की भयानकता उसके चहरे पर साफ लिखी थी। उसे याद हो आया कि उस रात उसके परिवार ने खुशी-खुशी भोजन खाया था और सोने लगे थे। किसे क्या पता था कि हमेशा के लिए सोना है। रात के एक बजे धरती हिलने लगी, वह डर के मारे माँ से लिपट गई। सभी 'बाहर निकलो - बाहर निकलो' करते हुए भाग रहे थे। माँ ने उसे उठाया और सभी की तरह भागी पर देर हो चुकी थी, दिवारों ने उनपर दम तोड़ दिया। जब होश आया तो खबर मिली की कोई नहीं बचा और यह कि कुछ न बचा, वे उस बड़ी मुश्किल से बचा पाए थे।

भारत सरकार ने सभी जीवित बच्चों को शरणार्थी-शिवर, बम्बई भेज दिया। उसे ऐसा लगा जैसे कोई टूटी नइया हवा की दिशा में बह रही है। कब जीवन नइया पार लगेगी, कैसे लगेगी, कहाँ लगेगी, इन सब प्रश्नों के उत्तर तो भविष्य की गोद में हैं, और वर्तमान से संघर्षरत होकर भूतकाल की सुखद अनुभूतियों को सीने से समेटे एक ऐसी दर्द की प्रतिमा बनी हुई थी जिसके लिए उसका कोई दोष नहीं था। एक प्राकृतिक त्रासदी ने उसका जीवन-पटल ही पलट दिया था। वह एक रात में ही अपने सगे-संबंधियों की ममता भरी छपा-छाया से दूर केवल एक शरणार्थी मात्र होकर रह गई, जिसे जीवित रखने के लिए भारत सरकार ने मूलभूत अवश्यकताएं तो प्रधान की, परन्तु भावनात्मक सूनापन

उसे खाया जा रहा था। वह सोच रही थी कि काश उसका भी पहले की तरह घर-आंगन होती जिसमें भाई-बहन होते जिनका मीठी गोद में उसका भोला बचपन किलकारियाँ मारता। काश ऐसा हो पाता।

पर चाहने मात्र से ही सब कुछ यथार्थ में नहीं हो पाता। पुनर्वास की रट लगाने वाले नेता, समाज-सेवी संस्थाओं की तत्कालिक तत्परता जन साधारण की सामाजिक सहानुभूति से जाने कहाँ खो गई। वर्तमान की उदासीन कटुवाहट को झेलती, भविष्य की अनिश्चितता के प्रति चिन्तामग्न होकर एक ऐसे पर कटे पक्षी की तरह फडफडा रही है जो उड़ान भर कर अपने बसेरे में जाना चाहता हैं पर वर्तमान असहायता उसे बेबस किए हुए है।

क्या कभी सुनी है उसकी पुकार, क्या अनुमान लगाया है कभी हमारे व्यस्थ मस्तिष्क ने, उस दर्द की गहराई का? सच, भूकंप का झटका तो हमारे मूल्यों ज़ज्बातों और गहसासों पर पड़ा है।

प्रीति मरकन
 प्रथम पी.सी.एम.बी.

सामाजिक - बुराईयाँ

आज कल का ज़माना बहुत आगे बड़ चला है। जिस रफतार से ज़माना आगे बड़ रहा है, इससे पता चलता है की मनुष्य किस तरह तरक्की कर है। फिर भी आज कल के ज़माने की सामाजिक स्थिति बहुत बिगड़ चुकी है। मनुष्य आधुनिक समाज मे रहकर भी सुधार नहीं पा रहा है। जैसे की अंध विश्वास, मनुष्य में संकुचित भाव, दहेज, सांप्रदायिक बुद्धि बड़ चुकी है।

उदाहरण के रूप में : कावेरी जल का विवाद जो कर्नाटक और तमिलनाडु में चल रहा है।

हमारे समाज में सामाजिक बुराईयाँ बहुत फैल चुकी है, जैसे दहेज का लेना और देना दण्डदायक है, मगर हमारे देश में ये समस्या आम हो गई है, जिसका सरकार भी हल नहीं निकाल पाई है।

अनपढ़ ही नहीं बल्की पढ़े लिखे, समझदार और इज्जतदार लोग भी दहेज लेने में पीछे नहीं हटते। देहेज ऐसी पीड़ा है, जो लड़की की जान लेने पर मजबूर कर देती है।

उदाहरण के लिए हाल ही में विश्व के सबसे कम उम्र के डॉक्टर बालमुरली कृष्णा अम्बती, उनके भाई जायकृष्णा और उनके माता-पिता मुरली मनोहर राव और श्रीमती गोमती अपनी बहु यानि जायकृष्णा अम्बती की पत्नी श्रीमती अर्चना पर अत्याचार किया। अर्चना का कहना है की जब उसकी पता चला की विश्व के सबसे कम उम्र के डॉक्टर के बड़े भाई से उसकी शादी हो रही है तो वो बहुत उत्साहिक थी। परन्तु आज वे अपने घर में बैठकर अपने सपने बिखरते हुए देख रही हैं। अम्बती ने अर्चना के माता-पिता से तीन लाख सोने के गहने और बीस हजार नगद दहेज में मांगे और रहने के लिए मकान भी। उन्होंने अर्चना पर बहुत अत्याचार किया, जिससे इस मजबूरी ने अर्चना की आत्मा हत्या करने पर मजबूर किया। और जब वह इस घर से भाग जाना चाहा तो उन्हें जानवर की तरह बुरी तरह पीटा गया।

हमारे देश में अगर ऐसी समस्याओं का हल तुरन्त नहीं निकाला गया तो पता नहीं भारत देश की कितनी महिलाएँ आत्मा हत्या करने के लिए मजबूर हो जाएँ जिससे हमारे देश की उन्नति में बाधा पड़ सकती है। आज कल के समाज और नारी का स्थान बड़ चुका है। कभी वह बेटा बनकर, कभी पत्नी बनकर, तो कभी माँ बनकर सेवा करती है। लेकिन घर में क्या स्थान मिला है? नारी की सिर्फ दुःख ही मिला है। आखिर अब होगा क्या?

मैं इस देश के नवयुवकों से यही कहती हूँ कि वे आगे बढ़कर सोच समझकर इस समाज की बुराई, दहेज जैसी पीड़ा को हटाये सोए हुए जागो।

हुमेरा

प्रथम पि.यु.सि. (एच.इ.सि.ए.)

माँ

अमर के चाचा की शादी हो गयी। वे अपने पत्नी सहित घर लौट रहे थे। अमर अपने चाची का बेसबरी से इंतजार कर रहा था। पालकी रुकी और चाची गहनो से सुसज्जित शर्माती हुई उतरी। उसने प्रेम-भरी दृष्टि से अमर का मन निशशा से भर आया।

अमर की माँ उसके जन्म से ही स्वर्ग सिंघार गई थी। अमर ने 'माँ' को कभी देखा नहीं था। केवल कल्पना की थी। उसकी कल्पना में माँ के काले धने बाल थे, उनका रंग थोड़ा भूरा ही था। माथे की एक बड़ी बिंदिया करधनी से लटकता चाबी का गुच्छा और चेहरे पर संसार भर की ममता। वह बचपन से ही माँ की इसी तरह से कल्पना किया करता था। जब चित्र बनाने लायक हुआ तो उसने

एक चित्र बनाने लायक हुआ तो उसने एक चित्र भी बना डाला परन्तु उसने यह सब से छुपाए रखा।

उसकी ताईजी ने उसे कई बार कहा था कि जब चाची आएगी तो वह बिलकुल उसकी माँ की तरह होगी। उसने भी इस बात को मान लिया था। परन्तु चाची उसकी कालपनिक माँ की तरह बिलकुल नहीं। इसलिए वह चाची को अपनी माँ नहीं सका।

महीने बीत गए। छः साल का अमर अपनी अकेली जिन्दगी में लौट गया।

कुछ दिनों बाद खबर आई कि अमर के पिता ने दुसरी शादी की थी। लड़की आदिवासी थी परन्तु कलकत्ता में पली थी। अमर के पिता उसे घर लेकर आ रहे थे। इस खबर से सारे परिवार में मानो आग लग गई। सब इसके सख्त खिलाफ थे। अमर को समझाया गया कि उसके पिता अपने संग एक चुड़ैल रहे थे। उसके मन में अपार भर ने घर कर लिया था।

रात को सब दरवाजा बन्द करके सो रहे थे। दूसरे दिन अमर को पता चला कि पिता जो रात को घर आए थे। और उसे भी लाए थे। डर के मारे वह अपने कमरे से ही नहीं निकला। फिर सिढ़ी से उतरते समय उसके हाथ से माँ का चित्र जमीन पर गिर गया। उसने तस्वीर उठाई तो। अलाना से सजे पायल छनछताते हुए पैर नजर आए, नजर उठाई तो दत्ता कि एक औरत लम्बे बालोवाली, भुरे रंग की, माथे पर सिन्दुर की वढी विदिया करधनी में चाबी और चेहरे पर संसार भर की ममता - उसके सामने खड़ी है।

वह दौड़कर उसे लिपट गया और मुँह से निकला - "माँ"।

कल, आज और कल

दुनिया के बदलते रूप को देखकर मैंने सोचा कि क्यो न बीते कल, आज और आनेवाले कल की तुलना करूँ।

कल था - घर का एक आदमी कमाता था और पूरे परिवार की जरूरतें पूरी हो जाती थी। खाना असली में पकता था। डालडा खाना सेहत के लिए बुरा माना जाता था। पाँच रूपयों में घर भर के लिए हरी सब्जी खरीदी जा सकता था। सौ रुपये रखने वाले को अमीर माना जाता था। सोने के जेवरों के अलावा कुछ पहनना तुच्छ समझा जाता था। आज की अपेक्षा कही अधिक सुख और शान्ति थी।

आज है - घर के, आधे लोग कमाते हैं तब जाकर खर्चा निकल पाता है। असली घी विशेष अवसरों पर ही प्रयोग किया जाता है। डालडा के लिए तो लाइन में लगना पड़ता है। मेवे तो खास अवसरों

या मरीजों की सेहत के लिए ही जरूरी मजबूरी इस्तेमाल किया जाता है। पीने के पानी पर रोकथाम उसके लिए भी कितने झगड़े फसाद होते हैं (Cauvery dispute)। सौ रुपयों की ते कोई कीमत नहीं। सोने की जगह गहनों पर सोने का पानी चढ़ाया जाता है। सुख और शान्ति दवाइयों और गोलियों तक सीमित है।

कल होगा - घर के सारे लोग कमाएंगे तब भी खर्चा नहीं निकल पाएगा। असली धी तो संसार से लुप्त ही हो जाएगा। डालड़ा घर ले जाने के लिए पुलिस की सहायता लेनी होगी। मेवों के देखने के लिए टैक्स देना पड़ेगा। पीने का पैकेट में मिलेगा। सौ रुपयों का माल दस पैसों जितना होगा। सोने की जगह “सोना गैस” इस्तेमाल की जाएगी। विज्ञान में एक प्रश्न ‘रिसर्च’ का यह होगा कि ‘धर्म क्या है?’ दुनिया से सुख और शान्ति का नामो-निशान मिट जाएगा।

सपना गर्ग

प्रथम पि.सि.एम.बि. ‘बि’

मित्रता

श्रीकृष्णा ने कर्ण से प्रस्ताव किया कि तुम पाँडवों की ओर हो जाओगे तो तुम्हारा अभिषेक करेगे, मुकुट धरेगे, चरण पखारेगे और तुम एक महान वंश के राजा होने का गौरव प्राप्त करोगे। जिससे महाभारत जैसे भयंकर युद्ध रुक जाएगा। किन्तु कर्ण ने उत्तर में श्रीकृष्ण से कहते हैं कि -

मित्रता तो मानव समाज में सर्वाधिक मधुर और प्रिय वरदान है, अगर हम दुनिया को एक जलती दोपहर मानले तो मित्रता एक सधन शीतल पेड़ के समान हैं। और अगर संसार को एक भयंकर मरुस्थल माना जाए तो मित्रता एक हरा-भरा खेत के समान हैं। धन, मान और सम्पत्ति होने के बावजूद अगर किसी व्यक्ति के पास अच्छे मित्र नहीं हैं तो वह अभागा व्यक्ति कहला सकता है। मित्र चाहे अनुपस्थित हो, वह उपस्थित रहने के समान है, चाहे वह गरीब हो पर वह धनवान होने के समान है।

हमारा जीवन अनेक राहों से गुजरता है जिसमें अनेक तरह की परिस्थितियों का सामना करना पड़ता है। वीर, साहसी, चतुर, धैर्यवान और परिश्रमी व्यक्ति ही सफलता का पथ छू सकते हैं। अनेक रूपों में सफलतापूर्ण लड़े जाने वाला यह युद्ध अकेले व्यक्ति के लिए असम्भव हैं और उसे परम मित्रों की आवश्यकता होती है जिनपे वह भरोसा कर सके, निर्भर हो सके और हर हानि-लाभ में हमारा साथ दे सके। मित्र वही होता है जो त्यागने के लिए सदैव तत्पर रहता है। सामने मीठी बातें करने वाला और पीठ पीछे काम को बिगाड़ने वाले लोग, मित्र के नाम पर एक कलंक है और उन्हें त्याग देना चाहिए।

जिसके प्रति हमारा मन प्रसन्न होता है वह मित्र है और जिसके प्रति मन में क्षोभ उत्पन्न होता है, वह शत्रु है। मित्रता को बनाए

रखने के लिए परस्पर विश्वास और त्याग भावना की जरूरत होती है। मित्रता चाहते हो तो हमें दो बातों का ध्यान रखना चाहिए, पहला मित्र से विवाद नकरना, दूसरा देना-लेना छोड़ दो।

मित्रता एक फल के समान हैं जिसे प्राप्त हो गया, उसका जीवन धन्य है। हम इस कथन से पूरी तरह सहमत हैं कि -

“मित्रता देवी देन हैं और मनुष्य के लिए अति बहुमूल्य वरदान”।

एस. माधवी

प्रथम बी.कॉम (ख)

भारत के जनसंख्या नियंत्रण अनिवार्य है।

शायद सुनने में यह बहुत अविश्वासनीय व नाटकीय लगे, लेकिन यह एक सत्य है कि संपूर्ण विश्व और मानव जाति आज विनाश के कगार पर खड़े हैं। आजकल युद्ध की संभावना वे तथ्य से सभी भली भांती परीचित है। विश्व के सम्मुख आज एक और समस्या है वह है बढ़ती जनसंख्या इसकी मारक क्षमता संभावित अणुयुद्ध से किसी भी प्रकार कम नहीं है। यह समस्या इतनी विकट एवं इनके परिणाम इतने भयावह हैं की यदि शीघ्र ही उनकी रोकथाम के समुचित प्रभावी उपाय न किए गए तो इनके दुष्परिणाम मानव जीवन को शायद नर्क की सीमा तक असहनीय बना देंगे।

विश्व की वर्तमान जनसंख्या लगभग ५.४ अरब है। यदी इसी दर से इसमें वृद्धि होती रही तो सन् २०२५ तक इसके ८.५ अरब तक पहुँचने की संभावना है। विरोपज्ञों के अनुसार पृथ्वी की भी जनसंख्या बहुत की एक सीमा है जिसे “मालधुसियन सिलिंग” कहा जाता है। यह एक सीमा है जहा तक पृथ्वी मानव जीवन का निर्वाह कर सकती है लेकिन जनसंख्या इस रेखा को लागने लगे तो बढ़ती जनसंख्या धीरे-धीरे बोझ का रूप धारण कर लेगी तथा बड़े पैमाने पर जनसमुदाय को अकाल, भूखमरी आदि समस्याओं का सामना करना पड़ सकता है। आज उत्पादन की दर की अपेक्षा जन्म वृद्धि पर ३ गुना अधिक है। यह आशा करना की उत्पादन को बढ़ाया जा सकता है। बहुत व्यवहारिक नहीं लगता, खेती योग्य जमीन व पानी इत्यादि के उपलब्धि व उपयोग अपनी चरम सीमा छु चुका है,

कहाँ होगी खेती?

भारत के परिप्रेक्ष्य मे यदि इस समस्या को देखे तो १९९१ के जनसंख्या आकड़े बहुत चिन्ताजनक दिखाई देते हैं। भारत की आबादी व जनसंख्या वृद्धि दर इस समय क्रमशः ८४.४ करोड़ व २ दशमलत शून्य तीन प्रतीशत है। सन् १९८१ में यह आंकड़े क्रमशः ६८.३ करोड़ व २.२ प्रतीशत थे। यह आंकड़े साफ दर्शाते हैं कि सरकार के परिवार कल्याण कार्यक्रम का असर लगभग नश्वर्य है।

तथ्य व विशेषतः का मत साफ इंगित करते हैं कि जनसंख्या व उसके परिणामों की दृष्टि से भारत की स्थिति आज चीन व अफ्रिका

के लगभग बीच की है। एक और है चीन जिसने दृढ़ता से इस समस्या का सामना कर उस पर विजय पाने की काफी हद तक सफल चेष्टा की है व दूसरी और है अफ्रिका जहाँ बढ़ती जनसंख्या व उससे जनित समस्याओं ने जीवन को मृत्यु से भी बदतर बना दिया है और यदि भारत ने भी इस समस्या के सही उपाय शीघ्र ही न किया तो भारत को अफ्रिका के रास्ते रोकना असंभव होगा।

आजकल दूरदर्शन पर अक्सर दिखाई देने वाले अफ्रिका के मानव रूपी नरककाल मन को एक अजीब वितृष्ण व ग्लानि से भर देते हैं और अनायास ही हम इस हकीकत से नजरे चुराने की कोशिश करने लगते हैं।

भारत का भूमि क्षेत्र विश्व के भूमि क्षेत्र का लगभग २.४ प्रतिशत है जबकि इस भूमि क्षेत्र को विश्व के १६% हिस्से का भार सहन करना पड़ता है।

जनसंख्या समस्या इस हद तक विकराल रूप धारण कर चुकी है आज विश्व के कई जाने माने विशेषज्ञों की राय है कि भारत सरकार को विश्व स्वास्थ्य संगठन व युनिसेफ के सहयोग से शिशु सुरक्षा पर व्यापक स्तर पर चलाए जा रहे कार्यक्रमों जैसे जीवन रक्षक धोल, टीकारण अभियान इत्यादी को या तो बिलकुल बन्द या उनकी व्यापकता को एकदम सीमित कर देना चाहिए। उनका तर्क है कि आप इन प्रयासों से यदि एक बच्चे का जीवन बचाते हैं तो आपने बचा दिया लेकिन उसे दिया क्या? वर्षों तक अभावग्रस्त कमजोर व बीमारियों से जूझती जिन्दगी व समय से पहले मृत्यु। जीवन भर यह बच्चा, व्यक्ति स्वयं परिवार व समाज के लिए सिर्फ एक बोझ होता है।

हालात इस कदर बिगड़ चुके हैं कि इतनी बड़ी वर्तमान जनसंख्या के लिए ही जीवन को मूलभूत आवश्यकता रोटी, कपड़ा व मकान, शिक्षा व स्वास्थ्य सेवाएँ रोजगार आदी उपलब्ध करना लगभग असंभव हो चुका है। बढ़ती जनसंख्या की वजह से प्रकृति का दोहन जिस सीमा व गति से हो रहा है वह विनाश का सूचक है। हर जगह भीड़ वाहनो से भरी सड़के, तेजी से कटते वन व दूषित जल व वायु आज एक विकराल समस्या का रूप धारण कर चुके हैं। आज हर समस्या का प्रत्यक्ष या परोक्ष रूप के कारण जनसंख्या वृद्धि ही है।

आज आवश्यकता है जाति, धर्म व दलगत राजनीति की सीमाओं को लांघते हुए एक जन आन्दोलन की जिसका उद्देश्य हो समाज में स्त्री को उचित सम्मान व शिक्षा का प्रसार विवाह की आयु सीमा को बढ़ाना तथा जनसंख्या शिक्षा को शिक्षा के हर स्तर पर जोड़ने की आवश्यकता है जनसंख्या विस्फोट व इससे जनित दुष्परिणाम को रोकने के लिए एक सही संगठित व सुनियोजित प्रयास तुरन्त प्रभाव से प्रारंभ करने की आन्यथा किसी विशेषज्ञ के ये शब्द शायद अनजाने में हम इस भयानक समस्या के निदान के सही-गलत, आधे-अधुरे बेमन से बेमानी प्रयास कर इस देश को एक सुनियोजित सामूहिक आत्महत्या

षड्यंत्र की और धकेल रहे हैं।

स्वयं सिद्ध न हो जाए आइए विश्व जनसंख्या दिवस ११ जुलाई को लक्ष्य को प्रश्न करने में हर संभव सहयोग दें।

अरविंद जैन

प्रथम बी.कॉम.

स्त्री शिक्षा

आधुनिक युग में स्त्रियों को शिक्षा देने का बहुत ही महत्व है। स्त्रियों को शिक्षा देने से उनमें सहज ही विशाल भावनाएँ पैदा होती हैं। माता का दायित्व निभाने के लिए वे योग्य बन जाती हैं। दृष्टिकोण विस्तृत हो जाने से उनके ज्ञान में वृद्धि देखी जा सकती है। इस प्रकार उनके ज्ञान में वृद्धि हो जाने से उनका भविष्य सुधार जाता है। इस तरह उनके भविष्य का निर्धार भी सहज रूप से ही शिक्षा कर देती है। वे विचार-विनिमय कर सकते हैं।

शिक्षा का अपना ही विशिष्ट प्रभाव अंकित किया जा सकता है। हर एक क्षेत्र को शिक्षा प्रभावित कर देती है। घर का देखभाल करना स्त्रियों का कर्तव्य है। इसके लिए स्त्रियों को सही शिक्षा देने की आवश्यकता महसूस होती है। स्त्रियों का जीवन सुखी बनने में शिक्षा का अपना ही विशेष पात्र सहज ही दिखाई देता है।

स्त्रियों में शिक्षा का प्रचार होने से उनमें कई और विभिन्न स्वरूप के परिवर्तन को हम देखते हैं। वे घर के देखभाल को अच्छी तरह से निभा सकते हैं। घर की जिम्मेदारी को वे लेकर घर को स्वच्छ रखती हैं। इससे बीमारियों पैदा नहीं होती हैं। इस प्रकार बच्चों को सुधारने में उनको सही शिक्षा देने में बहुत ही शिक्षा का सहयोग है। स्त्रियों को शिक्षा देने से वे अपने पैरों पर खड़ी हो सकती हैं। घर को चलाने में, आर्थिक सहायता करने से यह बात सिद्ध होता है। इसका अपना ही विशेष स्थान अंकित किया जा सकता है।

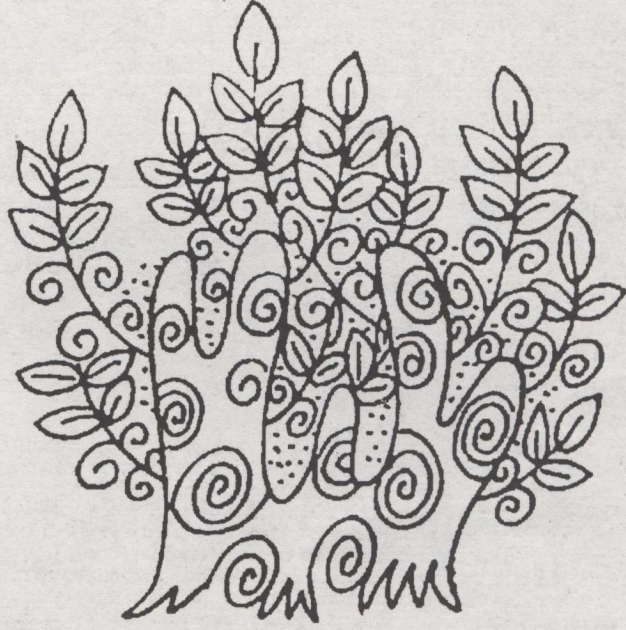
स्त्रियों को शिक्षा देने से अनहोनी घटनाओं के बोझ को वे स्वीकार करने में समर्थ बनाती हैं। शिक्षा के माध्यम से स्त्रियों में विशेष प्रकार से शक्ति आजाती है। उनमें सामर्थ्य सहज ही आ जाता है। इस सामर्थ्य के माध्यम से वे अपने जीवन को स्वयं चला सकती हैं। दूसरों के सहारे की उन्हें आवश्यकता नहीं महसूस होती है। इस प्रकार यहाँ पर स्त्री शिक्षा का विशेष महत्व अंकित किया जा सकता है। इस तरह स्त्रियों को शिक्षा देना चाहिए। इससे वे स्वयं अपना जीवन निर्वाह कर सकते हैं। विशाल भावनाओं को अपनाते हैं। उनमें जीवन का चलाने की शक्ति आ जाती है। किसी के आश्रय की उन्हें आवश्यकता नहीं पड़ेगी।

इस प्रकार स्त्रियों को शिक्षा देना बहुत ही सफल सिद्ध हुआ है। उनके जीवन में शिक्षा की महत्ता-सहता सहज ही अंकित किया जा सकता है। इसके वास्तविक रूप को हम सहज ही देख सकते हैं।

आर. राजेश्वरी

प्रथम सी.ए.एम.एस.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕರು
ಕೆ.ಸಿ. ಶಿವಾರೆಡ್ಡಿ
ವೈ.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ಪರಿವಿಡಿ

೧. ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪರಿಸರ	/೫೬/	ಡಾ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
೨. ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ	/೫೮/	ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್
೩. ಯಶದ ಕುದುರೆ	/೫೯/	ಡಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪಿ. ಮಡ್ಡಿ
೪. ಹದಿನಾರರ ಕನಸು	/೬೦/	ಆದರ್ಶ
೫. ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ - ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	/೬೧/	ಡಾ ರೇಖಾ ಜಗನ್ನಾಥ್
೬. ಅಕ್ಷರ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ	/೬೫/	ಜಾಹಿದ್ ಹೆಚ್. ಜವಳಿ
೭. ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಕವಿ - ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	/೬೬/	ಜಾಹಿದ್ ಹೆಚ್. ಜವಳಿ
೮. ನಾನೊಂದು ಕನಸು ಕಂಡೆ	/೬೭/	ಮುರುಗನ್.ಡಿ
೯. ಸರಸ್ವತಿ ಸಮ್ಮಾನ ಪಡೆದ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ	/೬೮/	ಜ್ಯೋತಿ ಎಂ. ಜೋಸ್
೧೦. ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಎಂ.ಟಿ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್	/೬೯/	ತ್ರಿವೇಣಿ. ಎಸ್
೧೧. ಮಾನ ಪ್ರೇಮ	/೭೦/	ಪ್ರೋಫ್
೧೨. ಅಪೂರ್ವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ	/೭೨/	ವೆಂಕಟಗಿರಿ
೧೩. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ	/೭೩/	ಡಿ. ಯಶೋಧ
೧೪. ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರು ಇನ್ನಿಲ್ಲ	/೭೪/	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಿ.ಕೆ
೧೫. ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪದ ದಿಟ್ಟ ಸಾಧನೆ	/೭೫/	ಎನ್. ವಾಸುದೇವ
೧೬. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ	/೭೬/	ಪಿ. ಸಂಗೀತ
೧೭. ಒಂದು ಸುಂದರ ಸಂಜೆ	/೭೭/	ಚಂದ್ರಕಲಾ ಎಂ.ಎಲ್.
೧೮. ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ ಹೆಬ್ಬಾರರ ಕಣ್ಣರೆ	/೭೮/	ರಾಜಮ್ಮ.ಜೆ.
೧೯. ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಿಹೋದ ಎಕ್ಕುಂಡಿ	/೭೯/	ಮಂಜುಳ.ಎಲ್.
೨೦. ಬಾನ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ	/೮೦/	ಚಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜುಪರಿವಿಡಿ

ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪರಿಸರ

ಡಾ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' 'ಸ್ವದೇಶೀ' ಎಂಬೆರಡು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲ ಮಾದರಿಗಳಾಗಿವೆ. 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಅನ್ಯಾಕ್ರಮಣಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ನಮ್ಮದೇ ಆದ 'ರಾಜ್ಯ'ವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬ ರಾಜಕೀಯ ನಿಲುವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ; ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಮುಕ್ತ'ವಾದೊಂದು ನೆಲೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನುವ, ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯ ಮೂಲವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಶಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ 'ಸ್ವದೇಶೀ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ನಾವು ನಿಜವಾದ 'ಭಾರತೀಯ'ರಾಗುವ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗಳಾಗಲೀ, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಾಗಲೀ, ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಗಳಾಗಲೀ ಮೂಲತಃ ವಸಾಹತುಷಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ದೇಶೀಯತೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಧೋರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಆಧುನಿಕವಾಗುವುದೆಂದರೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಈ ದೇಶ, ಗಾಂಧೀಜೀ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ಸ್ವದೇಶೀ' ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವತ್ತೋ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಯಂತ್ರೀಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಂಗ್ಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಈ ನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ನೆಲದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತ, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬೇರಿಲ್ಲದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹೀ ಧೋರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಲಗಳ ನಡುವೆಯೂ, ನಾವು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಹಿಮ್ಮರಳಿ, ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಇರುವ ದಾರಿ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಳಜಿಗಳೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಕಾಲಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಹಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ,

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮೂದಲಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ವಿದೇಶೀ ಸ್ಯಾಟ್‌ಲೈಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹಲವಾರು ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ಭಾನಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕಾಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳ ನಿರಂತರ ಆಕ್ರಮಣ. ಈ ದಾಳಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಆತಂಕದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಉದಾರೀಕರಣ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಡವಾಳಶಾಹೀ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ನವವಸಾಹತುಷಾಹಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿಸುತ್ತಿವೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಕಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದು ದೇಶೀಪರವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ತುಡಿತಗಳಿಗೂ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸಕಾರಣವಾದ ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ನಾವು ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಎಂಬಂತೆ, ಆಳುವ ವರ್ಗದಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಯೋಚಿಸುವವರಿಂದ, ಈ ಹೊಸ 'ಪ್ರವೇಶ'ಗಳು ನಮ್ಮತನವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಪ್ರಭಾವಗಳಾಗಲೀ, ಆತಂಕಗಳಾಗಲೀ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇವುಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಒಚ್ಚಾರೆಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗುವುದೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದವೊಂದು ಮಂಡನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಚಾರದ ಗೊಂದಲಗಳು, ಭಾರತೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭಾರತೀಯವಾದ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಷಾಹೀ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ನೆನಪುಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು, ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಗಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ, ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಆತಂಕಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೇ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ

ಆದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಪಟ್ಟಭದ್ರ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೆ ವಿಫಲಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಹಾಗೂ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯು ಕಡ್ಡಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಎಳೆಯಂದಿರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳು

ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ, ಕೇವಲ ಎಡಬಿಡಂಗಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅದರ ಬೇರು - ಬುಡಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ದುಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಂಥ ಮೇಲಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕನ್ನಡದ ಸಾಧನೆಗಳು ನಾಳೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಾಮಾನ್ಯರ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘವು ಚಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿದೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಲೇಖಕರಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮುಖ್ಯ ಕವಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಬಾರಿಯೂ 'ಮೊದಲಿನ ಮಿಸುಕಾಟ' ದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ, ಟಿ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ, ಮಹಾದೇವಶೆಟ್ಟಿಯವರಂಥ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕವಿಗಳ ರಚನೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸಂಘಟನೆ ಹೇಗೆ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣಸ್ವಾಮಿ
'ಕಾವ್ಯ' - ೧೯೯೪ ಕನ್ನಡವಾರ್ಷಿಕ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ

ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ೧೨೫ ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. 'ನಾನು ೧೨೫ ವರ್ಷ ಬದುಕುತ್ತೇನೆಂಬ' ನಂಬಿಕೆ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಂತಕನ ಗುಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂತು. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಕೊಲೆಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭವದು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಜಡತ್ವದಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಬಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಶತಮಾನದ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್ ಅವರು ಒಬ್ಬರು.

ಮನುಕುಲದ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿರುವವರನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ದುರಂತ ಸಾವು ಆಳವಾಗಿ ಕಲಕುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದರು. ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಶಾಂತಿ ತುಂಬಿದಾಗ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಅವರು ಅಸುನೀಗಿದರು. ಬಲವನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ದುಷ್ಟತನ; ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲೂ ಅದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ನಿಶ್ಚಲ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಈ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಯೆಡೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ರಾಜಕೀಯವು ಮೋಸ, ವಂಚನೆಯ ಚದುರಂಗದಾಟಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಆತ್ಮನೃತ ಮಟ್ಟದ ಬದುಕನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ನೈತಿಕವಾಗಿ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಪೂಜ್ಯಭಾವದಿಂದ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದರೆ, ಮನುಕುಲದ ಭವಿಷ್ಯ ಸಹನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಗಾಂಧಿ, ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ನಂತರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಥ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಷದವಡಿಸಿದರು. ಅದಮ್ಯ ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಮಾನವನ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯು ಅಜೇಯದಂತೆ ಕಾಣುವ ಐಹಿಕ ಬಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ

ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ ಜೀವಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯು ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಇತರಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ದುಷ್ಟ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆ ಭಾಗಿಯಾಗದ ಗಾಂಧಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಾಂತಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಲು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರುವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢನಂಬಿಕೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿವಾದಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ನಿಜವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಮಹಾಪುರುಷ ಗಾಂಧಿಯೊಬ್ಬರೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಥೋರೋ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಓದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿಧಿಸುವ ದುಷ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೈತಿಕ ಮನೋಭಾವದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದರು, ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಥೋರೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಚಿಂತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಿಲನಗೊಂಡ ರಾಜಕೀಯ ಚಾತುರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಥೋರೋ ಅಥವಾ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗಾಂಧಿ ಗಾಂಧಿಯೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ರಕ್ತಮಾಂಸ ತುಂಬಿದ ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾದಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರರು.

ಕೃಪೆ: ಜನಪದ

ಯಶದ ಕುದುರೆ

ಡಾ|| ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪಿ. ಮಡ್ಡಿ

ಯಶದ ಅಶ್ವನೋಟದಾಸೆ ಬಲದಿ ಮನವ ಸೇರಿತು
ನೋಟ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡದೆ ಏರುವಾಸೆ ಕಾಡಿತು
ಹಸಿದ ಮನಸು ಕುಸಿದ ಶಕ್ತಿ ಒಂದನೊಂದು ಕೂಡಿತು
ಅಚಲ ಗುರಿಯ ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಬಲ ಭಲ ಹೆಚ್ಚಿತು

ಯಶದ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ
ಅಪಾರ ಅನುಭವ ಐಸಿರಿ
ಕ್ಷಣಕ್ಷಣದಿ ಏರಿಳಳಿವ ಉಸಿರ ದಾರಿ
ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಸಂತಸ ನೂರು ನೂರು ಬಾರಿ

ಅರಿತೆ ಆಗ ಖಚಿತವಾಗಿ
ನಡೆಯುವವನೇ ಮೇಲೇಳುವವನು
ಕೂತವಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ಸಾಹಸದ ಮುನ್ನಡೆ?
ಮರಳಿಯತ್ನ ಮಾಡದವಗೆ ಕಾದಿದೆ ಅಧೋಗತಿ?

ಹದದ ಕಾಯ ಒಡೆಯುವನಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಕ್ಕುವಂತೆ
ತನ್ನ ಲೋಕ ತನ್ನ ಬಲೆಯ ಜೇಡ ನೇಯುವಂತೆ
ನಾವು ಕೂಡ ಮೆಟ್ಟಿಬೇಕು ಯಶದ ಶಿಖರ ಬಿಟ್ಟು ಚಿಂತೆ
ಶಿಖರ ಮಧುರ ಆಲಿಂಗನ, ಬಾಳ ವಿರಳ ಬಂಧನ

ಶಿಖರದಿಂದ ಹರಿವ ನೋಟ ಆಹಾ! ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ
ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಕಣ ಕಣದಲ್ಲೂ ಆನಂದ ಸಾಗರ
ಸಮಚಿತ್ತದ ಸಮಾಧಾನ ಆ ನಂದನದ ಕೂಟ
ವಚನ ರಚನೆಗೆ ಎಟುಕದ ಶಬರಿ ಸಂಕಟ

ಹದಿನಾರರ ಕನಸು

ಆದರ್ಶ

ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಹದಿನಾರರ ಒಂದು ಕನಸು
ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿಯುವ ವಯಸು

ಬೆಳ್ಳಿ ಮೋಡದಾಚೆ ಮುಗಿಲಂಚಿಗಾಚೆ
ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಮನಸು

ಕನಸನು ಕಾಣುವ ಕಾಲ ಅದು
ದುಂಬಿಯ ಕರೆಯುವ ಕಾಲ ಅದು

ಧಮನಿಯಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಚಾರ
ಹೃದಯದಲಿ ಆಶಾ ಗೋಪುರ

ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ, ಆ ಕಾಲದ ಸೊಗಸು
ಹದಿನಾರರ ಒಂದು ಕನಸು

ಹದಿನಾರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆ
ಹದಿನಾರಿಗೆ ನನ್ನ ಅರಾಧನೆ

ಹದಿನೇಳಿಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ
ನೆನಪಾಗುವಂತೆ ಸವಿಯುವೆ ನಿನ್ನ

ಮಧುರವಾಗಿದೆ, ಆಗಲಿ ನನಸು
ಹದಿನಾರರ ಒಂದು ಕನಸು

“ಶತಕ ವೀರರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಟಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆ. ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಇಂಥ ಸಾಧನೆಗೈದಿರುವುದು - ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ - ನೀಡುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ನಮನಗಳು. ನಾಡಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೀಗೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಡೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.”

ಡಾ|| ಬಸವರಾಜು ಮಲಶೆಟ್ಟಿ

ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲೇಜು

ಹೊಸಪೇಟೆ

ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ - ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಡಾ|| ರೇಖಾ ಜಗನ್ನಾಥ್

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಹತ್ವ, ಯೋಗಕ್ಷೇಮ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜನ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪ - ಕಾಣಿಕೆಗಳು, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ರಾಜನ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಡುವುದು- ಬಿಡುವುದು ರಾಜನ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. 'ರಾಜನಿರುವುದೇ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ' ಎನ್ನುವ ರಾಜರೂ ಇದ್ದರು. 'ಜನರಿಗೆ ಬೈಡ್ ಇರದಿದ್ದರೆ ಕೇಕ್ ತಿನ್ನಲಿ' ಎನ್ನುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತ, ಸ್ವಾರ್ಥ ವಿಲಾಸಿ ರಾಜರೂ ಇದ್ದರು. ಆದಾಯದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಜಾಹಿತಕ್ಕೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಉಗಮಿಸಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿಗೆ, ತೆರಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. 'ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ' ಎನ್ನುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಮಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಬೆಳೆದು ತೆರಿಗೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

'ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ, ಜನರ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ನಾಧ್ಯ' ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಮತ್ತು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಸುವರ್ಣ ಮಾಧ್ಯಮದೆಡೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ತಜ್ಞರೂ ಕೆಲವು ತೆರಿಗೆ ತತ್ವಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತೃಶಕ್ತಿ ಆಡಮ್‌ಸ್ಮಿತ್ ನಾಲ್ಕು ತೆರಿಗೆ ತತ್ವಗಳನ್ನಿತ್ತನು. ಅವೆಂದರೆ (೧)ಅನುಕೂಲತೆಯ ತತ್ವ (೨)ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ತತ್ವ (೩)ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವ (೪)ಮಿಶ್ರವ್ಯಯದ ತತ್ವ, ಇವುಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಸಮಯ, ತೆರಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ, ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಪಾವತಿಯ ಸ್ಥಳ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಬೇಕು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಹಣದ ಮೌಲ್ಯ ಸಿರಿವಂತರಿಗಿಂತ ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯಿಂದ ಬಡವರನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಸಿರಿವಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ದರ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಡಮ್‌ಸ್ಮಿತ್‌ನ ಮೇಲಿನ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ತೆರಿಗೆ ತಜ್ಞರು (೧)ಸರಳತೆಯ ತತ್ವ (೨)ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ತತ್ವ (೩)ವಿವಿಧತೆಯ ತತ್ವ ಹಾಗೂ (೪)ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆಯ ತತ್ವ ಇವುಗಳು ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ

ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸರಳತೆಯ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ಭಾಷೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದ್ದು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಕ್ರಮ ಸಹ ನೇರ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿರಬೇಕು.

ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ತತ್ವದಂತೆ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವನ್ನು ತರುವಂತಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ' ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ವಿರುವ ಕಾರಣ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧತೆಯ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತೆಯ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳು ಹಣದುಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸರದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಡರುಗಳನ್ನು ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಭಾರತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹೊರುತ್ತಿರುವ ಜನರ ರಾಷ್ಟ್ರ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತಜ್ಞರೂ ಆಯವ್ಯಯ ವಿಶ್ಲೇಷಕರೂ ಆದ ನಾನೀ ಪಾಲ್ಕೀವಾಲ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟು; ನಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ದರ ೧೯೯೧ ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಕ್ರಮ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅನಾನುಕೂಲಕರ. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಏರಿಸಿದ್ದುವೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೆ ಕುಗ್ಗಿಸುವಂತಿದ್ದವು.

ಆದರೇ ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 'ರಾಜ, ಹೂವಿನಿಂದ ದುಂಬಿ ಮಕರಂದವನ್ನು ಹೀರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಶೇಖರಿಸಬೇಕೆಂದು' ಪ್ರವಾಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆರ್ಯರ ಪುರಾತನ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಅದಲ್ಲದೆ ಆಡಮ್‌ಸ್ಮಿತ್‌ನ ಎಲ್ಲ ತೆರಿಗೆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆಯ ಹಣದ ಪ್ರಮಾಣ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಸ್ಥಳ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಕ್ರಮ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ಸಮಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಸ್ಮಿತ್ ತತ್ವಗಳನ್ನು

ಇದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ತತ್ವ, ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಅತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ 'ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯ' ಪುನರಾವರ್ತನೆಯುಂಟುಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿ ಮಧ್ಯವರ್ಗದ ಸ್ಥಿರ ವರಮಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ತೆರಿಗೆ ವರಮಾನ ೧೯೫೦-೫೧ ರಲ್ಲಿ ೧೩೫೦ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೧೯೮೦ ೮೧ ರಲ್ಲಿ ೧೯೮೪೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ ೮೦ ರಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 'ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ' ಹೊರಿಸುವ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ರಫ್ತು - ಆಮದು ಶುಲ್ಕಗಳೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ದರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನಿರಾಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿತ್ತು, ಮೇಲಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಾಗಿ ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಾಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ದೀರ್ಘಾವಧಿ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ' ಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಷೇರುಬಂಡವಾಳ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ೧೯೯೧ ರ ವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆದಾಯದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

೧೯೯೧ ರಲ್ಲಿನ 'ವಿದೇಶೀ ಪಾವತೀಶೇಷ' ದಲ್ಲಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು, ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿನ 'ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ'ಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಸಂಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಈ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯ ಆಧಾರವಾಗಿ 'ರಾಜಾ ಚೆಲ್ಲಯ್ಯ' ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ವರದಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ತಜ್ಞರಾದ ರಾಜಾ ಚೆಲ್ಲಯ್ಯ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸರಳೀಕರಣ, ನವೀಕರಣ, ಅನುಕ್ರಮೀಕರಣ, ಸ್ಥಿರತೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ 'ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ' ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯೯೧ ರ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. ೩೫,೦೦೦ ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ಅನುಭೋಗೀ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ತೆರಿಗೆ ಗಣನೆಗೆ

ಮಕ್ಕಳ ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರ ಆದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಮದು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಶೇ ೬೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು. ಬಾಂಡ್, ಡಿಬೆಂಚರ್ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಶಾಸಕರ ಸಂಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ಯದ ಮೇಲೂ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆಯ ಪರಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಣ್ಣವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರೂ. ೫೦೦೦ ವಾರ್ಷಿಕ 'ಅನುಮತಿ ತೆರಿಗೆ' ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೯೨-೯೩ ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಭಾರತದ ವಿತ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರು.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಅವುಗಳ ಲಾಭದ ಶೇ ೮೦ ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ೧೯೯೦-೯೧ ರಲ್ಲಿನ ರೂ ೪೩,೩೩೧ ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ೧೯೯೧-೯೨ ರಲ್ಲಿ ರೂ ೩೭,೭೭೨ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ವರ್ಷದ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಯಿತು.

'ಭಾರತದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಡತನದ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹದಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ' ಎಂದು ರಾಗ್ನಾರ್ ನರ್ಕ್ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚೇತನಗೊಂಡಿದ್ದ ಭಾರತದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಪಡೆಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಮದು ತೆರಿಗೆ ದರವಲ್ಲದೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪಾವತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಅನೇಕ ದರಗಳು ಆಮದುಗಾರರನ್ನು ಹತಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯ ಸಮಾನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ಕ್ರಮ ಸರಳೀಕರಣ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

೧೯೯೧ ರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಮಾರ್ಚ್ ೧೫ ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಬಜೆಟ್‌ಗಳಂತೆ ಹೊಸ, ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೇನೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಯುಕ್ತಿಕ ಆದಾಯದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ 25,000 ದಿಂದ ರೂ ೪೦,೦೦೦ ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು 58,000 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆಯ ಕಡಿತದ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ ೧೦,೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ ೨೦,೦೦೦ ಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯೯೫ ರ ೧ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ವಾಯುನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ 'ತೆರಿಗೆ - ರಜೆ' ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಮಾಂದ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ, 'ಯೂನಿಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್' ಮತ್ತು ಜೀವ - ವಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರ ಅವರ ಪೋಷಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ರೂ ೨೦,೦೦೦ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

'ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮ' ದ ಆದಾಯವನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಯಕ್ತಿಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಭಾವನಾ ಧನಕ್ಕೂ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದ ಕಪ್ಪುಹಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಸಮಾನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ೨ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲೂ ೧೯೯೧ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಮದು ಸುಂಕದ ಗರಿಷ್ಠ ದರವನ್ನು ಶೇ 65 ರಿಂದ ಶೇ ೫೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಿ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇ ೫೦ ರಿಂದ ೪೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೀವರಕ್ಷಕ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಬಣ್ಣದ ಟಿ.ವಿ. ಟ್ಯೂಬುಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ದರವನ್ನು ಶೇ ೬೫ ರಿಂದ ೪೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಡಿಗೆ ಅನಿಲದ (ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ.)ಮೇಲಿನ ಆಮದು ದರವನ್ನೂ ಶೇ ೧೫ರಿಂದ ೧೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿಗರೇಟುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೭ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಿಗರೇಟಿನ ಮೇಲಿನ

ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಒಣ ಬ್ಯಾಟರೀ ಸೆಲ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನೂ ಶೇ. ೨೫ ರಿಂದ ಶೇ. ೨೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅವರ ಸರಕು ಸರಂಜಾಮುಗಳ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೬,೦೦೦ ದಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೪೦ ರಿಂದ ಶೇ. ೩೫ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ನೀರು, ವಾಯು ನಿಯಂತ್ರಕಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೫೦ ರಿಂದ ಶೇ. ೪೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಟೈರುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೫ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳಿಗೂ, ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳಿಗೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಗುಣನಿಯಂತ್ರಕ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೨೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಖನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೫೦-೬೦ ರಿಂದ ಶೇ. ೪೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋರಿಯರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇ. ೮೦ ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೩೦ ರಿಂದ ಶೇ. ೨೫ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಗದದ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೧೫ ರಿಂದ ಶೇ. ೧೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚರ್ಮದ ಸಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ರಫ್ತು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಮೇಲಿನ ಶೇ. ೩೦ ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. ೧೫ ರಷ್ಟು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ರಫ್ತು ಆಧಾರಿತ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮನಮೋಹನ್‌ಸಿಂಗ್‌ರ ಹಿಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ಗಳಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಥಹೀನ ಕಸರತ್ತುಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ - ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ರೂ. ೪೦,೦೦೦ ಏರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹಣದುಬ್ಬರ ನುಂಗಿಹಾಕುತ್ತದೆ.

ತೆರಿಗೆಗಳ ದರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾಗುವ ತೆರಿಗೆ

ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ತುಂಬುವ ವಿತ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲದವುಗಳ ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದೊಂದೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅರ್ಥವಿರುವುದು ಆ ಹಣ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಮೇಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ

ಆದಾಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವಿಕೆಯ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ತೆರಿಗೆತರ ಆದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಉದಾರೀಕರಣವನ್ನೂ, 'ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ' ದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸಿರುವಾಗ ನಾವು ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತದ ಅರ್ಥನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ, ಖಾಸಗೀ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಉದಾರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಪಾಹೀ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ನಾವು 'ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅತಿ ಸಮರ್ಪಕ' ಅನ್ನುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಆದ್ಯಮ್‌ಸ್ಮಿತನ ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೇಗ ಓಡುತ್ತವೆ ದಿವಸಗಳು,
ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ ತಿಂಗಳು,
ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು ಮುಗಿದು
ಉರುಳುತ್ತದೆ ಇಡೀ ವರುಷ; ಜಾರುವ ಮರಳು,
ಇರುಳು ಚಾಪೆ ಹಾಸುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತದೆ,
ಹಗಲು ಸುತ್ತಿ ಸುರುಳಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ;
ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲೂ ಅರ್ಧಕೃಧ್ಧ ಕನಸು; ಎಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ

ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ
'ಅವಲೋಕನ'

ಅಕ್ಷರ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ

ಜಾಹಿದ್.ಹೆಚ್. ಜವಳಿ

ಮೂರನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಅಕ್ಷರ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ
ಅಜ್ಞಾನವನು ಓಡಿಸ ಬನ್ನಿ
ಸರ್ವರ ಏಳಿಗೆ ನಾಡಿನ ಬೆಳಕು
ಅಕ್ಷರ ಕ್ರಾಂತಿ ಚಿಮ್ಮಲಿ ಬೆಳಕು
ಆಗೀಗನ್ನದೆ ಈಗಲೆ ಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷರ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ!

ನಿಮ್ಮದು ಏಳಿಗೆ ನಾಡಿನ ಭಾಗ್ಯ
ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಕೆಯು ನಿಮಗೂ ಯೋಗ್ಯ
ಗಾಂಧಿ, ಜವಾಹರ, ಸುಭಾಷ, ಟೀಪೂ
ಬರೆಯಲು ಬನ್ನಿ
ಭಾರತ ಭೂಪಟ ಓದಲು ನೀವು
ಕಲಿಯಲು ಬನ್ನಿ
ಅಲ್ಲಾ - ಏಸು, ರಾಮನ - ಬುದ್ಧನ - ಎಲ್ಲಾ ಹೆಸರು
ಬರೆಯಲು ಬನ್ನಿ
ಗುಡಿ, ಮಸೀದಿ, ಗುರುದ್ವಾರಾ
ಚರ್ಚು, ಬಸದಿ - ಎಲ್ಲಾ ನೀವು
ಅರಿಯಲು ಬನ್ನಿ

ಬಸ್ಸಿನ ನಂಬರ್, ರೂಪಾಯಿ ಅಂಕಿ
ಓದಲು ಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷರ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ
ಅಜ್ಞಾನವನು ಓಡಿಸ ಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷರ ಬ್ರಹ್ಮಗೆ ನಮಿಸುವ ಬನ್ನಿ

ಸಾಕ್ಷರ ಭಾರತ ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ
ಕಲಿಕೆಯ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸ ಬನ್ನಿ
ನಾಡಿನ ದೀಪ ಬೆಳಗುವ ಬನ್ನಿ!

ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಕವಿ - ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ

ಜಾಹೀದ್ ಹೆಚ್. ಜವಳಿ

ಮೂರನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ಅವರು ನವೋದಯ ಮತ್ತು ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹದ ಸಾಧಿಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾವಜೀವಿ, ಸೌಜನ್ಯ ಜೀವಿ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಂಬಳದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ೧೯, ೧೯೧೮ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕಣವಿಯವರ ಮೇಲೆ, ತಂದೆ ಸತ್ಯಪ್ಪ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರ ಕಾವ್ಯಾಭಿರುಚಿ, ಜೀವನಶ್ರದ್ಧೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.

ಧಾರವಾಡ ಆರ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಹೈಸ್ಕೂಲ್; ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ., ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿ.ವಿ ದಿಂದ ಎಂ.ಎ., ಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕಣವಿ ಅವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಸಂಗ ವಿಸ್ತರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಮುಂದೆ ಅದೇ ವಿಭಾಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ 'ಕಾವ್ಯಾಕ್ಷಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನದೊಂದಿಗೆ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಕಣವಿ ಅವರು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ 'ಭಾವಜೀವಿ' ೧೯೫೩ ರಲ್ಲಿ 'ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ನವ್ಯದ್ವನಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಇವೆರಡರ ಪ್ರಭಾವ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಣವಿ ಅವರು ೧೯೬೦ ರಲ್ಲಿ 'ಮಣ್ಣಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ' ೧೯೬೮ ರಲ್ಲಿ 'ನೆಲಮುಗಿಲು' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇವರ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪುಟ 'ಹೊಂಬೆಳಕು' ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಶಿಶಿರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸ್ನೇಹಿತ' ವನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ್ ಕಾಲೇಜ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ಅವರನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇವರ 'ಜೀವದ್ವನಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. 'ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮುಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. 'ದೀಪಧಾರಿ' ಹಾಗೂ 'ನೆಲಮುಗಿಲು' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ೨೩ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ನಾನೊಂದು ಕನಸು ಕಂಡೆ

ಮುರುಗನ್. ಡಿ

ಮೂರನೆಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.,

ನೀನೆ ನನ್ನ ಜೀವ, ನೀನೆ ನನ್ನ ಭಾವ
ದಿನದಿನವೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ನೋಡುವೆ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುವೆ
ನಿನ್ನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ಉರುಳಿವೆ

ನೇಸರಿಳಿದು ಇರುಳು ಅರಳುವ ಸಮಯ
ನಾನೊಂದು ಕನಸು ಕಂಡೆ
ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಜೀವಂತ ಕಂಡೆ
ನನ್ನ ರಮಿಸುವ ಮುತ್ತಿನ ಚಂಡೆ
ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪುಲಕಿತಗೊಂಡೆ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಾ ಪಾತ್ರನಾದೆ
ನಿನ್ನ ಒಲವಿಂದ ನಾ ಧನ್ಯನಾದೆ

ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕವೆಂದು ಆನಂದಗೊಂಡೆ
ಸಾರ್ಥಕವಾದದ್ದು ನಾ ಕಂಡ ಕನಸು
ಎಚ್ಚರಾದಾಗ ಅರಿತುಕೊಂಡೆ

ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಬಾಗಿನ

(ಹಾಡು)

ಜೋಸೆಫ್. ಪಿ.ಜೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಈ ಜೀವನ ಅದೆಷ್ಟು ಸುಂದರ
ಈ ಧಾರಿಣಿ ಅದೆಷ್ಟು ಮೋಹಕ
ದೇವ ನಿನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಕರಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡ
ಈ ಜೀವನ ಅದೆಷ್ಟು ಸುಂದರ

ತನ್ನ ರೂಪಿನಂತೆ ಕಂಡ ದೇವ ನಮ್ಮನು
ತನ್ನ ಜೀವದುಸಿರು ನೀಡಿದ ಈ ಕಾಯಕೆ
ಸರ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ
ಒಳಿತೆಂದು ಬಗೆದು ದೇವ ತೃಪ್ತನಾದನು
ಈ ಜೀವವೂ ದೈವ ದಾನವು
ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಬಾಗಿನ ದೈವಿಕ ದಾನವು

ಈ ಜಗದ ಸಕಲವೂ ಅದರ ಸಿರಿಯನು
ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಲ್ಲ ದೈವ ಜಗಕೆ ನೀಡಿದೆ
ನಿನ್ನ ರೂಪ ದೇವ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲು
ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರ ಈ ಜಗದ ಜೀವನ
ಈ ಜೀವವು ದೈವ ದಾನವು
ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಬಾಗಿನ ದೈವಿಕ ದಾನವು

ಸರಸ್ವತಿ ಸಮ್ಮಾನ ಪಡೆದ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ

ಜ್ಯೋತಿ ಎಂ. ಜೋಸ್

ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮಲೆಯಾಳಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಕ್ಷಣಗಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್. ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಸರಸ್ವತಿ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಟಿ. ವಾಸುದೇವ ನಾಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ, ಆನಂದ ಪಡುವ ಸಮಯ.

ಮಲೆಯಾಳಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಮಲೆಯಾಳಂ ಕಾವ್ಯ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೆರುಗನ್ನು ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ, ಜುಲೈ ೧೯, ೧೯೦೯ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ನವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲೆಯಾಳಂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ನಾಯರ್ ರೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಪತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರು. ಅವರು ಗುಪ್ತಕಾವ್ಯರಚನೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ತಾವು ಬರೆದ ಕವನಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪತಿ ನಾಯರ್ ಅವರು ಈ ಪ್ರತಿಭಾ ಕಿಡಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ ಮಾವ ನಾಳಪಾಟ್ಟು ನಾರಾಯಣ ಮೆನೋನ್ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಮೆನೋನ್ ಅವರು ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಪತಿಯ ಹಾಗೂ ಸೋದರಮಾವನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇವರ ಕಾವ್ಯ, ಮಲೆಯಾಳಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಆನಂದದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಾತೃಸ್ಪರ್ಷದ ಕವಿಯಿತ್ರಿ ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಬೇರಾಗಿತ್ತು. ಧೃವವನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಡನ್ನು ತಾಯಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಆರಾಧಿಸಿದರು. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಲೋಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನೊಡನೆ ನಡೆಸುವ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತಂಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಗು ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ವಾಯಿಭಾವ. ಅದರ ಸುತ್ತ ಅವರ ಕಾವ್ಯನಿಂತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಮೊಲೆಹಾಲಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ನಿನಗೆ ಅಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೀಡದಿರಲಿ ಎಂದು ಆತಂಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ನಿನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಬಹುರೂಪಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾತೃಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿವಿಧ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ನಾವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೊಂಬೆಗಳಲ್ಲ' ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಬದುಕಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯ ಒಳಿತನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಎಚ್ಚರ, ನಾಡಿನ ಎಚ್ಚರ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪೂರ್ಣತೆ ಇದೆ ಎಂದು

ನಂಬಿದವರು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾಳಂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದವರು ವಿರಳ. ಪೂರ್ಣ ಸ್ತ್ರೀಯತ್ವದ ದನಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದೇ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಗುರಿ.

ತಾಯನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ. 'ಮಾತೃ ಹೃದಯ' ವೆಂಬ ಒಂದು ಕವನದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಮಗು ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೋಸ್ಕರ ಮುದ್ದಿನ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಗು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾವ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಒಣಗಿದ ತರಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ನಡಿಗೆಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮಾತೃಸ್ನೇಹದ ಕವನಗಳು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ.

ತಾಯನದ ಸೊಬಗನ್ನು, ಆನಂದವನ್ನೂ, ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಲೇ ಅನುಭವದ ಆಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಅನುಭವದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪಯಣ ಬೆಳಸಿ ಆಳದ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ 'ಪರಶುರಾಮ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮನವರ ಜೀವನದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯನದ ಪ್ರೀತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಒಲವಿನ ವಿನಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಭಾವನೆಯೇ ಅವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯಿತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಈ ಸ್ನೇಹ ಮುದ್ರೆಯೇ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಗೂ ಜೀವಲೋಕವನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು.

ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಆಡುವ ಮಗುವಿನ ಮಂದಹಾಸ ಕವಿತಾಸೃಷ್ಟಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಮೊದಲ ಮಗುವಿನ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡುವ ಆನಂದ ತಾಯಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ತೀಯ ಮತ್ತು ಆನಂದದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಇವರು ಅಂತಹ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಾರ್ಥ' ಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ಆಗಮನದಿಂದ ದಂಪತಿಗಳ ಬದುಕು ಹದಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ವಿವಾಹವು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ; ಮಕ್ಕಳ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ನಡಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ಕೇಳುವ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯಾದವಳು ಲೋಕಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅರಿತು, ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ನಾಡು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದವರು.

ಈಗಾಗಲೇ ಎಂಭತ್ತೇಳು ವಸಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮನವರಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದದ್ದು ಕೇವಲ ಮಲೆಯಾಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಮಾತೃಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದವರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಸಂಗತಿ. ತಾಯನದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ ಕವಿಯಿತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾಲಮಣಿಯಮ್ಮ.

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಎಂ.ಟಿ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್

ತ್ರಿವೇಣಿ ಎಸ್.

ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮಲೆಯಾಳಂ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧುರ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಬದುಕಿನ ನೋವು - ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಎಂ.ಟಿ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್ ಅವರಿಗೆ ೧೯೭೫ ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಮಲೆಯಾಳಂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ೧೯೭೫ ರಿಂದ ೧೯೯೪ ವರೆಗೆ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗೆ ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ. ಜ್ಞಾನಪೀಠದ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಮಲೆಯಾಳಂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಮೂವತ್ತೊಂದನೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಜುಲೈ ೧೫, ೧೯೩೪ ರಂದು ಪಾಲ್ಘಾಟ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೊನ್ನಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಡಲೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್ ಬಡತನ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದವರು. ಕುಡಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಪರಿಸರ, ಅನುಭವಗಳೇ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಎಂ.ಟಿ. ಅವರು ಕೆಲಕಾಲ ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ, ಅದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರೂ ಆದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಒತ್ತಡ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನ ದಿನಗಳಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮದೇ ಶೈಲಿಯ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಲು ಸಮರ್ಥರಾದರು. ಅದು 'ಎಂ.ಟಿ. ಶೈಲಿ' ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಯಿತು.

೧೯೪೮ ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೊದಲ ಕಥೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. ೧೯೫೩ ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ಹೆರಾಲ್ಡ್, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಟೈಮ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ

ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಎಂ.ಟಿ. ಅವರ 'ವರ್ತುತ ಮೃಗಂಗಳ್' (ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು) ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಎಂ.ಟಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರು ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು. ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಮಿಂಚಿದರು. ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೇರಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಇವರ 'ಕಾಲಂ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು.

ಎಂ.ಟಿ. ಯವರು ಚಲನಚಿತ್ರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೪ ರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ 'ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ' ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅವರಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಪಡೆಯಿತು. 'ಅನುಬಂಧಂ' 'ಅಮೃತಂ ಗಮಯಂ' 'ಪೆರುಂದಚ್ಚನ್' ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿವೆ.

ಕಲಾಮಂಡಲಂ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂ.ಟಿ. ಯವರ ಪತ್ನಿ. ಅರವತ್ತೊಂದು ವರ್ಷದ ಎಂ.ಟಿ. ಯವರ ಚಟುವಟಿಕೆ ರಂಗ ಈಗಲೂ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಿಯ. ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ್ವನಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಅವರದು. ಮಲೆಯಾಳಂ ಕಥಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದವರು. ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿಯೂ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ - ಸೇವೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಲೆಯಾಳಂ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಎಂ.ಟಿ. ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೇರುಕೃತಿ ಇನ್ನೂ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಎಂ.ಟಿ. ಅವರ ಈ ಮಾತು ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ದ್ಯೋತಕ. ಇನ್ನೂ ಶಿಖರ ಏರಬಯಸುವ ಹಂಬಲ.

ನಿನ್ನೊಡಲ ಕುಸುಮ

ಪಿ. ಅಂಬಿಕಾ

ಮೊದಲನೆಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.,

ಎಲ್ಲಿಯಲ್ಲದ ಅಂತರಾಳದ
ಸ್ನೇಹ ಸಾಗರವು ನೀನು
ನಿನ್ನ ತೆರೆಗಳಲ್ಲಳುಕಿ ಬಳುಕಿ
ನಾನೀಜಾಡುವ ಮೀನು

ಹಿಮಪರ್ವತಬಾಹುಗಳಿಗೆ
ಒಪ್ಪುವ ಹೃದಯ ಹಸಿರು
ವಿಶಾಲದೆದೆಗೊರಗಿ ಕೊಂಡು
ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರು

ಧಾರೆಯೆರೆದು ಒಲವನು ಗಗನಕ್ಕೆ
ಹಾಡಿದೆ ಮಂಜುಳ ಗಾನ
ಆಗಸದಿಂದಿಳಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಳೆ
-ಯೊಳು ನಾಗೈದೆ ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನ

ಒಲುಮೆಯೈಸಿರಿಯೊಡಲೆಯ
ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಯೆಂತೊ ಕಾಣೆ
ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಪಥದ ತಿರುವಿನಲೂ
ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆ

ನಿನ್ನೊಳು ಮನವಿರೆ ಎಲ್ಲ ಮರೆತೆನು
ಇನ್ನೇನಾದರೆ ಏನು?
ನಿನ್ನತಿವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಮಡಿಲಿಲಿ
ಈ ಬಾಳು ಹಾಲು ಜೇನು

ಬಂದರೆ ದಾನವ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದಿ
ನಾ ಹುದುಗುವಂತೆ ಮಾಡು
ನಿನ್ನೊಡಲ ಕುಸುಮ ಅಪರಿಚಿತ ಬಲೆಗೆ
ಸಿಲುಕದಂತೆ ನೋಡು!

ಮೌನ ಪ್ರೇಮ

ಅಪ್ರೋಸ್

ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಆದರ್ಶ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ನೋಟ ಜಾರಿ ತುಟಿಯಿಂದ ಹೂನಗೆ ಸೂಸುತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಟದಿಂದ ಪರಿಚಯ, ಪರಿಚಯದಿಂದ ಸ್ನೇಹ, ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಸಲಿಗೆ, ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಆತ “ನನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗ್ತೀರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ.

ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯ ಬಡಕುಟುಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆದ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೂಟದಿಂದ ಬಂದವನು. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವನು ಆದರ್ಶನೇ ಸರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ನನಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅರ್ಥವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ತುಂಬಾ ಮಾನವಾಗಿದ್ದೆ. ಈ ನನ್ನ ಮಾನದಿಂದ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾನು ಮೂಗಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ದೀಪಾ. ಮೊದಲು ನಾನು ಆದರ್ಶನನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದು Physics lab ನಲ್ಲಿ. ಅದೊಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅನುಭವ. ಹಾಜರಿ ನೀಡುವಾಗಲೂ ಹೆದರಿ ನಡುಕ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದರು. ನಾನು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಆದರ್ಶ ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಕಡೆ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ. ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಮಾನ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ನನ್ನನ್ನೆ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನನೋಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತುಟಿ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ವರಿಯರ್ ಕ್ಯಾಲಿಪರ್ಸ್ ಎತ್ತಲೂ ನನ್ನ ಕೈ ಹೆದರುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಆದರ್ಶನ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಆತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನನ್ನೆ ಮಾಡಿದ. ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಕೈ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನಗೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು.

ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಶಾಲೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯ ಅನುಭವ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹದಿನಾರರ ಆಸುಂದರ ಕನಸುಗಳು, ಮೋಡದ ಮುಸುಕು ಮುಚ್ಚಿದ ಒಬ್ಬನು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬರುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಯಾರೆಂಬ ಕುತೂಹಲದ ವಿಷಯ ರಹಸ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವನೇ ಆದರ್ಶ ಎಂದು ನಾನು ಕನಸು - ಮನಸ್ಸಲ್ಲಾ ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ನಾನು. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಾಢವಾಗಿ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿ ನನಗಲ್ಲವೇ?

ಆದರ್ಶನಿಗೆ ಅನಿಸಿರಬೇಕು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ದೀಪಾಳನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಾಪ. ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಸಮಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ನೆರವೇರುವ ಕಾಲ ಬಂದಿತು. ಒಮ್ಮೆ Zoology Practical ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಏಕಕೋಶ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡು ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ ಕಣಕಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶನಿಗೆ

ಅನಿಸಿತು.

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು?” ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ.

“ದೀ..ದೀ..ಪಾ. ದೀಪ” ನಡುಗುತ್ತಾ ನುಡಿದೆ.

“ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರ್ತೀರಾ?”

“ಕಾಡುನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ”

“ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಹೆದರುತ್ತೀರಾ?” ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದ “ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ” ಅರಬರೆ ಉತ್ತರ. “ಹೋ! ನಿಮಗೆ ಏನಾದ್ರು, ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಇದ್ದೆ, ಸಂಕೋಚ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬನ್ನಿ. ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆದರಿಕೋ ಬೇಡಿ. ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ಯಾರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲ್ಲ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ” ಸಮಾಧಾನದ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ Practical Class ಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ತುಂಬಾ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಭಯಪಡುವಂತಹ ಮುಖ ಅವನದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಸ್ನೇಹ ಸಲಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಆದರ್ಶ ಹಸಿರು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಕಿರುನಗೆ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ಮುಗುಳುನಗೆ ಸೂಸಿ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ಏನೋ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಅಷ್ಟೇ, ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅವನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನನಗೆ ನೂರೊಂದು ಹೇಳುವ ಬಯಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ

ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಸಾಕು, ನಾಚಿಕೆ ಅಂಜಿಕೆ ಮನದಲ್ಲಿ

ತುಟಿಯು ತೆರೆಯಲಾಗದು; ಮಾತು ನುಂಗಿ ಹೋಗುವುದು;

ಕಣ್ಣನೋಟವು ಜಾರುವುದು; ಮುಖವು ಮಾನ ಆಗುವುದು

ಕೊನೆಗೆ ತಿಳಿನಗೆ ಬೀರುತ್ತ ಹಿಂಜರಿಯುವುದು

ಅಂದು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯದ ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನೆಪ ಹೂಡಿ ನಾನು ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲೆ ನನ್ನ ‘ಹೋಂವರ್ಕ್’ ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಂಜೆಯಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಅರಿವಾದದ್ದು ಗೂರ್ಕಾ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದಾಗ. ನಾನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೇಟ್ ಬಳಿ ಬೈಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಆದರ್ಶ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು

“ಬನ್ನಿ ದೀಪಾರವರೆ ಮಳೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ, ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇ ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ” ಎಂದನು.

ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಲೇ

“No thanks” ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೇಕೆ ತೊಂದರೆ?

ನನ್ನ ಸರಳ ನಡುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು “ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಹಠ ಮಾಡಿದ. ನಾನು ಮರು ಮಾತಾಡದೆ ಬೈಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಿಂದೆ

ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ. ಹಾಗೇ ತಕ್ಷಣ ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು. ಗಾಡಿವೇಗವಾಗಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಊರಿಗೆ ಅರ್ಧದಾರಿ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬೈಕ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಬೈಕ್‌ನಿಂದ ಇಳಿದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಆದರ್ಶ ಹತ್ತಿರಬಂದು

“ತುಂಬಾ ಚಳಿ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕೋಟ್ ಬಿಚ್ಚಿ ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಆದ ಸುಖಾನುಭವ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಲಿ. ಅವನು ನನ್ನನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ನೋಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತುಟಿ ನಡುಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮೂಲೆಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಇನ್ನೇನು ಆದರ್ಶ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರಿ ಸಿಡಿಲು ಗುಡುಗಿನಿಂದ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡೆ. ಅವನೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಮ್ಮಿಲನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾಗದ ನೆನಪಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಮೋಡದ ತೆರೆ ಸರಿಸಿ ಚಂದ್ರ ಬಂದ. ನಾನು ಅವರ ಸನಿಹ ತೊರೆದು ಮನೆಯತ್ತ ಓಡಿದೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ ಅದೇ ನೆನಪು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾನು ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆದರ್ಶನನ್ನು ಕಾಣದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕಾರು ಪೀರಿಯಡ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಸುತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದೆ. ಅವನ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ತುಂಬಾ ಸಮಯದ ನಂತರ ಅವನ ಸಂದೇಶ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಹೋಟೆಲ್ ಪ್ಲಾಜದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೀಟ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ನಾನು ಹೋದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಯುವಂತೆ ಬರೆದಿತ್ತು. ಸರಿ ನಾನು ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಕಾದನಂತರ ಅವನು ಬಂದ. ಎರಡು ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ, “ನಾನು ತುಂಬಾನೇ ಕಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದನು. “ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ನನಗೂ ಟೈಂ ಪಾಸ್ ಆದಾಗ ಆಯಿತು” ಉತ್ತರ ನೀಡಿದೆ. “ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತಾಡಬೇಕು” ಎಂದ “ಮಾತಾಡಿ” ಎಂದೆ.

ಹೇಳಲು ಮುಂದಾದ ಕೂಡಲೇ “ಸರ್! ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ” ಎಂದು ಎರಡು ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು. ನಾನು ತಿನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ, ತಕ್ಷಣ ಅವನು. “ನನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗ್ತೀರಾ?” ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ, ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ಕರಗಿ ತುಟಿಯಿಂದ ಸೋರಿತು. ನನ್ನ ಕೈ ತಕ್ಷಣ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ನಾನು ಮಾನವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಆತ ಅಂದುಕೊಂಡ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಾನ

ಪ್ರೇಮ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹಂತವೂ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು.

ನಾನು ಕಾಲೇಜ್ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆ ಸೇರಿದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಅವನ ಸಂದೇಶ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಕಾಗಿ ನಾನು ಊಟ, ನಿದ್ರೆ, ಬಿಟ್ಟಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವನ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂದೇ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ನಾನು ಬೇಗ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟೆ, ಹರಿಣಿಯಂತೆ ಓಡಿ ಓಡಿ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ತಲುಪಿ, ಬಸ್‌ಸಿಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ. ನಾನು ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಅವನು ಗಗನದ ಹಕ್ಕಿಯ ಜೊತೆ ಹಾರಿಹೋದನು. ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಫ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆಕಾಶದ ಕಡೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಜೋರಾಗಿ ಕಿರಿಚಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಆ ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅನುರಣನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೇ ಹೊರಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸಹನೆ ನಿರಾಶೆಗಳಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದೆ.

ನನಗೆ ಹೇಗೋ ನಾಲ್ಕು ವರುಷದ ನಂತರ ಬರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ನಾನು ದಿನ, ವಾರ, ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದೆ. ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಜಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ. ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತೆ. ಕಾಯುವುದೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ವರುಷಗಳು ರುಳಿದವು ಕೊನೆಗೂ ಅವನ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೀನಿ.....

ಮುಂದೇನು ಕಾಯುತ್ತೀನಿ .....

ನನ್ನ ಕಾಯುವಿಕೆಗೆ ಅಂತ್ಯ ಹೇಳುವ ದಿನ ಬಂದಿತು. 15 ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಸೂಟು, ಬೂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏರೋಪ್ಲೇನ್‌ನಿಂದ ಇಳಿದ. ನಾನು ಅವನು ಆದರ್ಶನೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ನನಗೆ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚೇನು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಓಡಿ ಬಂದ. ನಾನು ಓಡಿಹೋಗಿ ನಿಂತೆ. ಅವನು ಓಡಿಬಂದವನೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಮುದ್ದಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಕಾರು ಹತ್ತಿದನು. ನಾನು ನನ್ನ ನೋಟವನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮಪಾತ ಸುರಿಯಿತು. ನಂತರ ರಕುತದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಸಿಡಿಲಿಗೆ ಮೋಡ ಛಿದ್ರವಾಗುವಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಇಬ್ಬಾಗವಾಯಿತು. ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತೆ ನಾಶವಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ಕಿರ್ ಕಿರ್ ಎಂದು ಹಾರಾಡುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಕಂಬಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೋಣಕಾಲನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಊರಿದೆ. ನನ್ನ ಆತ್ಮಮಾತ್ರ ನುಡಿಯಿತು. “ಆದರ್ಶ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ” ಎಂದು.

“ನಿಮ್ಮದೆಯೊಳಿದೆ ಛಲವು, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಲವು
ಆದರೇತಕೊ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತಿಹಿರಿ -
ಅವ್ಯಕ್ತ ತೇಜಗಳೆ, ಅಮೃತ ಪುತ್ರರು ನೀವು
ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಸದಬಡೆಯಿರಿ.
ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರು ತಿಳಿವನರೆಯುತಿರಲಿ
ಬೇಡವೆಂದವರಾರು - ಅವರು ಬರಲಿ;
ಹುಮ್ಮಸಕೆ ತಣ್ಣೀರನೆರೆಚದಿರಲಿ
ಹೊಸ ಸಮಾಜದ ಗುರಿಯು ನೇರವಿರಲಿ.”

ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ
‘ಹೊಸ ಬಾಳು ನಮ್ಮದಿದೆ’

ಅಪೂರ್ವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ

ವೆಂಕಟಗಿರಿ

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ಅಗಲದ ಪಟ್ಟಿಯದ್ದಕ್ಕೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೪, ೧೯೯೫ ರಂದು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಅಪರೂಪದ ಅಪೂರ್ವದೃಶ್ಯ ವೈಭವವನ್ನು ದೇಶದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಪಥದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಶುಭ್ರ ಆಕಾಶ ಗ್ರಹಣ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಬಾನಂಗಳದಲ್ಲಿನ ಈ ಅದ್ಭುತ, ಭವ್ಯ ಚಮತ್ಕಾರ ಸೂರ್ಯೋದಯದೊಡನೆ ಇರಾನ್‌ನ ತೆಹರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಹಾದು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ನೀಮ್‌ಕಾ ಥಾಣಾದಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಸಮಯ ಬೆಳಗಿನ ೭.೨೨ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲದ ಡೈಮಂಡ್ ಹಾರ್ಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಮೋಕ್ಷವಾಗಿದ್ದು ೧೦.೩೦೦ಕ್ಕೆ. ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದ ಅವಧಿ ನೀಮ್ ಕಾ ಥಾಣಾದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೮೨ ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಗರಿಷ್ಠ ಅವಧಿ ೭.೫ ನಿಮಿಷಗಳು.

೧೯೮೦ ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವೆಡೆ ಪೂರ್ಣ ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೧, ೧೯೯೯ ರಂದು ಸಂಭವಿಸಲಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಕಾಣಿಸುವುದು ೨೯೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ.

ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದ ಪಥದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರವಿರವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಭಾವಲಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಉಜ್ವಲ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಬೆಂಕಿಯ ಕೆನ್ನಾಲಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಗ್ರಹಣ ಅರ್ಧದಷ್ಟಾದಾಗ ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲಿನ ಚುಕ್ಕೆಯೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು. ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಐನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಸದವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿತು.

೧೯೮೦ ರ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಾಗಿಲು, ಕಿಟಕಿ ಮುಚ್ಚಿ ಮನೆಗಳೊಳಗೇ ಬಂಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಬಾರಿ ಪ್ರಚಾರ - ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಶೇಷ ಕನ್ನಡಕ ಧರಿಸಿ ಜೀವಮಾನದ ಈ ಅಪರೂಪ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದರು. ಆದರೆ ಗ್ರಹಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ತೀರ ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು. ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿ, ಶಾಲೆ - ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ರಜೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದವು.

ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣ ಮುಗಿದು ಸೂರ್ಯ ವಜ್ರದ ಉಂಗುರದಂತೆ ಹೊಳೆದಾಗ ಜನರ ಸಂತೋಷ ಮೇರೆ ಮೀರಿತು. ಹರ್ಷೋದ್ಧಾರ ಕುಣಿತದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಗ್ರಹಣ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಕಣ್ಣುತಜ್ಞರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅಡ್ಡಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಕೋರೈಸುವ ಪ್ರವಿರ ಬೆಳಕು. ಗಗನದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುವ ವಜ್ರದ ಉಂಗುರವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಹಾಯ್ ಕುಟಾಕಿ' ಧೂಮಕೇತು

ವೆಂಕಟಗಿರಿ

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವ 'ಹಾಯ್ ಕುಟಾಕಿ' ಧೂಮಕೇತುವನ್ನು ಸಪ್ತರ್ಷಿ ಮಂಡಲದ ಕೆಳಗೆ ಹತ್ತಿಯ ಪುಟ್ಟ ಉಂಡೆಯಂತೆ ಮಂದ್ರವಾಗಿ ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಆಕಾಶಕಾಯವನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೯೩ ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

ಚುರುಕು ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ ಗೋಚರಿಸುವ 'ಹಾಯ್ ಕುಟಾಕಿ' ವೇಗವಾಗಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರಕಾಶ ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಕೇಂದ್ರದ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಹಿಮದ ಮೋಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದಾದರೂ ಬಾಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆಯ ಆಕಾರದ, ಸಪ್ತರ್ಷಿ ಮಂಡಲದ ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷತ್ರದ ಏಳು ಡಿಗ್ರಿ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು. ಅದೀಗ ಭೂಮಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ, ಮೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಜನವರಿ ೩೦ ರಂದು 'ಹಾಯ್ ಕುಟಾಕಿ' ಯನ್ನು ಜಪಾನಿನ ಹವ್ವಾಸಿ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಧೂಮಕೇತುವಿಗೆ ಇಡಲಾಯಿತು. ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿತು. ೧೯೮೬ ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ 'ಹ್ಯಾಲಿ' ಧೂಮಕೇತುವಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಈ ಧೂಮಕೇತು ಲೆವಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಿಫ್ಫ್ ಟರ್ಟಲ್ ಧೂಮಕೇತುಗಳಿಗಿಂತ ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಿನುಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಕಣದ ಬೆಳಕಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ 'ಹ್ಯಾಲಿ' ಗಿಂತ ನಲವತ್ತು ಪಟ್ಟು ಅಧಿಕ ಎಂಬುದು ಖಗೋಳತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಧೂಮಕೇತುಗಳು ಜನಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಏಕ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ನಕ್ಷತ್ರ ದೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ 'ಉರ್ಟ್‌ಮೋಡ್' ದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸೌರಮಂಡಲದ ಅಧಿಪತಿ ಸೂರ್ಯನೂ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಎನ್ನಲಾಗಿದ್ದು, 'ಹಾಯ್ ಕುಟಾಕಿ' ಯ ರಚನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಸೂರ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಿದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳದು.

ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅವಘಡಗಳ ಸಂಕೇತ ಎಂಬ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಧೂಮಕೇತು, ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಮುನ್ನ ಅವತರಿಸಿರುವುದರ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮತದಾರರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ.

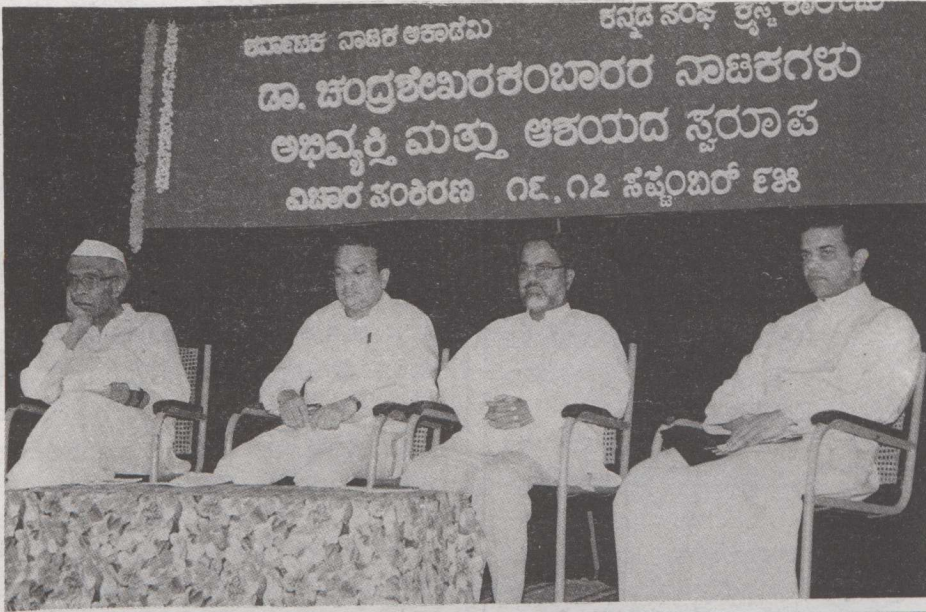
ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬರಬಹುದು ಹೋಗಬಹುದು; ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಬಹುದು ಸಾಯಬಹುದು ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಸ್ಮಯಗಳಿಗೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ವಿಚಾರವಂತನ ದಾರಿ.

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ

ಡಿ. ಯಶೋಧ

ನವೆಂಬರ್ 08, 1995, 'ಹೊಸ ದಿಗಂತ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿ, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ರಾಜಕೀಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅಪವಾದವೆಂಬಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ 'ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕೂಸು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬರೀ ಪಠ್ಯಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತ ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹ.

೧೯೭೨ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೧ ರಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಎಷ್ಟೋ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮಾಡಲಾಗದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಸಾಧನೆ ಗಣನೀಯ.

ನಾನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಂದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ೧೯೭೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾದ ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು, ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ವರಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ನಿಧನದ ನಂತರ ಅವರ

ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಸಂಘವು 'ಬೇಂದ್ರೆ ನಮನ' ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಕುವೆಂಪು ನಮನ' ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಕವನ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರರು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜೇತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಇಂದಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಬರಹಗಾರರಾದ ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್, ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಜಿ.ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾವ್, ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಕುಮಾರ್, ಕಿ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ್, ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮ್ ಮುಂತಾದವರ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೆಮ್ಮೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ್ದಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರಾದ ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್, ಶ್ರೀರಂಗ, ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗುಳಿ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ, ಚಿನ್ನವೀರಕಣವಿ, ಕಮಲಾಹಂಪನಾ, ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಬಿ.ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ, ಶರ್ಮಾ, ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕಂಡಿ, ವೀಣಾಶಾಂತೇಶ್ವರ, ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಹವ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘವು ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂಡು ಓದುವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರೆ,

ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣಾ ಪೂರ್ವ, ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟ ಕೂಪನ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ವ್ಯಾಪಾರೀಮನೋಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿಯುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಳಿ ಓದುಗರೇ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಓದುಗರ ಬಳಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕೇವಲ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಂಘ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ, ಅದರ ಅನುದಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರಿಂದಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಾಗಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು (ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ) ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ವಿಶ್ವೇಷಣೆ' ವಿಮರ್ಶನಾ ಗ್ರಂಥ (ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್), ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ನೆಲದಲ್ಲಿ - ಕಾವ್ಯ (ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್), ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ (ಕೆ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ), 'ನಮ್ಮೊಳಗೊಬ್ಬ ನಾಜೂಕಯ್ಯ' - ನಾಟಕ (ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮ) ತೆರೆದಮನ (ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ), ಪ್ರತಿ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ವಿಮರ್ಶೆ (ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ) ಅವಳೆದೆಯ ಜಂಗಮ - ಕಾವ್ಯ (ಎಸ್.ಜಿ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ) 'ಮೇರಿಕ್ಯೂರಿ' - ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ (ನೇಮಿಚಂದ್ರ) - ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಇತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೂ ಲಭಿಸಿವೆ. ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಇದುವರೆಗೂ ೧೦೦ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ಕನ್ನಡ

ಸಂಘಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಾವ ಕನ್ನಡ ಸಂಘವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಯ ಹಿಂದಿನ ರೂವಾರಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು. ಸದ್ದುಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆಗೆ ದೀಕ್ಷಿತೊಟ್ಟವರಂತೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಕ.

ಸ್ವತಃ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಇವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ನಡೆಯಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಮೇಲೆ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿ. 'ನನಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ದೊರೆತಿದೆ', 'ನಾನು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೋ ಅದು ಸೇವೆಯಲ್ಲ; ಕರ್ತವ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲೇಜು ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಯ.

ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ.

ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರು ಇನ್ನಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಿ.ಕೆ.

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೭, ೧೯೯೫ ರಂದು ಎಂಭತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ನಿಧನರಾದರು. ತಮ್ಮ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದ ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರು ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಪತಿಯ ನಿರಂತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ೧೯೪೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ನಿರಾಶ್ರಿತೆ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಮಹಿಳೆಯ ದನಿಯನ್ನು ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್,

ಭವಾನೀಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ, ಲೂಯಿಫಿಷರ್, ಬೈನ್, ಚೆಕಾವ್ ಅವರುಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂವೇದನೆಯ ಒಳನೋಟಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ 'ವಿಮುಕ್ತಿ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಮೊದಲ ಅನುಪಮಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಸೋವಿಯತ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ನೆಹರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ದೇಜಗೌ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಕೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದರು. 'ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ' ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪದ ದಿಟ್ಟ ಸಾಧನೆ

ಎನ್. ವಾಸುದೇವ

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

WILLS
WORLD CUP
1996

ಮಾರ್ಚ್ ೧೩, ೧೯೯೬ ರಂದು ಲಾಹೋರಿನ ಹೊಸಲು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ವಿಜಯದ ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಾಗ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ನಾಕ್ ಔಟ್ ತಲುಪಿರದ ತಂಡವೊಂದು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲ್ಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದು ಈವರೆಗಿನ ಐದು ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ೨೫ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೋತಿತ್ತು. ಈ ವಿಜಯ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೊಸ ಜೀವ ತುಂಬುವಂತಹದ್ದು.

ಮೊದಲ ಐದು ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಸಾಧನೆ ಕಳಪೆಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ವಿರುದ್ಧದ ಪಂದ್ಯ ಎಂದರೆ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಗೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಗಳಿಕೆಗೆ ದಾರಿಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ವಿಲ್ಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಯಶೋಗಾಥೆ ದಿಢೀರನೇ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದಲ್ಲ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಣಿ ಗೆದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಗೌರವ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಈ ಉತ್ಸಾಹದ ನಂತರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ದಿನದ ಸರಣಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಷಾರ್ಜಾ ಟೂರ್ನಿಯ ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ತಂಡದ ೩೩೩ ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಕೇವಲ ಮೂರು ರನ್‌ಗಳಿಂದ ಸೋತಿತ್ತು. ಇದು ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನ ಮಾಜಿ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ವೇಗದ ಬೌಲರ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಹ್ಯಾಡ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಲಂಕಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆಲ್ಲುವ ಫೇವರಿಟ್' ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದರು.

ಆತಂಕದ, ಅಹಿತಕರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಪ್ರವಾಸದ ನಂತರ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಛಲ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಗೆಲ್ಲುವೆಂಬ ಪೂರಕ ಮನೋಭಾವವೇ ನಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಯಶಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾಯಕ ರಣತುಂಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಪ್ರವಾಸ ನಮ್ಮ ಆಟಗಾರರ ಮನೋಬಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಯಿತು ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲ್ಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ತನ್ನ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಬಾಬ್ವೆ ತಂಡವನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಣಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಕೀನ್ಯಾದ ಮೇಲೆ ಗೆಲ್ಲುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪೇರಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧವೂ ಅದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಅದು ಆರಾಮವಾಗಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಜಯಸೂರ್ಯ ಅವರ ಸ್ಪೋಟಕ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ನಂತರ ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆಯಿತು. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದ ವಿರುದ್ಧ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕ್ ಟೇಲರ್ ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾದವರೇ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಪಂದ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಆರನೇ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಟೂರ್ನಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ವೇನೆಂದರೆ - ಖ್ಯಾತನಾಮರೆನಿಸಿದ ಮೂವರು ಆಟಗಾರರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೆರೆ ಎಳೆದದ್ದು. ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ನ ರಿಚಿ ರಿಚರ್ಡ್‌ಸನ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ವಸೀಮ್ ಅಕ್ರಮ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಮನೋಜ್‌ಪ್ರಭಾಕರ್, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸರಾಸರಿ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್‌ಗೆ ಲಭಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸರಾಸರಿ ಬೌಲಿಂಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅನಿಲ್ ಕುಂಬ್ಲೆಗೆ ದೊರಕಿತು. ವಿಲ್ಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸರಣಿಯ ಉತ್ತಮ ಆಟಗಾರನಾಗಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಜಯಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿಬಂದದ್ದು ಅಚ್ಚರಿ ಎನಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಕಲ್ಪತ್ತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರಿಚುಕ್ಕೆಯಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಿದ ತಂಡಗಳೇ ಟೂರ್ನಿ ಗೆಲ್ಲುವುದೆಂಬ 'ಸಂಪ್ರದಾಯ'ದ ಅರಿವಿದ್ದರೂ ಟಾಸ್‌ಗೆದ್ದ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ತಂಡ, ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಆಡಲು ಇಳಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಅತಿಥೇಯ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬ ಗೌರವವೂ ಅದರ ಪಾಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ಸುಂದರ ಸಂಜೆ

ಚಂದ್ರಕಲಾ ಎಂ.ಎಲ್.

ಮೊದಲನೆಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ಕೆಟ್ಟ ಅನುಕರಣೆಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಂಪನ್ನೇ ಮರೆತಿರುವಾಗ, ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ, ಆಸಕ್ತಿ, ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಅವರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಗಮಕ ವಾಚನವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಜೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಸವಿಯಾದ ಸುಂದರ ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಭೇಟಿ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ. ಯುವಜನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳಸಬೇಕಾದುದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಹಿರಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ನಿಜವಾದ ಸವಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಗಮಕ ವಾಚನವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ಗಮಕ ವಾಚನವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ೫, ೧೯೯೬ ರ ಸಂಜೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಹರಳಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಸಹಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ರಾಮನ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಮಕವನ್ನು ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಸೊಗಡನ್ನು 'ಗಮಕ ವಾಚನ' ದ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗಮಕ ಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳವರೆಗೆ ಗಮಕದ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇವರು ಕಂಠಶ್ರೀಯಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು.

ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮಕರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾಚಿಸಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಿತು. ಕನ್ನಡ ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ಥಕ. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರ ಗಮಕ ವಾಚನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡೆವು.

ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಲಾವಿದರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರೇ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ್. ಇವರು ಸಹ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರಾದರೂ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಗಮಕಕಲೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಾಚಿಸುವ ನಾಟಕಗಳು ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ. ಆ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವತುಂಬ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇವರು ಭೀಮ, ಕೀಚಕ, ರಾವಣ ಮುಂತಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮಕ ಲೋಕವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯದ ಭೀಮನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ರಸವತ್ತಾಗಿ ವಾಚಿಸಿದಾಗ ಭೀಮನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಗಮಕ ವಾಚನದಿಂದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತೆವು.

ಫೆಬ್ರವರಿ ೫, ೧೯೯೬ ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಸುಂದರ ಸವಿಯಾದ ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಇಂತಹ ಗಮಕವಾಚನ ಸಹಕಾರಿ. ಈ ರೀತಿಯ ಸವಿಯಾದ ಸಂಜೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

'ಎದೆಯ ಗುಹೆಯೊಳಗಿರುವ ಗುರು ಗುಹೇಶ್ವರನರಸಿ
ಕಂಡುದನು ಮನದಲ್ಲಿ ಕಂಡರಿಸುತ
ಮನುಜನೊಳಗಿನ ಮಹೇಶ್ವರನುದಿಸಿ ಕರುಣೆಯಲಿ
ಬಂದಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುಖದ ಸ್ತೋತ'

ಚಿನ್ನವೀರ ಕಣವಿ

'ಭಾವಜೀವಿ'

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ

ಪಿ. ಸಂಗೀತ

ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮಾನವೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಕಂಡ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪಡೆನೆರಳೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶತ್ರುವೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕಾಣುವ ಸಹಜ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅವಮಾನ ಎಂಬ ಪರಿಸರ ಇಂದು ನೆಲೆಯೂರಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ, ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲೆಂದು, ಕ್ರಿಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ', ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ೧೯೯೫-೯೬ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಏಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂಬ ಉತ್ತರವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಚರ್ಚಿಸುವ, ಉದಾಹರಿಸುವ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ನಿಜವಾಗಲೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದು. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಕೃತಿಗಳು, ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂತ ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇತರ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ದಿನಾಂಕ ಜನವರಿ ೩, ೧೯೯೫ ರಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ರೆ.ಫಾ. ಡಾ. ಆಂತೋಣಿ ಕರಿಯಲ್ ಅವರಿಂದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡಿತು. ಪೈನಾನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ರೆ.ಫಾ.|| ಅಬ್ರಹಾಮ್ ರವರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಪ್ರೊ.|| ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜುರವರು ಇತರ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಮಲಯಾಳಂ, ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ಫ್ರೆಂಚ್, ಹಾಗೂ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ, ದಾನದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಹಿರಿಯರಾದ ಪ್ರೊ.|| ಕ.ವೆಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲರವರು ಉದಾರ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ನೂರಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಇದೇ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗದ ಸೆಂಥಿಲ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು. ೧೯೯೫-೧೯೯೬ ನೇ ಸಾಲಿನ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ, ಬಿ.ಕಾಂ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಆ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಈಗ ಒಟ್ಟು ಮುನ್ನೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಮತ್ತುಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

“ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿಯು ತಾಯಿಗಿಂತಲು ಬಂಧು
ಇಲ್ಲೆಂಬ ಗಾದೆ ನುಡಿ ಕೇಳಿರುವೆನು,
ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿ ರುಚಿಯು ಇದಕು ಮಿಗಿಲಾಗಿಹುದು
ಎಂಬ ಸಾಹಸ ಮಾಡೆ ದೋಷವೇನು?
ಕಂಡಕಂಡವರೇನು ಬಲ್ಲರಿದನು
ಉಂಡವನು ಕಂಡಿಹನು ಇದರ ಹದನು”

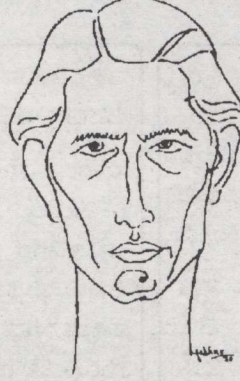
ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ
'ಗೆಳೆತನ'

ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ ಹೆಬ್ಬಾರರ ಕಣ್ಮರೆ

ರಾಜಮ್ಮ.ಜೆ.

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಸರಳ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬಿದ, ನಾಡಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ಕಲೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅನುಭವಿ ಕಲಾಕಾರ ಕಟ್ಟಂಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರರು. ಮಾರ್ಚ್ ೨೬, ೧೯೯೬ ರಂದು ಮುಂಬಾಯಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.

ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಟ್ಟಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೧೨ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹೆಬ್ಬಾರರು, ಮುಂಬಾಯಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ, ನಂತರ ಕೆಲಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ (೧೯೭೭) ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ (೧೯೮೦) ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು.

ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಹೆಬ್ಬಾರರಿಗೆ ಸಂದಸ್ವದೇಶಿ, ವಿದೇಶಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಹಲವು. ಮಾನವೀಯ ಕಾಳಜಿ, ಬದುಕಿನ ಅನಂತ ಆಯಾಮಗಳು ಅವರ ಚಿತ್ರಕೃಷಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಅವರೆಳೆದ ನಾಲ್ಕಾರು ಲಯಬದ್ಧ ಗೆರೆಗಳು, ಜೀವಂತವಾಗಿ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಪ್ರಥಮ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗಲೇ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ

ನೀಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಗ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಲೆ, ಆಧುನಿಕ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದ ಹೆಬ್ಬಾರರ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ, ವಿಚಾರವಂತಿಕೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನನ್ಯವಾಗಿಸಿದ್ದವು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಾತೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭೀಕರ ಭೂಕಂಪದ ಬಗೆಗಿನ ಚಿತ್ರ ಬಹುಶಃ ಅವರ ಕಡೆಯ ಕೃತಿ. ೧೯೪೨ ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ 'ಜಾನುವಾರು ಸಂತೆ', ಕಾರ್ಲ ಗುಹೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳು, 'ಕೊಯ್ಲ ಕಣಿವೆ' 'ಪಂಚಭೂತಗಳು' 'ಲಯ' 'ಹೊಲದ ಹಾಡು' 'ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಉದಯ' 'ನಿರಾಶ್ರಿತರು' 'ಇನ್‌ರಾಕೆಟ್' 'ಶಾರದಾ ಪೂರ್ಣಿಮಾ' ಹೆಬ್ಬಾರರ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ವೃಷಭಾವತಿ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಪ್ರಥಮ 'ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ಅದೇ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕಡೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾರಂಭ.

'ಗಂಭೀರ ಗಿರೆಯೆದುರು ಬಿರುಗಾಳಿ ಗುಲ್ಲು
ತುಂಬಿದಂಬರದಲ್ಲು ಶಾಂತಮಯ ಸೊಲ್ಲು.
ಮೌನ - ಗಾನ - ಧ್ಯಾನ - ತಪಸಿಯಂತಾಗು
ಬಾಳಿನುಯ್ಯಾಲೆಯನು ತಾಳೆಯಲಿ ತೂಗು.'

ಚಿನ್ನವೀರ ಕಣವಿ

'ತಾಳೆ'

ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಿಹೋದ ಎಕ್ಕುಂಡಿ

ಮಂಜುಳ. ಎಲ್

ಎರಡನೆಯ ಬಿ.ಎ.,

ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಅವರು ಅಪರೂಪದ ಸರಳ ಕವಿ. ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಕವಿ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿದ್ದು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸಾಧನೆ! ಎಲ್ಲರ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರದ ವಿಷಯ. ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಈ ಎರಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ತೃಪ್ತಿ ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಅವರಿಗೆ. ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦, ೧೯೯೫ ರಂದು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯಂತೆಯೇ ಇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತತೆಯತ್ತ ಸಾಗಿಹೋದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಲೋಕ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹತ್ವದ ಕವಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

೧೯೨೩ ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರಂಗನಾಥ ಎಕ್ಕುಂಡಿ. ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಎಂಬ ಊರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಮಲಪ್ರಭ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಮರೆಯಾದ ಊರಿಗೆ ಚಿರಂಜೀವಿತನವನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾಂಗ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಕಡುಬಡತನದ ಬದುಕಲ್ಲೂ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಕನಸು ಕಂಡರು. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಕಿಕೊಡ್ಡದ ಆನಂದಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಸೇರಿದರು. ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಸುಧೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವೃತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಈ ಎರಡೇ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನ ನೀಡುವುದು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೊಂಚ ಜ್ಞಾನವನ್ನಾದರೂ ತಾವು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೧ ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾವರ ಕೈಹಿಡಿದ

ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಒಬ್ಬ ಮಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ.

ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಸಂತಾನ' ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. 'ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿ' (೧೯೫೭) ಹಾವಾಡಿಗರ ಹುಡುಗ (೧೯೬೭) 'ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು' (೧೯೮೨) ನಂತರ ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ 'ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು' (೧೯೯೧)ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಥನ ಕವನದ ಹರಿಕಾರನೆಂದು. ಇವರು ಕಥನ ಕವನಗಳ ಪರಂಪರೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿದರು. ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮರ್ಥ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಬರೆಯುವರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು.

ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರು ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ 'ಲಾಬಿ' ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅದೇ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ 'ಸೋವಿಯತ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ನೆಹರೂ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ೧೯೭೪ ರಲ್ಲಿ 'ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದ ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾದಿರಾಜರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದರು.

ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಅವರಿಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಟು. ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಹುಮಾನ ತಂದುಕೊಟ್ಟ 'ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು' ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ. ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾರೆಗಳ ನೋಡುತ್ತ ದಾರಿಯೆ ಸಾಗುವುದು
ಒಂದು ದಿನ 'ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆವೆ ನಾನು'
ನನ್ನಂತೆ ನೊಂದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವಕ್ಕೆ
ಹಿತವಾಗಿ ಬೆಳಗುವುದು - ಶುಭ್ರಬಾನು

ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ
ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು

ಬಾನ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ

ವರದಿ

ಚಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಡೆದ ಕಾಲೇಜಿನ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಸಮಾರಂಭಗಳ ಮಧುರ ನೆನಪು ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ೧೯೯೫-೯೬ ನೇ ಸಾಲಿನ ಡಾ|| ಅ.ನ.ಕೃ. ಸ್ಮಾರಕ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಡಾ|| ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಸ್ಮೃತಿ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿತು. ಈ ವರ್ಷದ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಶ್ರೀ ಭೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ (ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಪಾಟೀಲ (ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎ.ಪಿ.ಎಸ್. ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು) ಅವರು; ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಸ್ವಾಮಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಲೇಖಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು) ಅವರುಗಳು ತೀರ್ಪುಗಾರರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತೈದು ಲೇಖನಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನೂರ ಎಂಭತ್ತೆರಡು ಕವನಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು.

ಜನವರಿ ೨೧, ೧೯೯೬ ರಂದು 'ಕವಿದಿನ' ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ 'ಪಂಜಿನ ಕವಾಯತು' ಮತ್ತು 'ಬಹುಮಾನಿತ ಲೇಖನಗಳು' ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು; ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಅವರ 'ನೀವು ಕಾಣರೆ ನೀವು ಕಾಣರೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಕನ್ನಡ ಕಲಿತ ಕನ್ನಡೇತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ' ವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀಲಾ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಜನವರಿ ೧೦, ೧೯೯೫ ರಂದು ವರಕವಿ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ 'ಬೇಂದ್ರೆ ನಮನ' ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣವನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಡಾ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಡಾ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಅಮೂರ್ ಮತ್ತು ಕುಲ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮರಾಜೇ ಅರಸ್ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 'ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಬೇಂದ್ರೆ ಕವನ' ಎಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ 'ಬೇಂದ್ರೆ ನಮನ' ನಾಡಿನ ಜನತೆಯ

ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿತು.

ಫೆಬ್ರವರಿ ೫, ೧೯೯೬ ರಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗಮಕ ವಾಚನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ್ ಅವರು ಪಾಲುಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತು.

ಈ ವರ್ಷದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪಕ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು (೨ ಜನವರಿ ೧೯೯೬ ರಂದು) ವಿಭಾಗ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ರೆ||ಫಾ||ಡಾ. ಅಂತೋಣಿ ಕರಿಯಲ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಪ್ರೊ|| ಕೆ.ವೆಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲ ಅವರು ಹಲವಾರು ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕನ್ನಡ ಐಚ್ಛಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ರೆ||ಫಾ|| ಅಬ್ರಹಾಂ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ಕುವೆಂಪು ನಮನ' ದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡವು. ನವೆಂಬರ್ 10, 1995 ರಂದು ಸುಚಿತ್ರ ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ ಮಂಗಳವಾಯಿತು. ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇಶ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಗರದ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಆಯಾ ಸಂಘ - ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಸಂಕುಲ' 'ಸಂಚಯ' 'ಅಭಿನವ' ಮತ್ತು 'ಅಂಕಣ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಳಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ವಿಜಯಾ ಅವರು ನೀಡಿದ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ'ದ 'ನಾಟಕ ಅಭಿರುಚಿ ಕೇಂದ್ರ' ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ತಾತಾಚಾರ್ ಅವರಿಂದ ಒಂದು

ತಿಂಗಳ 'ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ' ಪಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಪ್ರೊ|| ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಅವರ 'ಆಮನಿ' ನಾಟಕವನ್ನು ಎಚ್.ಎನ್. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಹನ್ನೆರಡು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಫಲಕವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದ ತಂಡ ನಾಯಕನಾಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಎರಡು ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಕ್ಕೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಉದಾರವಾದ ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡಿತು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ಐದಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು

ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೊ|| ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಐವತ್ತನೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪದವಿ ತರಗತಿಗೆ 'ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಆಯ್ದ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳ' ನ್ನು ಪಠ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ.

ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕವಿ ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಶಿಶಿರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸ್ನೇಹಿತ' ಕವನಸಂಕಲನದ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ಅವರು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಘ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದೆ.

“ನಿನ್ನ ದಾರಿಯ ನೀನು ಹುಡುಕುತಿರು ಪಯಣದಲಿ
ಹಲವು ಮನಗಳ ತಣಿಪ ಆಸೆ ಬೇಡ;
ನಿನ್ನ ಗುರಿಯದೊ ದೂರ, ಸೇರಲೆಳಸುವ ಧೀರ
ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತ ನಾದರಯ್ಯೊ ಕುರುಡ”

ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ
'ಏಕಿನಿತು ಮರುಗುತಿಹೆ?'

